

ÅRSREDOVISNING

Kristinehamns
kommun

2018

INNEHÅLL

4	INLEDNING KRISTINEHAMNSSAMVERKAN
5	SÅ STYRS KRISTINEHAMN
6	KOMMUNENS ORGANISATION
8	VISION
10	KOMMUNENS STYRMODELL
12	HUNDRALAPPEN – TILL VAD GICK SKATTEPENGARNA?
13	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE
15	GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING
17	KOMMUNFULLMÄKTIGES SAMMANFATTADE MÅL
23	HORISONTELLA PERSPEKTIV
24	PERSONALREDOVISNING
31	EKONOMISK ÖVERSIKT
39	FINANSIELLA RAPPORTER
53	SAMMANSTÄLLD REDOVISNING/KOMMUNEN
54	DE HELÄGDA BOLAGEN
	NÄMNDERNAS ÅRSBERÄTTELSE
59	Kommunstyrelse
67	Skolnämnd
77	Socialnämnd
93	Teknisk nämnd
107	Kulturnämnd
115	Miljö- och byggnadsnämnd
123	Revision
125	Valnämnd

Foto: Nina Simonen

INLEDNING

2018 var som bekant ett valår i Sverige. Det satte sin prägel på året, då samtliga partier arbetade för att få igenom sina förslag, för kommuninvånarnas bästa. Valet innebar en ändrad majoritet i kommunfullmäktige, vilket efter maktskiftet medförde vissa förändringar i den budgeten som antogs vid kommunfullmäktige i juni.

Trots politiska diskussioner så löper den dagliga verksamheten på i samtliga förvaltningar där alla anställda, utifrån givna förutsättningar, gör ett mycket gott arbete för alla oss invånare.

Några exempel på viktiga beslut och åtgärder under året är en antagen centrumvision, en ny bostadsförsörjningsplan och en uppdaterad handlingsplan för att förbättra näringslivsklimatet. Stadsparken har diskuterats och vi uppnådde inte full enighet i alla beslut men nu är den snart färdigställd. Vi hoppas att den ger våra invånare och andra besökare en fin plats att vistas i.

Under året togs flera beslut med anledning av att vi från och med januari 2019 bildat en ny region. Landstinget i Värmland gick samman med kommunförbundet Region Värmland och bildade det nya Region Värmland. Även Värmlandstrafik och Karlstadbuss ingår i den nya organisationen.

Stor del av sommaren gick i värmens och torkans tecken. Den långa torrperioden gjorde att kommunen sattes på prov när hettan gav upphov till skogsbränder. En av de tidigare och större bränderna var den strax utanför Björneborg. Den kunde blivit mycket värre om inte ett så oerhört bra och stort arbete gjorts av räddningstjänst, hemvärnet och frivilliga med både arbetskraft och lämpliga maskiner. Genom ett gott samarbete såg kommunen till att de som deltog i släckningsarbetet fick mat och dryck. Då fick vi dessutom se en av fördelarna med samarbetet inom EU, när brandflygplan från Italien gjorde sina första flygningar. Det skulle bli många fler, men som tur var förskonades vi i kommunen från fler större bränder. Andra delar av landet drabbades desto hårdare, och vi fick se många exempel på generositet och upppoffringar som gjordes av så många människor på så många platser.

Torkan har också ställt till det för våra lantbrukare och andra gröna näringar, när foder inte kunnat skördas i tillräcklig mängd för det torkat bort, grönsaker behövt vattnas mångdubbelt mer än vanliga år och trots det gett mycket lägre skörd. Skogsmaskiner som tvingats till stillestånd på grund av brandrisk medförde att inflödet av skogsråvara till våra industrier blev osäker.

Det ligger nära till hands att tänka på miljöfrågor när det blir extremväder, och det har gjorts en del större satsningar när det gäller miljön. Bland annat var vi som kommun med när Fortum anlade och invigde supersnabbladdare vid McDonalds vid Kvarndammen och Kristinehamns Energibolag AB hade invigning av sin nya solcellspark ute vid Märsta som gav uppmärksamhet i media. Vi antog en ny avfallsplan för kommunen, med fokus på återbruk och hållbarhet. En nyhet bland evenemangen som kommunen har presenterat under året var Kristinadagen den 24 juli, som drog en hel del folk till centrum. Många föreningar visade upp sig under dagen och det var också många besökare där som och provade på olika aktiviteter. Ett annat positivt inslag var sommarteatern "Bröderna Lejonhjärta" och "Smaka på Värmland" vid Gustafsviks herrgård och "Streetfestivalen" i vårt centrum. Bojortenturer, Husbilsträffen, Fritidsmässan, Pokerrun, Vike bondemarknad, Teknikdagen i Rudskoga, alla olika aktiviteter i Björneborgsparken, Diggiloo och Kristinehamns kulturkalas. Listan kan göras lång över alla de aktiviteter som våra duktiga entreprenörer och föreningar anordnar. Vi har en kommun att vara stolta över, något som också visar sig i ett fortsatt högt antal besöksnätter.

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) invigde med pompa och ståt ett EU-lager för civil krishantering. MSB kommer att lagervåll, köpa in och transportera materiel som används i EU:s civila krisinsatser.

Att det var VM-feber mitt i sommarhettan var det nog få som kunde undgå. I augusti var det dags även för Kristinehamn att få ta del av INAS fotbolls-VM som inleddes av Frankrike-Argentina, en VM-turering som utspelade sig på flera platser i länet.

Kristinehamns kommun uppvisar ett gott ekonomiskt resultat även 2018 och klarar därmed överskotts målet.

Vi vill rikta ett stort tack till alla medarbetare i vår kommun. Kristinehamns samverkan kommer fortsatt verka för att vår kommun ska ha en budget i balans och vara attraktiv för alla att bo och verka i.

Marie Oudin (M)
Adam Slottnér (C)
Eva Julin Dombrowe (L)
Ellen Skaare Håkansson (KD)
Louise Hamilton (Mp)

SÅ STYRS KRISTINEHAMN

MANDATFÖRDELNING I KOMMUNFULLMÄKTIGE

Parti

Nya Moderaterna, 7 ledamöter
Centerpartiet, 5 ledamöter
Liberalerna 4, ledamöter
Kristdemokraterna, 1 ledamot
Socialdemokraterna, 16 ledamöter
Vänsterpartiet, 3 ledamöter
Miljöpartiet, 2 ledamöter
Sverigedemokraterna, 3 ledamöter

Totalt 41 ledamöter

Mandatfördelningen gäller fram till och med 14 oktober 2018.

Parti

Nya Moderaterna, 7 ledamöter
Centerpartiet, 7 ledamöter
Liberalerna 5, ledamöter
Kristdemokraterna, 1 ledamot
Socialdemokraterna, 11 ledamöter
Vänsterpartiet, 3 ledamöter
Miljöpartiet, 1 ledamot
Sverigedemokraterna, 6 ledamöter

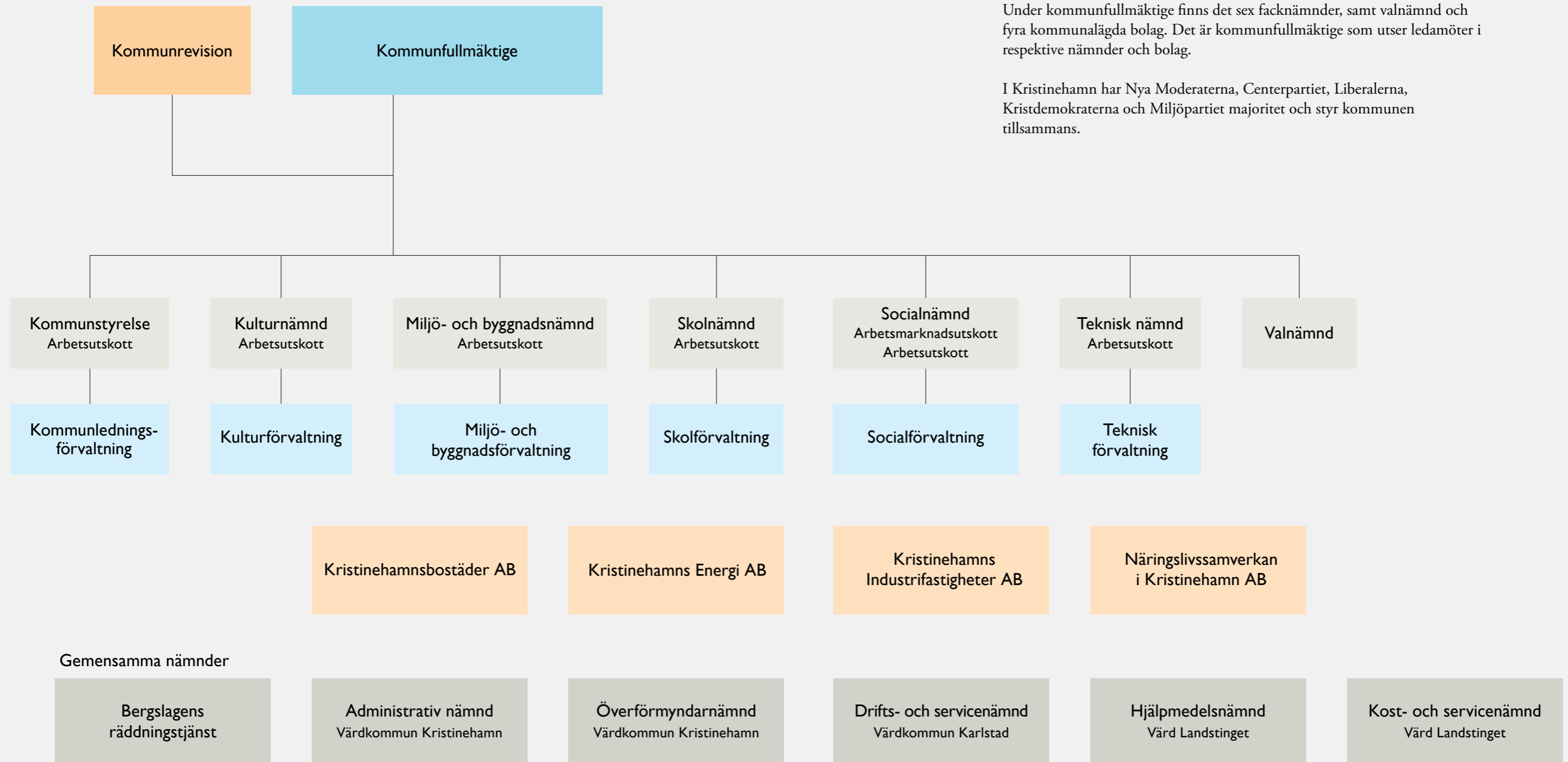
Totalt 41 ledamöter

Mandatfördelningen gäller från och med 15 oktober 2018.

UTDEBITERING KRISTINEHAMNS KOMMUN

Skatter	2017	2018	2019
Kommunalskatt	22,45 kr	22,45 kr	21,97 kr
Landstingsskatt	11,20 kr	11,20 kr	11,68 kr
Begravningsavgift	0,33 kr	0,33 kr	0,33 kr
Kyrkoavgift	1,12 kr	1,12 kr	1,12 kr
Summa inkl kyrkoavgift	35,10 kr	35,10 kr	35,10 kr
Summa exkl kyrkoavgift	33,98 kr	33,98 kr	33,98 kr

KOMMUNENS ORGANISATION

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ.
I kommunfullmäktige sitter det totalt 41 ledamöter från de olika partierna.

Under kommunfullmäktige finns det sex facknämnder, samt valnämnd och fyra kommunalägda bolag. Det är kommunfullmäktige som utser ledamöter i respektive nämnder och bolag.

I Kristinehamn har Nya Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna och Miljöpartiet majoritet och styr kommunen tillsammans.

VISION

VÄNLIG

Här lever vi välkomnande och nära varandra. En genuin känsla av omtanke och medvetenhet genomsyrar vårt samhälle och inspirerar alla, från unga till seniorer.

Hos oss kan du utveckla dig själv och få kvalitet i livets alla skeden oavsett var du bor, jobbar eller studerar.

Vi uppskattar mångfald och har en internationell prägel genom turister, företag och boende som trivs hos oss.

NYSKAPANDE

Vårt livskraftiga och kreativa näringsliv bär vidare våra traditioner genom att skapa framtidens innovationer.

I våra skolor får alla chansen att växa och använda sina kvaliteter.

Vi växer med medvetenhet och skapar tillsammans hållbara livsmiljöer.

Vi vågar och vi syns - Kristinehamn är evenemangskommunen där kultur, idrott och matupplevelser möts.

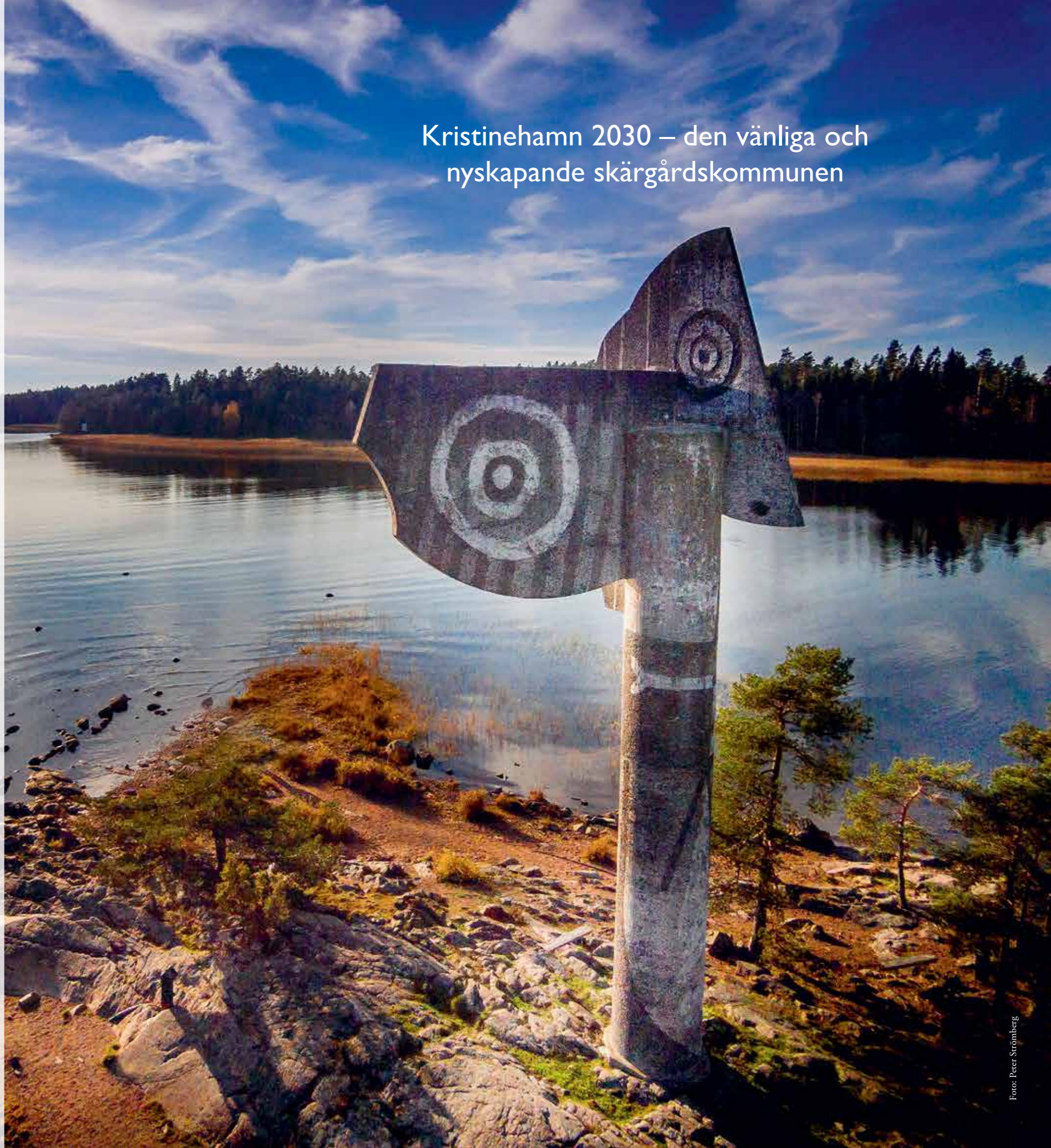
SKÄRGÅRDSKOMMUN

Här lever du nära vatten och har möjlighet till Sveriges bästa vardagsliv.

Vår stad, skärgård och landsbygd bjuder på spontana mötesplatser för rekreation och upplevelser.

Från vår idylliska stadskärna tar du dig enkelt till skärgården där Väneren och vår moderna hamn är ett självklart nav för både logistik och båtliv.

Kristinehamn 2030 – den vänliga och nyskapande skärgårdskommunen

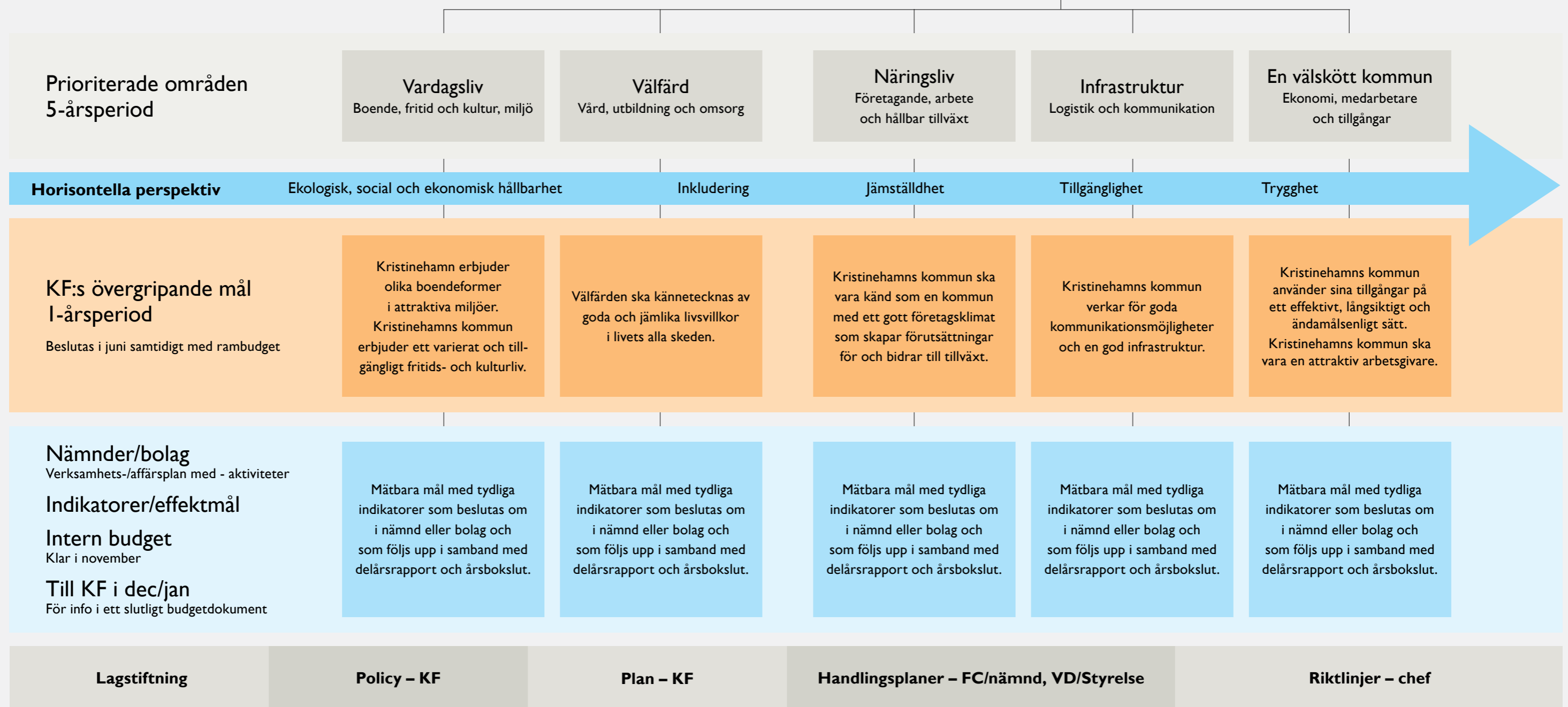
KOMMUNENS STYRMODELL

Kristinehamns kommun arbetar med mål- och resultatstyrning. Styrmodellen visar hur Kristinehamns kommun ska arbeta med planering av ekonomin och verksamheten utifrån kommunens vision och övergripande mål samt vara ett stöd till strategiska beslut. Modellen ska även utgå från att all planering främjar god ekonomisk hushållning.

Det betyder att politikerna styr kommunen utifrån beslutade mål samtidigt som budget är ett medel att uppnå resultat.

Vi planerar och följer upp våra verksamheter och jämför resultat för att hela tiden få en ökad service och ett mer värde på de tjänster vi erbjuder invånare och företag.

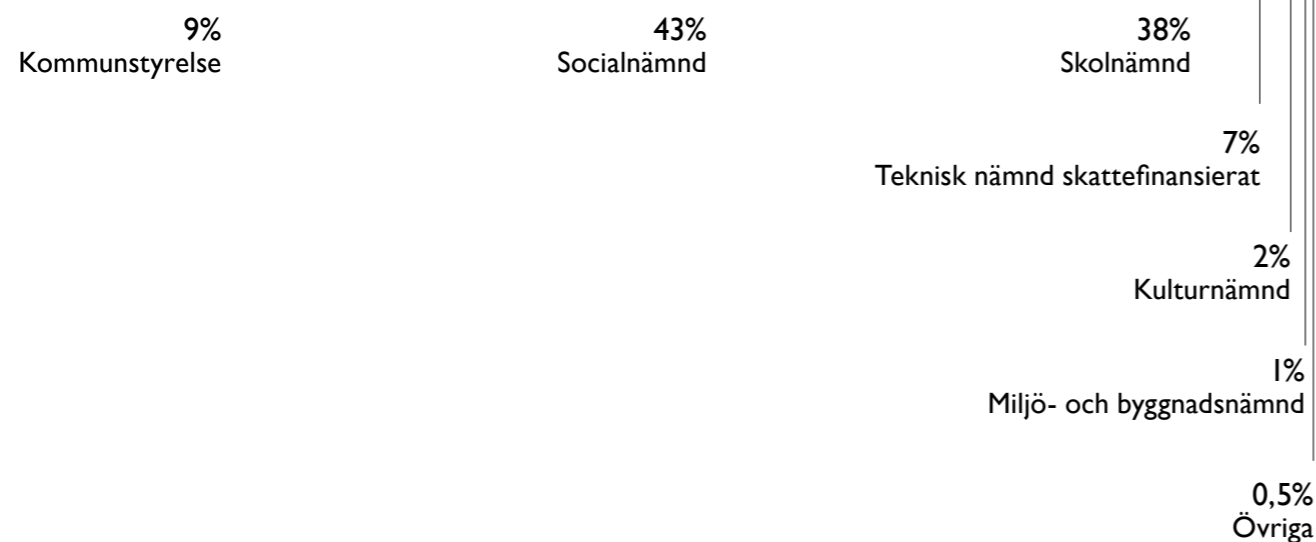
Vision 2030
Kristinehamn 2030 – den vänliga och nyskapande skärgårdskommunen

HUNDRALAPPEN

– TILL VAD GICK SKATTEPENGARNA?

Så här användes dina skattepengar 2018.
81% gick till vård, skola och omsorg.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Viktiga händelser under året

En rekordvarm sommarsäsong med flera populära evenemang, så som musikshowen Diggiloo, Kristinadagen i centrum, Nordisk Caravan Träff vid Björkvallen och matfestivalen Smaka på Värmland bidrog till stort intresse från besökare.

Flera viktiga projekt för att stärka förutsättningarna i besöksnäringen startades upp under året. Utvecklingen av Gustafsviks herrgård till besöksmål med café och trädgårdsverksamhet är ett projekt som förnyar destinationen betydligt. Även projektet Lake Vänern Grand Tour, en ny cykelled utefter Vänern, påbörjades 2018.

Konstmuseet genomförde en stor och uppskattad utställning med framlidne lokala konstnären Ingemar Lööf och producerade i samband med utställningen den första övergripande boken om konstnären. Utställningen lockade cirka 4 000 besökare.

Under 2018 beviljades ett antal bidrag till kommunen. Bland annat tilldelades Kristinehamns kommun ett extra statligt bidrag särskilt riktat till lovaktiviteter för barn och unga i åldern 6-15 år. Biblioteket beviljades 1,5 miljoner i statliga medel till inköp av ny bokbuss och 0,3 miljoner till programverksamhet. Staten satsade även medel till välfärdsteknologi inom Socialförvaltningens verksamheter. Detta resulterade i bland annat digitala lås, digitala medicinskåp samt nyckelfria lås inom socialpsykiatri.

Flera åtgärder av kommunens gator och cykelvägar utfördes; 2,5 kilometer cykelbana och 6,5 kilometer gata fick ny beläggning. En ny gång- och cykelväg längs Fastighetsgatan anlades. Landabron färdigställdes och tillgänglighetsanpassning utfördes i stråket mellan Resesentrum och stadskärnan. Arbetet med att anlägga nya lekplatser i Marieberg och Vålösundet påbörjades. Entreprenaden av ny stadspark påbörjades och första spadtagen för Kristinehamns Teknik- och Innovationscenter (KTIC) genomfördes.

Södermalmsskolans elever och medarbetare kunde under året flytta in i den nybyggda delen av skolan samt ta de om- och tillbyggda paviljongerna i bruk igen. Skolför-

valtningens samarbete med Skolverket och Karlstads Universitet inom ramen för Samverkan för Bästa Skola avslutades i december. Personalen vid Presterudsgymnasiet och grundskolan fick stöd att utveckla sin undervisning och Skolförvaltningen fick hjälp att arbeta fram nya rutiner för systematiskt kvalitetsarbete. Presterudsgymnasiet kunde se resultat av samarbetet med Skolverket genom en hög måluppfyllelse och goda resultat för avgångseleverna 2018.

Under 2018 slutfördes uppdraget att ta bort delade turer för de medarbetare som arbetar på särskilt boende och i början av året startade ett tvåårigt projekt med arbetstidsförkortning från 37 timmar per vecka till 35 timmar per vecka på Kolgårdens äldreboende. Under året har det genomförts fokusgrupper för att inventera behovet hos familjer med barn med funktionsnedsättning. Syftet har varit att förbättra stöd och insatser för dessa föräldrar. Förebyggarenheten startade sin verksamhet i syfte att öka det förebyggande arbetet på individuell, grupp och generell nivå. Detta resulterade i en lugnare sommar jämfört med tidigare somrar. Under hösten startade podden Viktiga minuter som är ett stöd till föräldrar med tonårsbarn.

Kommunens nya hemsida lanserades i mars. Kommunen är inne i en förändring där efterfrågan efter kommunal service förväntas vara tillgänglig för medborgarna på ett annat sätt än tidigare. Ett stort förändringsarbete pågick under året för att kunna arbeta mer digitalt och förbättra vår service mot medborgarna. Resultatet är ett 30-tal fler digitala självservice-tjänster. Ett annat exempel på kommunens arbete med tillgänglighet och service var den fortsatta satsningen på byggavdelningen. Byggnadsinspektörerna var ute på plats på olika ställen i kommunen och mötte medborgarna i lokala butiker.

Kommunledningsförvaltningen arbetade fram en vision för stadskärnan som antogs i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fick i uppdrag att ta fram en handlingsplan för uppfyllande av visionen. Detaljplan för kvarteret Motorn med flera på Drevsta industriområde vann laga kraft och exploateringsprojekt påbörjades för att möjliggöra etablering av handel och verksamheter.

Befolkningsutveckling

Mellan november 2017 och november 2018 ökade Sveriges befolkning med 1,1%¹. Befolkningsstillväxten i Sverige fortsätter även om den har mattats av något per november 2018 jämfört med rekordåret 2016. Sverige har sedan 70-talet haft ett invandringsöverskott, det vill säga det har varit fler som har flyttat till än från Sverige. Sett över tid har den största invandringsgruppen varit svenskfödda personer som återvänder efter att ha bott utomlands en tid. De senaste åren har dock den största invandringsgruppen varit från krigshärjade länder som har behövt fly eller som har anhöriga i Sverige.

Per 31 december 2018 hade Kristinehamn 24 336 invånare, vilket är en minskning med 314 invånare jämfört med 2017. Den kraftiga befolkningsökningen har avtagit och kommunen har fortfarande ett negativt fördelsöverskott. Prognos fram till 2027 är att antalet invånare kommer att minska med 188 mellan 2018-2027. Antalet barn mellan 0-5 år prognostiseras minska med 76 barn. Ålder 6-12 prognostiseras öka med 84 barn och för ålder 13-18 är prognosen en ökning med 223. Mellan ålder 19-79 är prognosen en befolkningsminskning med totalt 934, störst minskning i ålder 45-64. De över 80 prognostiseras bli 513 fler under perioden.

¹ SCB befolkningsstatistik

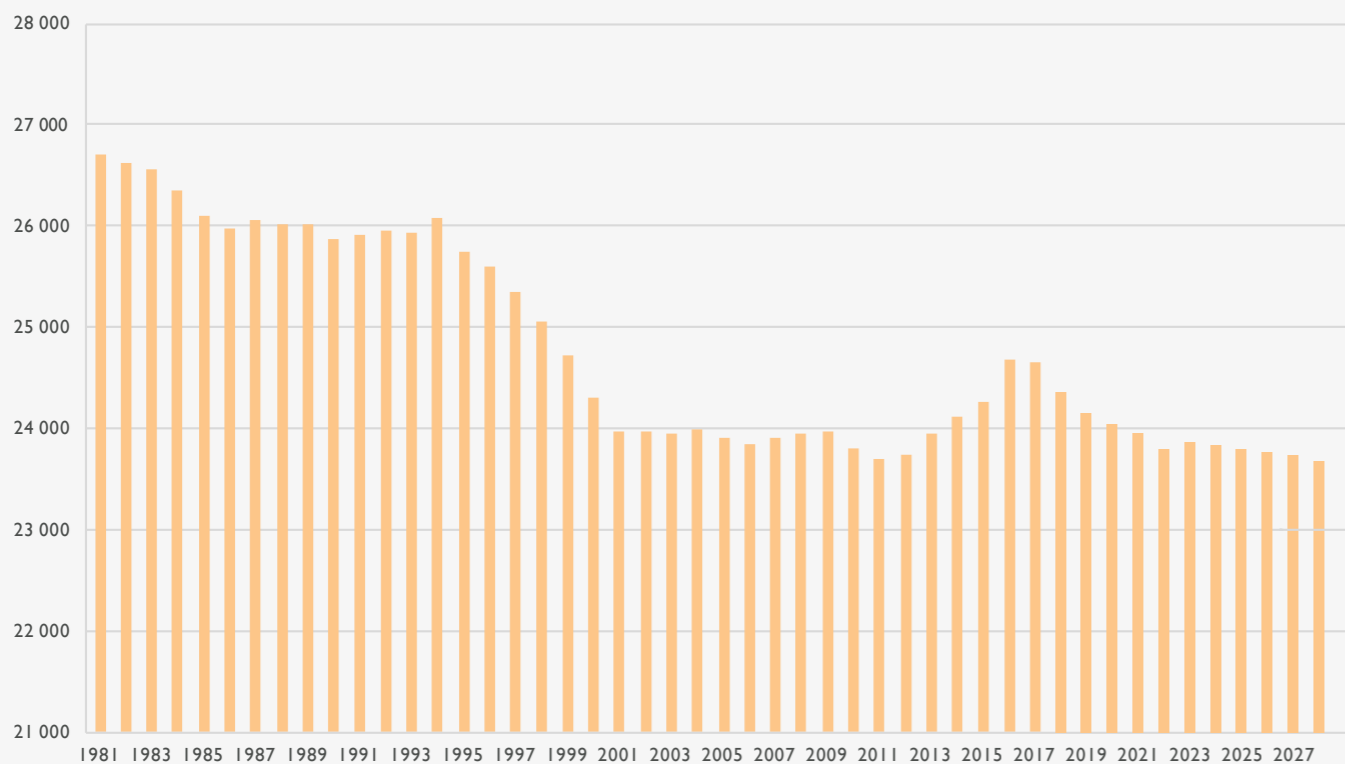

Foto: John Persson

Utmaningar för framtiden

Med flera år av högkonjunktur visar Sveriges Kommuner och Landsting senaste prognos² en konjunkturavmattning. I Kristinehamns kommun står vi inför fortsatta besparingar för att kunna uppnå målet om god ekonomisk hushållning kommande år och möjliggöra för fortsatta investeringar.

Kommunen har haft en kraftig befolkningsutveckling sedan 2011, vilken har stagnerat och minskat under 2018. Dock ökar andelen invånare upp till 15 år och de som är över 70 år. Den delen av befolkningen som är arbetsför och genererar skatteintäkter till kommunen minskar. Flyktinginvandringen har minskat sedan 2015. Det är emellertid svårt att prognostisera hur många som flyttar hit genom den så kallade egenbostättningen, det vill säga flyktingar som flyttar hit utan att vara anvisad av Migrationsverket. Detta skapar viss osäkerhet i planeringen av verksamheterna.

Det är en utmaning att anpassa verksamheterna efter den service som efterfrågas. Den tekniska utvecklingen ökar även förväntningarna på att viss kommunal service alltid ska vara tillgänglig.

Vidare är en utmaning att kunna använda tekniken till att utveckla och effektivisera verksamheterna, inte minst de kommande åren då vi står inför ytterligare besparingar.

Det är viktigt att vi bedriver våra verksamheter ur ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart perspektiv för att de inte ska gå ut över kommande generationer, djur eller natur.

För att locka till oss nya invånare behöver kommunen ha en långsiktig planering för vart vi är på väg. Vi bör utnyttja kommunens strategiskt goda geografiska placering som gör det möjligt att bo och arbeta i kommunen, men också skapa närhet till närliggande kommuner genom pendlingsmöjligheter.

Kristinehamns kommuns arbete för att stärka vårt arbetsgivarvarumärke och för att vara en attraktiv arbetsgivare behöver fortsätta. Detta arbete blir allt viktigare då vi står inför en utmaning framöver. Behoven av välfärdstjänster ökar i takt med att befolkningen växer och blir äldre samtidigt som konkurrensen om arbetskraften hårdnar. En fortsatt god kvalitet i välfärden förutsätter att vi lyckas attrahera medarbetare med rätt kompetens. Rekryteringsutmaningen måste mötas på flera olika plan, men det är även viktigt att vi arbetar med att behålla de medarbetare som redan är anställda i Kristinehamns kommun. Vi behöver använda kompetenser rätt, utveckla arbetsmiljö och arbetsorganisation och ta tillvara teknikens möjligheter.

² SCB befolkningsstatistik

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunallagen ställer krav på att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet handlar om kommunens finansiella ställning och utveckling. En utgångspunkt är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en begränsning för i vilken omfattning verksamheten kan bedrivas.

Verksamhetsperspektivet handlar om kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att åstadkomma detta behövs tydliga och mätbara verksamhetsmål som är möjliga att utvärdera. Förutom att målen ska stödja att resurserna används till rätt saker och på ett kostnadseffektivt sätt, anger målen den politiska inriktningen för verksamheterna. Målen tydliggör även det kommunala uppdraget för kommuninvånarna och andra intressenter. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger på så sätt ihop för att god ekonomisk hushållning skall uppnås.

Kristinehamns kommun definierar att god ekonomisk hushållning uppnås när det ekonomiska resultatet är positivt, de finansiella målen är uppfyllda och kommunen rör sig i riktning mot fastställda verksamhetsmål. På lång sikt måste kommunen planera för ett större överskott till reserver för kommande investeringar och för den service kommande generationer kommer efterfråga.

KOMMUNFULLMÄKTIGES SAMMANFATTADE MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktige har beslutat om finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Det finansiella målet är att kommunen ska ha minst 2% i överskott av skatter och generella statsbidrag. Till det finansiella målet finns två aktiviteter som säger att låneskulden ska amorteras på 20 år och att inlösen av pensioner ska ske om överskottsmalet är uppfyllt.

Kommunfullmäktiges mål värderas utifrån en sammantagen bedömning av nämndernas måluppfyllelse. För att ett kommunfullmäktigemål ska anses vara uppfyllt ska minst 70% av nämndernas mål under respektive kommunfullmäktige mål vara uppfyllt.

Nämndernas verksamhetsmål värderas utifrån en sammantagen bedömning av faktiska resultat och insatser som genomförts i syfte att nå målen. Till verksamhetsmålen finns mätbara indikatorer kopplade. De är ett stöd i bedömningen av måluppfyllelsen. Indikatorerna följs upp över tid och ger på så sätt en signal om vi är på rätt väg eller om vi behöver vidta ytterligare åtgärder.

Kommunfullmäktiges sammanfattade måluppfyllelse

VARDAGSLIV

BOENDE, FRITID, KULTUR OCH MILJÖ

Kristinehamns kommun erbjuder olika boendeformer i attraktiva miljöer.

Kristinehamns kommun erbjuder ett varierat och tillgängligt fritids-och kulturliv.

63% av målen är uppfyllda, 25% är delvis uppfyllda och 12% är ej uppfyllda.

Under 2018 påbörjades planeringen av tillbyggnad på Ölmegården; ett led i att kunna erbjuda fler platser. Det påbörjades även projekteringar till exempel av ett nytt korttidsboende för personer med funktionsnedsättning.

Av de bygglov som inkommit till kommunen beviljades över 70% av ärendena inom tre veckor. Detta är betydligt snabbare än det lagstadgade kravet på tio veckor.

Det finns i dagsläget 16 lediga tomter för villor, radhus eller kedjehus. Under året har fem tomter sålts. Ett nytt tomtområden för villor, radhus eller kedjehus har skapats vid Norra Sörkastet. Kommunen har dessutom tomter för villor i södra delen av Vålösundet, på Djurgården och på Marieberg. Dessa tomter är dock inte avstyckade och har därför inte annonserats ut till försäljning.

När det gäller den offentliga miljön har ett ökat fokus på centrum inneburit en mer tilltalande vistelsemiljö. Det har till exempel innefattat blommor, bänkar, trädbeskärning och skyltbågar. För ökad upplevd trygghet och trivsel i centrummiljön har punktbelysning av Vägbron, Kungsbron, fontänen Daphne och informationsskyltar

placerats ut och arbetet med att byta ut belysningsarmaturer i innerstaden har påbörjats.

Björneborgs återvinningscentral och användandet av en mobil återvinningscentral i de södra kommundelarna har bidragit till att ytterligare förbättra möjligheterna för invånarna att lämna sitt avfall på ett bra sätt.

Under året var ett förslag till översiktsplan ute på samråd. Planförslaget innehåller ett antal rekreativområden och stråk.

Kommungemensamma riktlinjer för föreningsbidrag var på remiss och gäller från årsskiftet 2018/2019. Under senare delen av våren togs kommunens nya boknings- och bidragssystem i intern drift. Arbetet är i full gång med att kunna erbjuda fler digitala tjänster i syfte att förenkla både för föreningar och handläggare. Delar av föreningslivet har under året blivit inbjudna att delta i en referensgrupp för hantering av digitala bidragstjänster. Planen är att tjänsterna ska vara i drift under 2019. Skötselplan för Sannavallen har upprättats i dialog med friidrottsföreningen.

Andelen barn och elever i musiskolans och fritidsgårdarnas verksamhet har ökat 2018 jämfört med föregående år, bland annat gavs nya kurser som animation och musikal.

Konstmuseet genomförde en stor och uppskattad sommarutställning med framlidne lokala konstnären Ingemar Löf och producerade i samband med utställningen den första övergripande boken om konstnären. Utställningen besöktes av drygt 4 000.

Under året beviljade Region Värmland en ansökan som fokuserar på anhörigstöd och kultur. Syftet är att undersöka om kulturaktiviteter kan öka välbefinnande för anhöriga.

Förebyggarenheten startade sitt arbete och sommaren var lugn i jämförelse med tidigare år.

Fritidsgården utökade sin verksamhet på grund av ökad efterfrågan. Även kolloverksamheten för barn med funktionsnedsättning utökades till att omfatta fler åldersgrupper.

Många aktiviteter och projekt utfördes under året för att stärka förutsättningarna för turismen. Till exempel påbörjades ett investeringsprojekt för att utveckla Gus-

tafsviks herrgård till besöksmål och matfestivalen Smaka på Värmland arrangerades i kommunen. För att stärka kopplingen till Vänerarn arbetade kommunen genom Vänersamarbetet bland annat med varumärket Vänerarn, projektet Lake Vänerarn Grand Tour och Vänerveckan. En stor del bestod också av samarbetet med Karlstad, Grums och Hammarö kring båttrafiken i Vänerarn.

Ett optionsavtal tecknades även för att utveckla Presteruds udde till en upplevelseanläggning vid Vänerarn. Kommunstyrelsen beslutade dessutom om att pröva frågan i en detaljplaneprocess.

Foto: Nina Simonen

VÄLFÄRD

VÅRD, UTBILDNING OCH OMSORG

Välfärden ska kännetecknas av goda och jämlika livsvillkor i livets alla skeden.

63% av målen är uppfyllda, 12% är delvis uppfyllda och 25% är ej uppfyllda.

Andelen elever som kan läsa i årskurs 1 gick från 81% 2017 till 92% 2018. Statistiken visar på en vändande trend. En förklaring till ökningen kan vara att antalet nyanlända och asylsökande elever minskade under läsåret 2017/2018. Skillnaden mellan flickor och pojkar kvarstår, dock är pojkarnas resultat bättre jämfört med tidigare år.

Under året genomförde Skolinspektionen en enkät gällande upplevd trygghet för elever i årskurs 5 och 9 i grundskolan, samt för årskurs 2 på gymnasiet. Eleverna i årskurs 5 anger en lägre upplevd känsla av trygghet jämfört med den tidigare mätningen som utfördes 2016. Även i riket sjönk resultatet. Undersökningen kommer att ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete.

Andelen elever i årskurs 9 som har uppnått kunskapskraven har ökat jämfört med föregående år. Dock är Kristinehamns resultat lågt i jämförelse med rikets. Detta år visar på liten skillnad mellan pojkar och flickors resultat.

Andelen elever som lämnar gymnasiet med fullständig gymnasieexamen var 97,6% 2018, vilket är en förbättring jämfört med 2017. Ökningen kan främst härledas till måluppfyllelsen på de yrkesförberedande programmen där ett stort utvecklingsarbete har genomförts i samarbete med Skolverket och Karlstad Universitet.

En omfattande inventering med hjälp av fokusgrupper har genomförts bland familjer med barn med funktionsnedsättning. Detta för att få fram vilket behov av stöd familjerna har. Planering av ett nytt korttidsboende är ett av resultaten från dessa fokusgrupper.

Hemmaplanslösningen avseende placeringar vuxna med missbruk resulterade i minskade kostnader för externa placeringar jämfört med föregående år.

Andelen ekologiska livsmedel ökade från 33,3% 2017 till 35,6% 2018. Fortsatt arbete under 2018 med minskat matsvinn i skola och inom äldreomsorg. Kraven och önskemålen ökar på kommunens lokaler och därför arbetar fastighetsavdelningen kontinuerligt med att utveckla och förbättra lokalerna efter förvaltningarnas behov. Lokalanpassningar skedde bland annat genom ombyggnad av äldreboenden som till exempel Sannagården, belysningsåtgärder i flera skolor samt installation av hiss för handikappanpassning i Ölme Diversehandel.

NÄRINGSLIV

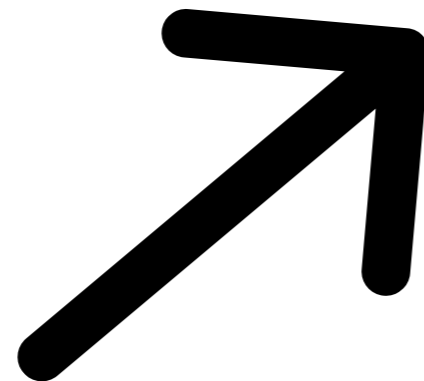
FÖRETAGANDE, ARBETE OCH HÅLLBAR TILLVÄXT

Kristinehamns kommun ska vara känd som en kommun med ett gott företagsklimat som skapar goda förutsättningar för och bidrar till tillväxt.

40% av målen är uppfyllda och 60% är delvis uppfyllda.

En företagskoordinator har med statliga medel kunnat anställas på AME (arbetsmarknadsenheten) för att öka kontakter och möjligheter till praktik och arbete på den privata arbetsmarknaden.

Skolan samverkade med det lokala närings- och arbetslivet under året. Detta skedde bland annat genom studiebesök från förskolan, prao i grundskolan, programråd och arbetsplatsförlagt lärande (apl) inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Från höstterminen 2018 blev det obligatorisk att anordna prao för elever i grundskolan. I samarbete med Närsam togs ett stort antal möjliga prao-platser fram för årskurs 8 och årskurs 9.

INFRASTRUKTUR

LOGISTIK OCH KOMMUNIKATION

Kristinehamns kommun verkar för goda kommunikationsmöjligheter och en god infrastruktur.

70% av målen är uppfyllda och 30% är delvis uppfyllda.

Under 2017/2018 tog Kristinehamn tillsammans med övriga kommuner i "E18-gruppen" fram ett förslag till utvecklad kollektivtrafik i stråket Örebro-Karlstad på kort, medellång och lång sikt. Förslaget lämnades över till kollektivtrafiknämnderna i respektive regioner.

Under flera år har ett påverkansarbete bedrivits för att en ombyggnad av slussarna i Trollhättan ska tas in i den nationella transportplanen. I juni fattades beslutet att det kommer att bli så. Vidare har kommunen fortsatt sitt deltagande i projektet InLog under 2018. Projektet

syftar till att utveckla inlandssjöfarten. Inom InLog har ett projekt bedrivits som har syftat till att starta en containerpendel mellan Kristinehamn och Göteborg. Containerpendeln kunde inte realiseras i detta skede men deltagandet i InLog fortsätter.

Under 2018 lanserades kommunens hemsida. Ett arbete skedde under året för att utöka antalet digitala självservice-tjänster med ett 30-tal samt tillhandahålla en tillståndsguide. Denna guide kan lotsa medborgare igenom en ansökningsprocess för att söka till exempel bygglov eller registrera en livsmedelsanläggning. Detta är ett led i att förbättra service och tillgänglighet till medborgare och företagare.

Inom skolans verksamheter skedde en utökning av antalet datorer. Under 2018 påbörjades en satsning som kommer att innebära att elever i årskurs 4-6 kommer att ha varsin dator från läsåret 2020/2021.

Under året fick en yta om nära 46 000 kvadratmeter (motsvarar drygt 6,5 kilometer väg/gata) ny beläggning. Även 2,5 kilometer gång- och cykelbana har fått ny beläggning. Under året blev säkrare cykelparkering tillgänglig med möjlighet till ramläsning vid resecentrum. Cykelräknare har köpts in och kommer under 2019 placeras ut för att kunna mäta trafiken vid utvalda noder.

ENVÄLSKÖTT KOMMUNEKONOMI, MEDARBETARE
OCH TILLGÅNGAR

Kristinehamns kommun använder sina tillgångar på ett effektivt, långsiktigt och ändamålsenligt sätt.

Kristinehamns kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

27% av målen är uppfyllda, 60% delvis uppfyllda och 13% är ej uppfyllda.

Kommunens soliditet har förbättrats jämfört med 2017, från 49% till 52%, vilket beror på ett högre resultat än budgeterat. Överskottsålet var budgeterat till 2% av skatter och statsbidrag och utfallet blev 3,1%. Självfinansiering av våra investeringar klarade vi inte fullt ut under 2018. Detta beror på att många större investeringar som varit försenade påbörjades under året.

En treårig investeringsplan för hela kommunens kommande investeringsbehov togs fram.

2018 genomförde Kristinehamns kommun enkäten Hållbart medarbetarengagemang (HME) för första gången. Detta är en modell och en enkät som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) erbjuder för att kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetsgivarpolitiken i kommuner och regioner med fokus på Hållbart medarbetarengagemang. Resultatet var ett index på 79, vilket även är snittet för samtliga kommuner som deltog.

Sjukfrånvaron nådde inte målvärdet på 5,6% men sjönk från 5,94% 2017 till 5,73% 2018.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Kommunen anses ha uppfyllt målet om god ekonomisk hushållning genom att lämna ett resultat på 3,1% av skatter och generella statsbidrag, samt att kommunen rör sig i riktning mot att uppfylla verksamhetsmålen.

HORISONTELLA PERSPEKTIV

Social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet, inkludering, jämställdhet, tillgänglighet och trygghet är de horisontella perspektiv som ska genomsyra kommunens verksamheter.

EKOLOGISK, SOCIAL OCH EKONOMISK HÅLLBARHET

”I Kristinehamns kommun strävar vi efter en hållbar utveckling som tillgodoser människors behov utan att det går ut över kommande generationer, djur eller natur.”

INKLUDERING

”I Kristinehamn är det viktigt att alla känner sig lika behandlade, delaktiga och får en chans att växa och använda sina kvaliteter.”

JÄMSTÄLLDHET

”Kristinehamns kommun strävar efter likvärdig verksamhet och jämställd fördelning av medel för alla; flickor och pojkar, kvinnor och män.”

TILLGÄNGLIGHET

”I Kristinehamns kommun erbjuder vi god service och tillgänglighet för alla.”

TRYGGHET

”I Kristinehamns kommun ska du känna dig trygg både med de tjänster vi erbjuder och din livsmiljö.”

I Kristinehamns kommun vill vi verka för ett hållbart samhälle socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Vi arbetar också för att vara en jämställd, inkluderande, trygg och tillgänglig kommun. Genom att arbeta för ökad kunskap och medvetenhet i dessa, frågor är målet att dessa perspektiv ska finnas med från beslut, i planering och utförande till uppföljning av våra verksamheter.

Under 2018 har vi genomfört utbildningsinsatser för att ge förtroendevalda, chefer och nyckelpersoner grundläggande kunskaper om de horisontella perspektiven. Vi genomför årligen jämställdhetsut-

bildningar med nya chefer och nyckelpersoner. Det har genomförts en halvdagsutbildning om diskriminering och diskrimineringsgrunderna tillsammans med Brottsförebyggande Centrum i Värmland. Vi har också arbetat med ”fördjupad medborgardialog i komplexa samhällsfrågor” tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting, ett arbete som fortsätter under 2019-2020.

Under 2019 fortsätter arbetet med att identifiera utvecklingsområden för att ytterligare intensifiera arbetet med att integrera de horisontella perspektiven i våra verksamheter.

PERSONALREDOVISNING

Under 2018 har personalavdelningen systematiserat arbetet kring personalfrågorna genom att tillse att fullmäktiges mål att vara en attraktiv arbetsgivare gått som en röd tråd i allt som planerats och genomförts.

Attraktiv arbetsgivare

Under 2018 fortsatte arbetet med projektet Attraktiv arbetsgivare med inriktning arbetsgivarvarumärke. Projektet är indelat i fem steg, där vi under året påbörjade steg ett som har bestått av att kartlägga hur kommunen uppfattas internt och externt samt hur vi vill uppfattas som arbetsgivare. Ett tydligt arbetsgivarvarumärke skapar en vi-känsla och ger förutsättningar för att attrahera och behålla befintliga samt framtida medarbetare. Under året genomfördes följande aktiviteter:

- Fokusgrupper med 24 medarbetare från de olika förvaltningarna.
- Enkätundersökning med inriktning attraktiv arbetsgivare för medarbetare och arbetsökande.
- Intervjuer med den kommunövergripande ledningsgruppen.

Hållbart arbetsliv

Uppdraget med hälsa och rehabilitering består både av att arbeta förebyggande och hälsofrämjande genom exempelvis utbildningar och friskvårdsaktiviteter. Rutiner gällande rehabilitering och säkerställande av att rätt insats har utvecklats genom ett nära samarbete med chef, samt med olika aktörer såsom vårdcentral och företags-hälsa.

Vi fortsätter arbetet med att utveckla kommunikationsvägar gällande hälsa.

Nedan presenteras några av de hälsofrämjande insatser som genomförts under året:

- Fortsatt information om hälsa och rehab på arbetsplatsträffar.
- Föreläsning med Olof Röhlander. Alla medarbetare bjöds in att delta på arbetstid.
- Aktiv rehabkurs vår samt höst (23 deltagare från hela kommunen).
- Frisknärvaro som en del av statistiken.
- Införande av hälsoinspiratörer som pilotgrupp inom förskoleområde 2.
- Hälsopotten har beviljat 37 ansökningar.
- Actiway har införts för att underlätta användandet av friskvårdsbidraget.
- Utbildning i Bättre arbetsmiljö (BAM).
- Hälsofrågor kommuniceras på intranätet genom film och inlägg veckovis.
- Medarbetarstöd som en viktig del i det hälsofrämjande arbetet.

Ledar- och medarbetarskap

2017 fattades beslut om en ny ledar- och medarbetar-policy. Under 2018 påbörjades arbetet med att implementera denna. I denna policy har vi ett antal värdeord för både våra ledare och medarbetare. Våra ledare ska kännetecknas av trygghet, tydlighet och tillgänglighet och våra medarbetare ska kännetecknas av delaktighet, ansvarstagande och kompetens. Målet är att våra värdeord ska vara som en röd tråd i allt personalavdelningen gör. Detta är en del i arbetet att vara en attraktiv arbetsgivare.

Aktivt medarbetarskap

Under 2018 fick alla kommunens chefer genomgå en medarbetarskapsutbildning. De chefer som inte fått en specifik utbildning i medarbetarskap, har istället haft ett block om medarbetarskap i introduktionsprogrammet för nya chefer. Alla chefer ska hålla samma medarbetarskapsutbildning med sina arbetsgrupper. Statistiken visar att det flesta chefer har genomfört utbildningen med sina arbetsgrupper. Det fåtal chefer som inte har hunnit genomföra utbildningen detta år, har planerat att göra

det i början av 2019.”

Både medarbetare och chefer har varit väldigt positiva till denna utbildning då den fokuserar på att vi alla har ett ansvar för att vårt arbete och vår arbetsmiljö och på vilket sätt vi kan ta detta ansvar.

Mentorskapsprogram

2019 kommer Kristinehamns kommun dra igång ett mentorskapsprogram. Syftet är att stärka våra chefer och ge dem chansen att kunna utveckla sitt ledarskap. Det kommer att finnas en mentorbank bestående av erfarna chefer som dels arbetar internt inom Kristinehamns kommun och dels externa chefer från andra företag som finns i Kristinehamn. Adepterna kommer att vara chefer som arbetar i Kristinehamns kommun och som har varit chef i minst ett år. Mentor och adept ska matchas ihop för att därefter inleda en ”relation” där mentorn ska coacha adepten att utveckla sitt ledarskap inom olika frågor. Riktlinjer för hur processen ska gå till har tagits fram under 2018.

Hälsofrämjande arbete och ledarskap

Ett sätt att arbeta med det hälsofrämjande arbetet och ledarskap är att ge våra chefer bra verktyg och en bra grund att stå på i sitt ledarskap. På så sätt kan de även leva upp till värdeorden för ledarskap, trygghet, tydlighet och tillgänglighet. Cheferna har därför fått delta på ledarskapsutbildning under fyra dagar.

På intranätet publiceras det regelbundet inlägg med hälsofrämjande tankar och tips varvat med besök hos olika arbetsgrupper som pratar om hur de arbetar för att må bra på jobbet.

Framtidens ledare

I juni 2018 avslutades kommunens första interna chefsutvecklingsprogram med tio deltagare från olika förvaltningar. Utvärdering av programmet visar att deltagarna varit mycket nöjda med utbildningen och den grund för ledarskap som getts genom varvandet av praktiska uppgifter och teoretiska genomgångar. Fyra av deltagarna har också fått en anställning som chef och en av deltagarna som samordnare.

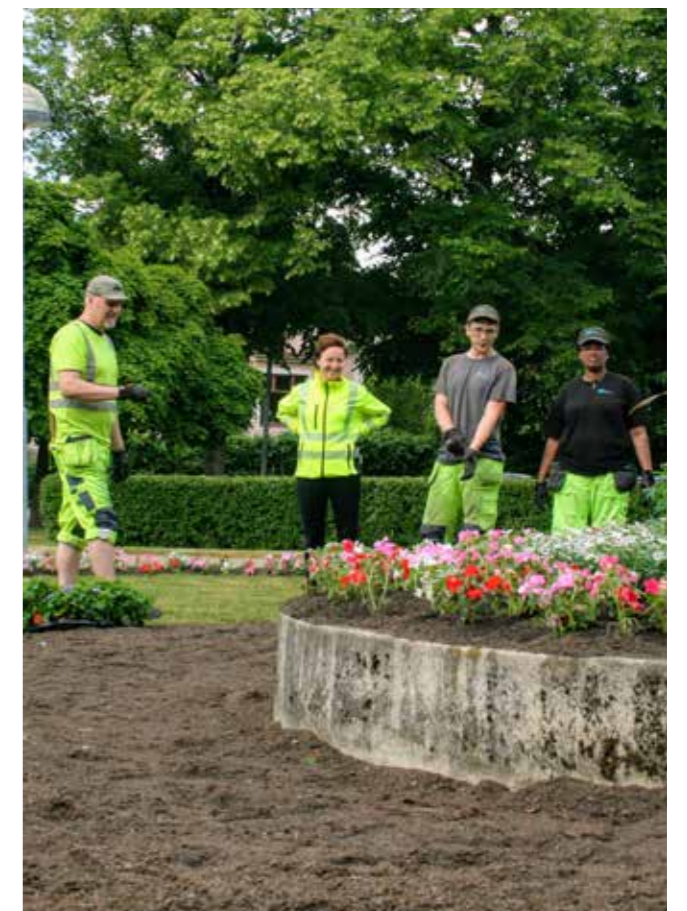
Medarbetarenkät

Alla chefer har gått igenom resultatet från medarbetarenkäten med sina arbetsgrupper och tagit fram handlingsplaner tillsammans med sina arbetsgrupper. Respektive förvaltningschef har gjort en sammanställning utifrån handlingsplanerna och gjort en egen handlingsplan per

förvaltning. Dessa handlingsplaner har förvaltningscheferna fått redovisa för både personalutskottet och central samverkan (Cesam). Det som sticker ut på redovisningarna är att förvaltningarna behöver arbeta mer med arbetsmiljön sin sina verksamheter.

Heltidsresan

Projektet Heltidsresan startades upp inom Kommunals avtalsområde 2017 och kommer att löpa till och med 2021. Den övergripande målsättningen är att heltidsarbete, med utgångspunkt från verksamhetens behov, ska vara det normala och att nyanställningar ska kunna göras på heltid i de flesta verksamheterna. En plan för hur arbetet ska fortlöpa under projektet togs fram vid årsskiftet 2017/2018. Flera befattningar inom socialförvaltningen omfattas av ”Lokalt kollektivavtal om heltidsanställningar med möjlighet till önskad sysselsättningsgrad”. Under 2018 har ett arbete genomförts för att säkerställa att samtliga som omfattas av det, också har en heltidsanställning i grunden. Möjligheten finns dock till partiell tjänstledighet. Då många väljer att arbeta deltid har en enkätundersökning kring anledningen till detta genomförts under senhösten 2018. Resultatet kommer att analyseras i den partssammansatta projektgruppen.

Lönebildning

En ny lönepolicy togs fram under 2018 och en mer långsiktig målsättning för kommunens lokala lönebildning behöver arbetas fram för att få en väl fungerande lönebildningsprocess.

Under slutet av 2017 och våren 2018 har ett partsgemensamt arbete med utbildningsinsatser för arbetsplatsombud och första linjens chefer gjorts gällande lönekriterier, individuell lönesättning och löneprocesser inom Kommunals avtalsområde.

Arbetsmiljöpolicy

Det är krav på att arbetsgivare ska ha mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Följande mål finns i Kristinehamns kommuns arbetsmiljöpolicy:

- Alla anställda ska ha årliga utvecklingssamtal med individuella mål som följs upp kontinuerligt.
- Föregående mätning av detta genomfördes 2017 och visade att det är 92% som har haft utvecklingssamtal. Det är svårt att få 100% på denna fråga eftersom det finns nyanställda medarbetare som inte har hunnit haft något utvecklingssamtal. Ingen mätning genomfördes 2018 men vi avser att mäta igen 2019.
- Alla nyanställda medarbetare ska ha ett introduktionsprogram.
- Tre gånger om året skickar personalavdelningen ut en enkät om hur nyanställda medarbetare har upplevt sin introduktion. Enkäten skickas ut till medarbetare som har minst sex månaders anställning. I enkäten får medarbetaren svara på hur hen har upplevt sin introduktion. Sedan oktober 2017 har enkäten skickats ut till 370 medarbetare, varav 162 har valt att besvara enkäten. 67 personer har angett att de har gått igenom checklisten för introduktion tillsammans med sin chef. 49 personer vet ej eller minns inte om de har gått igenom den och 46 personer har angett att de inte har gått igenom checklisten. På frågan om introduktionen gett hen kunskaper att utföra sina arbetsuppgifter svarade 99 personer att det stämde delvis helt/stämde helt och 63 personer uppgav att det stämde delvis inte/stämde inte alls. På frågan om hens helhetsintryck av introduktionen svarade 94 personer att den har varit bra/mycket bra. 35 personer svarade att den har varit dålig/mycket dålig och 33 personer svarade att den hade varit varken bra eller dålig.

- Alla nyanställda chefer ska under sitt första år påbörja Kristinehamns kommuns interna chefsintroduktionsprogram.
- Under 2018 har 18 chefer påbörjat introduktionsprogrammet för nya chefer.
- Samtliga enheter ska föra dialog om arbetsbelastningen på arbetsplatsträffar.
- Översikt av samverkansavtalet pågår där avsikten är att frågan kommer bli en del av dagordningen för arbetsplatsträffarna när det nya samverkanavtalet träder i kraft.
- Chefer ska fånga upp och möta sina medarbetares behov av stöd vid signaler på ohälsa, sjukskrivning och återgång till arbete.
- Under 2018 har arbetet som kommunens hälsa- och rehabsamordnare påbörjade 2017 utvecklats så att cheferna ska få ett bra stöd med att stödja medarbetare som hamnat i ohälsa eller riskerar att hamna i ohälsa. Uppföljningar har genomförts med medarbetare som gått kursen Kursen Aktiv rehab. Kursen riktar sig till medarbetare som riskerar ohälsa och uppföljningen syftar till att påminna om de verktyg man fått under kurstiden. Samarbetet med landstingets rehabkoordinator har fördjupats så att cheferna även har en kontaktväg till landstinget. Frukostmöte har genomförts för våra chefer tillsammans med Varnumhälsan där temat var hur man tidigt kan se signaler för psykisk ohälsa.

Antal tillsvidareanställningar

Antalet tillsvidareanställningar i november 2018 var 1 849 årsarbetare fördelat på 1 919 medarbetare. Det innebär att antalet anställda fortsatt att öka. Ökningen i antal, som motsvarar drygt 2% jämfört med 2017, innebär dock en långsammare ökningstakt än under de senaste åren. Andelen årsarbetare har ökat cirka 4%. Det beror främst på att anställningsavtal inom delar av vård och omsorg skrivits om till heltidsanställningar med anledning av kollektivavtalet "Lokalt kollektivavtal om heltidsanställningar med möjlighet till önskad sysselsättningsgrad".

Pensionsavgångar

Under 2018 har 53 personer gått i pension. Diagrammet till vänster visar hur många som har gått i pension 2013–2018. Pensionsåldern varierar väldigt och det är därför svårt att prognostisera kommande pensionsavgångar.

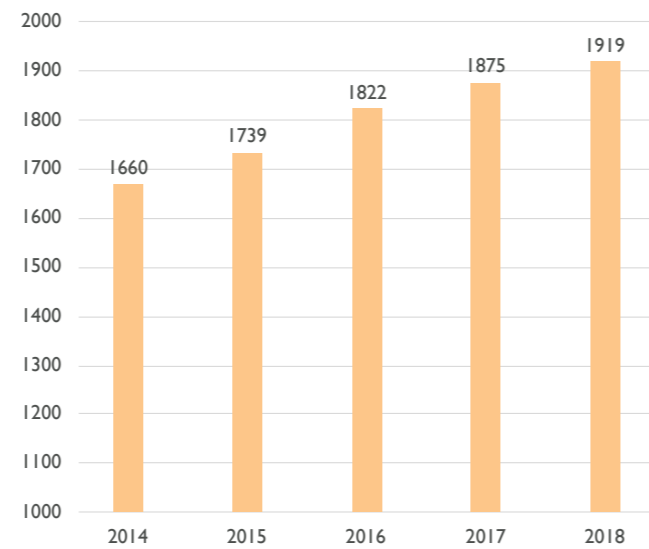
Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har stigit fram till år 2016 då vi hade en topp på 6,27%. Trenden började därefter sakta gå ner och 2017 sänktes sjukfrånvaron till 5,94% och 2018 med ytterligare 0,21 procentenheter till 5,73%. Våra två stora förvaltningar har sänkt sin sjukfrånvaro, skolförvaltningen med 0,29 procentenheter och socialförvaltningen med 0,35 procentenheter. Även miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, tekniska förvaltningen och kulturförvaltningen har sänkt sin sjukfrånvaro. Socialförvaltningen har fortsatt högst frånvaro på 7,54%, men värt att notera är att denna siffra är den lägsta sedan 2015.

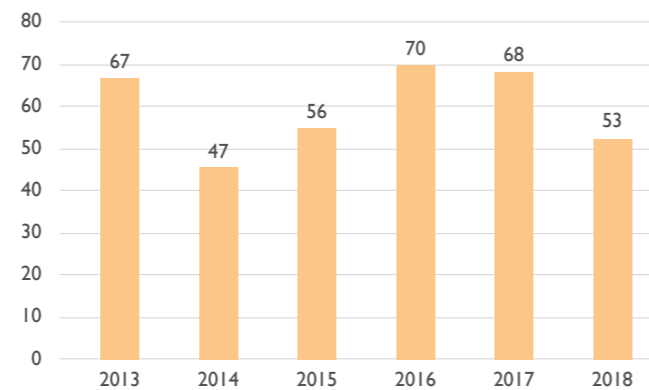
Uppdelat på kön och ålder är sjukfrånvaron högst med 6,57% i åldern över 50 år för kvinnorna medan männen ligger högst i åldern 30–48 år med 3,33%. Vi har fortfarande högre sjukskrivningstal hos kvinnor än hos männen precis som i övriga Sverige. Detta beror på att vi har fler kvinnor än män som arbetar i kontaktnära yrken.

Kristinehamns kommun arbetar kontinuerligt med anpassade åtgärder för att sätta in rätt insats till rätt medarbetare. Kartläggning görs även för att se över riktade insatser till olika arbetsgrupper utifrån sjukfrånvarostatistik och behov.

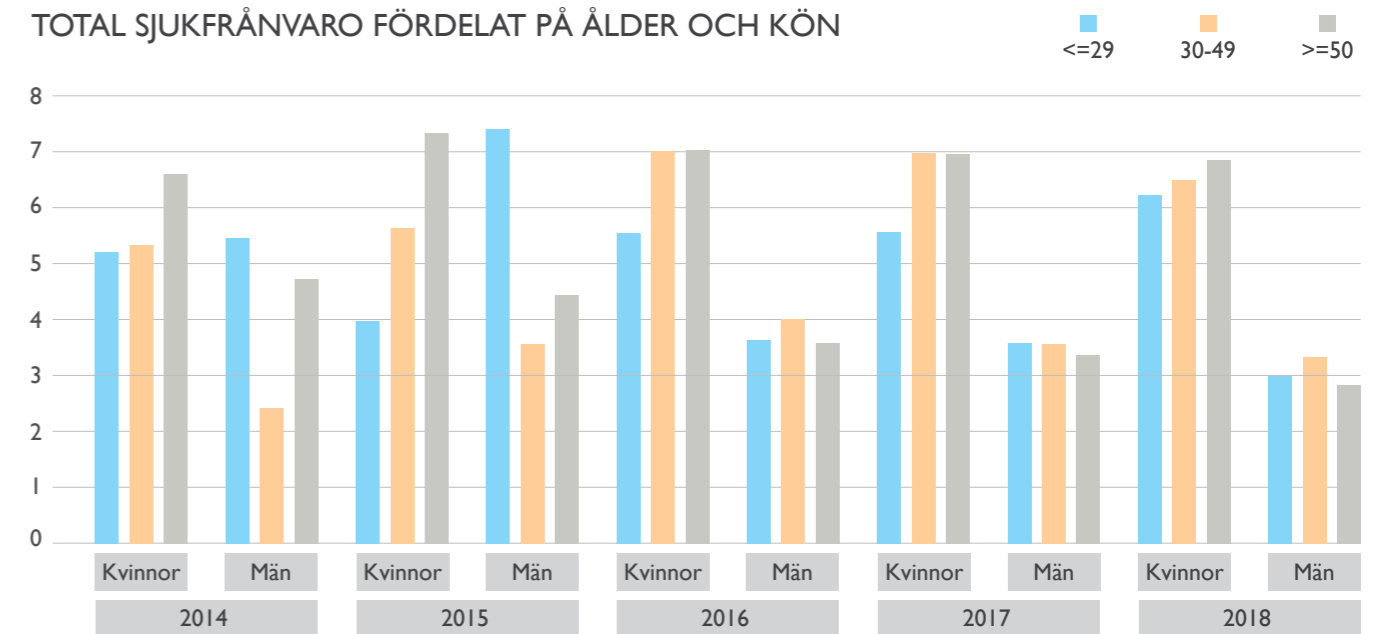
ANTAL TILLSVIDARERANSTÄLLDA DEN 1 NOVEMBER 2014–2018

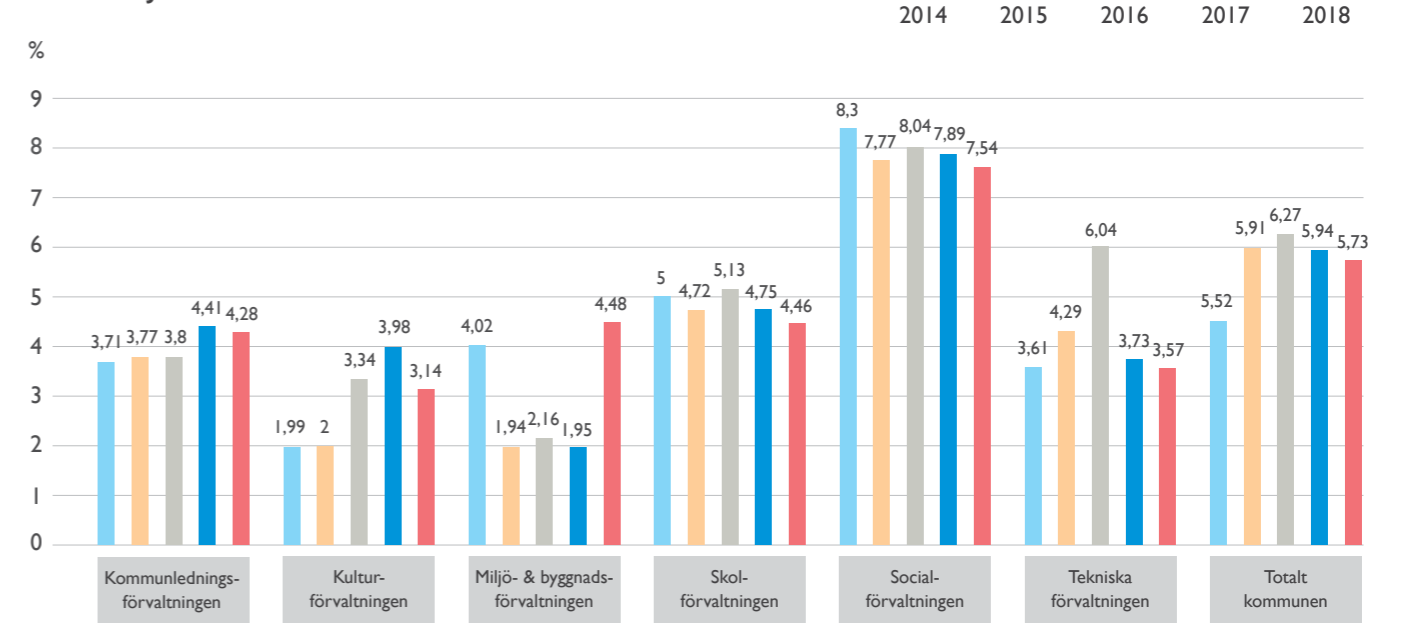
PENSIONSavgångar 2013–2018

TOTAL SJUKFRÅNVARO FÖRDELAT PÅ ÅLDER OCH KÖN

TOTAL SJUKFRÅNVARO PER FÖRVALTNING

Framtiden

Attraktiv arbetsgivare

Det är beslutat att Kristinehamns kommun ska införa en personalklubb. Under 2019 kommer en arbetsgrupp för detta att väljas och den kommer att få i uppdrag att genomföra personalvårdande aktiviteter.

Kommunen kommer att fortsätta den översyn av samverkansavtalet som påbörjats. I samband med det kommer även mallarna till utvecklingssamtal och lönesamtal att ses över. Allt detta ska kopplas ihop med vår ledar- och medarbetarpolicy, lönepolicy samt det aktiva medarbetarskapet.

Under 2019 ska sammanfattning göras av det material vi samlat in genom enkäter till de som sökt arbete hos oss samt genom intervjuer med olika fokusgrupper av medarbetare och intervjuer av förvaltningschefer. Sammanfattningen handlar om hur Kristinehamns kommun uppfattas som arbetsgivare, hur vi upplevs som arbetsgivare samt hur vi vill uppfattas som arbetsgivare. Utifrån detta ska den kommunövergripande ledningsgruppen besluta om vilka aktiviteter Kristinehamns kommun ska genomföra för att stärka vårt arbetsgivarvarumärke och vara en attraktiv arbetsgivare. Detta arbete blir allt viktigare då vi står inför en utmaning framöver. Behoven av välfärdstjänster ökar i takt med att befolkningen växer och blir äldre samtidigt som konkurrensen om arbetskraften hårdnar. En fortsatt god kvalitet i välfärden förutsätter att vi lyckas attrahera medarbetare med rätt kompetens. Rekryteringsutmaningen måste mötas på flera olika plan, men det är även viktigt att vi arbetar med att behålla de medarbetare som redan är anställda i Kristinehamns kommun. Vi behöver använda kompetenser rätt, utveckla arbetsmiljö och arbetsorganisation och ta tillvara teknikens möjligheter.

Heltidsresan

Arbetet kring heltidsresan kommer fortgå. Planeringen är att under 2019 inrätta en gemensam bemanningscentral för att bland annat kunna arbeta mer effektivt med schemaplanering över hela kommunen, samt fortsätta arbetet med att utreda möjligheten till kombitjänster i framtida rekryteringar. Att fler arbetar heltid bidrar till att möta rekryteringsbehoven, detta då behoven av välfärdstjänster ökar, men också till ett mer jämställt samhälle.

Ledar- och medarbetarskap

Arbetet kring det aktiva medarbetarskapet har varit väl-

digt uppskattat hos både chefer och medarbetare. I det fortsatta arbetet kring detta kommer det på intranätet finnas ett antal filmer med tillhörande övningar. Tanken är att chefer tillsammans med sina arbetsgrupper ska få ytterligare verktyg för att på arbetsplatsträffarna kunna fortsätta arbeta tillsammans på temat aktivt medarbetarskap.

Hållbart arbetsliv

Det är krav på att arbetsgivare ska ha mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Dessa mål har Kristinehamns kommun inskrivna i arbetsmiljöpolicy och följs upp årligen.

Projektet gällande hälsoinspiratörer kommer att utvärderas för att se om det har någon positiv effekt för arbetsmiljön. Om så är fallet ska en plan göras för hur detta projekt skulle kunna permanentas och införas på fler arbetsplatser. Ytterligare en del i att arbeta hälsofrämjande och förebyggande är att utreda vad vi anser vår företagshälsovård kan hjälpa oss med. HR-avdelningen kommer att träffa ett antal fokusgrupper som kommer bestå av både chefer och medarbetare för att fånga upp vad man anser i verksamheterna i denna fråga. Detta kommer kommunen sedan ha som underlag inför den upphandling av företagshälsovård som kommer ske senare under året.

Konceptet med frukostmöten för våra chefer kommer utvecklas under 2019. Temat för året kommer vara ett hälsosamt och hållbart ledarskap.

HR-system

Under 2018 avslutades upphandlingen av HR-system. Samma system som kommunen har idag vann denna upphandling, men det kommer ske en del förändringar. Allt kommer drifas i molnet och nya moduler kommer att tillkomma. Under 2019 kommer arbetet kring detta pågå.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Finansiell analys

2018 års resultat slutade på 45,1 miljoner kronor vilket är något lägre än 2017. Jämfört med 2017 har skatteintäkterna ökat med 18,4 miljoner kronor, en ökning med 1,8% samtidigt som nettokostnaden också har ökat med drygt 61,7 miljoner kronor, en ökning med 4,6%. Finansiella engångsintäkter som inte var budgeterade har påverkat det positiva resultatet.

Årets resultat innebär ett överskottsmål på 3,1% av skatter och statsbidrag.

Delårsprognosen pekade på ett resultat på 31,5 miljoner kronor. Skillnaden mellan årets resultat och prognosen beror på att verksamhetens nettokostnad förväntades bli högre i delårsrapporten. Faktorer som bidrog till det positiva resultatet är att bidragen blev nästan 19 miljoner

kronor högre än budgeterat. Kommunstyrelsens budget för oförutsedda utökades med nästan 8 miljoner kronor på grund av en vindkraftspremie som kommunen erhöll från Energimyndigheten och användes ej fullt ut. Budgeten för prisökningar användes inte fullt ut och vid årets slut fanns det kvar cirka 10 miljoner kronor. Avskrivningarna blev 6,1 miljoner kronor lägre än budgeterat då flera stora investeringsprojekt är försenade, vilket har inneburit att flera investeringar inte har blivit aktiverade. Övrigt som har bidragit till överskottet är finansiella intäkter och att budgeten för löneöversynen inte användes fullt ut.

Skatteintäkterna blev 19 miljoner kronor lägre än budgeterat, däremot ökade de generella statsbidragen med 17,8 miljoner kronor. Kommunens nettokostnader ökade med 4,6%. Nettokostnaderna ökar procentuellt mer än skatteintäkterna och statsbidragen.

Nämnderna har ett negativt resultat jämfört med budget på 11,9 miljoner kronor inklusive resultatutjämningsprojekten (RUR). Resultatet exklusive RUR-projekten är -5,5 miljoner kronor. Underskottet beror främst på volymökningar inom äldreomsorgen och brist på platser inom särskilt boende, samt extraordinära kostnader inom teknisk nämnd som beror på en investering på Södermalmsskolan. En utmaning för kommande år är att anpassa verksamheterna till rådande volymer, kostnadseffektivisera verksamheterna och samtidigt bibehålla god kvalitet.

Statsbidrag har påverkat resultatet och täckt upp för en del kostnader. Engångsintäkter ger emellertid ingen möjlighet till långsiktigt verksamhetsutveckling. Bidragen från Migrationsverket har minskat med nästan 26 miljoner kronor jämfört med 2017, vilket beror på färre nyanlända till kommunen samt de ändrade kriterierna för återsökning som började gälla 1 juli 2017.

Kommunens likviditet har varit god. Totalt har vi investerat för 134,3 miljoner kronor. Kommunen har dock inte klarat att uppnå full självfinansiering på grund av att många större investeringar som har varit försenade påbörjades under året. Kommunens likvida medel uppgick vid årsskiftet till 104,4 miljoner kronor. Kommunen har en något sämre likviditet 60%, vilket främst beror på en fortsatt hög investeringsnivå.

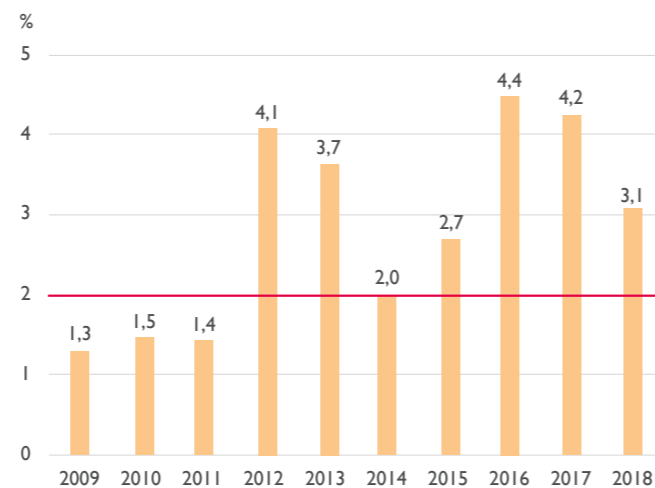
Resultatmål

Kommunens långsiktiga resultatmål är att resultatet skall uppgå till minst 2,0% av skatteintäkter och generella bidrag. Resultatmålet är utarbetat utifrån kommunens mål att nå en långsiktigt god ekonomisk hushållning. För 2018 sattes resultatmålet till 1,8% och det blev 3,1%.

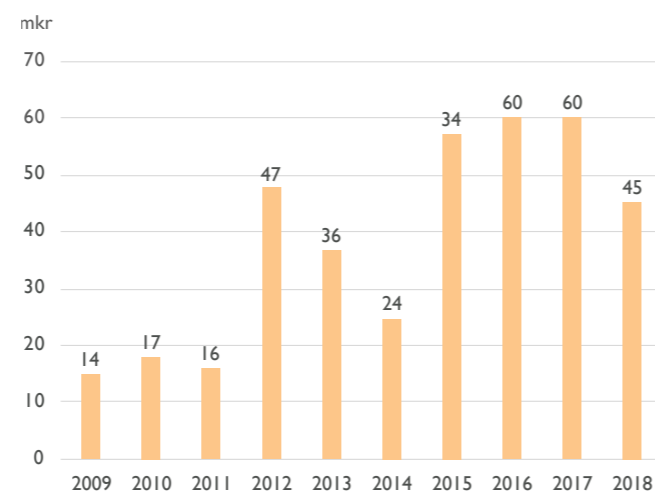
Årets resultat uppfyller balanskravet enligt kapitel åtta i kommunallagen. Eget kapital uppgick vid årets slut till 772,2 miljoner kronor. År 2017 uppgick eget kapital till 727,1 miljoner kronor.

Jämförelsestörande poster

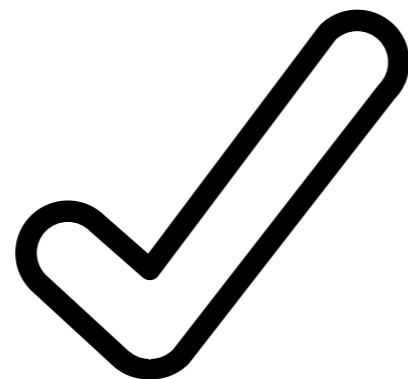
Resultatet har inte påverkats av några jämförelsestörande poster under 2018.

Kommunens årliga resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag samt det långsiktiga resultatmålet 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag.

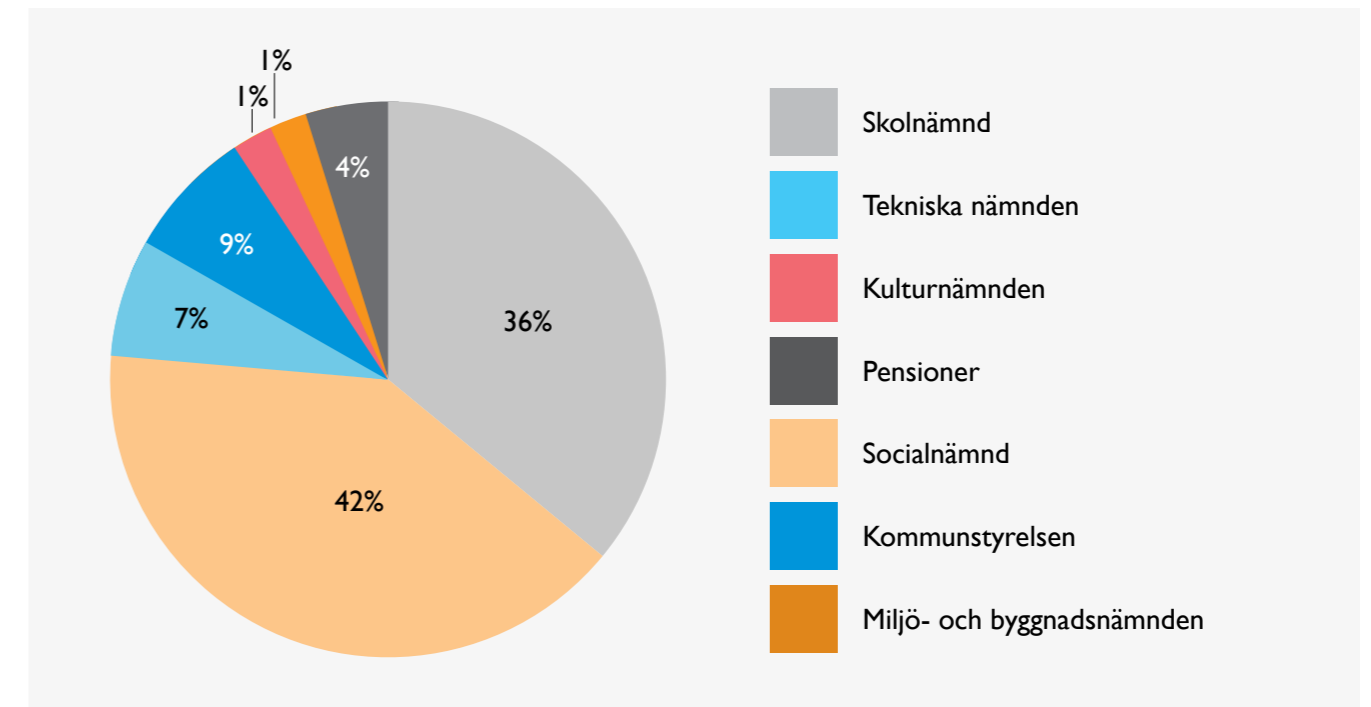
Resultatutvecklingen i form av förändringar av eget kapital.

Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnader uppgick till 1 416,7 miljoner kronor, vilket är 61,7 miljoner (4,6%) högre än föregående år. Verksamhetens netto-

kostnad i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat från 95,9% 2017 till 96,6% år 2018. Detta betyder att större andel av pengar har använts i verksamheterna och därmed minskat utrymmet till att finansiera investeringar med egna medel.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgick till 433,1 miljoner kronor vilket är 11,2 miljoner (2,5%) lägre än föregående år.

Taxor och avgifter uppgick till 130,2 miljoner kronor vilket är 11,4 miljoner högre än föregående år (9,6%).

Erhållna bidrag uppgick till 188,8 miljoner kronor vilket är 24,2 miljoner lägre än föregående år (-11,4%). Bidrag från Migrationsverket var 71,6 miljoner kronor, från Skolverket 35,8 miljoner och från Försäkringskassan 23,6 miljoner kronor. Budgeterade intäkter från erhållna bidrag var 170,0 miljoner kronor.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgick till 1 797,0 miljoner kronor vilket är 45,1 miljoner kronor högre än föregående år (2,6%). Kostnaderna var 3,6 miljoner kronor lägre

än budgeterat 1 800,6 miljoner kronor. Personalkostnaderna utgjorde 1 111,7 miljoner kronor vilket är en minskning med 1,3 miljoner kronor (-0,1 %) jämfört med föregående år.

Kostnaderna för köp av huvudverksamhet var 223,8 miljoner kronor vilket är en ökning med 28,3 miljoner (14,5%). Kostnader som har ökat är korttidsplatser inom äldreomsorgen, kostnaderna kommunen har haft på grund av försenad hemgång från sjukhus, samt institutionsvård för barn- och unga. Vidare är kostnaderna för interkommunalersättning/köp av plats på förskola/skola högre jämfört med budget.

Kostnaderna för fastigheter utgjorde 68,1 miljoner kronor vilket är en ökning mot föregående år med 21,5 miljoner (46,1%). Det är främst kostnader för entreprenader som har ökat.

Avskrivningar

Avskrivningar uppgick till 52,8 miljoner kronor vilket är 5,3 miljoner (11,2%) högre än föregående år. Kostnaderna var 6,1 miljoner kronor lägre än budgeterat 58,9 miljoner vilket beror på att investeringsprojekt är försenade och senarelagda.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkterna och generella statsbidrag uppgick till 1 467,2 miljoner kronor vilket var en ökning med 54,2 miljoner kronor (3,8%) jämfört med föregående år.

Skatteintäkterna uppgick till 1 063,8 miljoner kronor vilket var 18,4 miljoner (1,8%) högre än föregående år. Skatteintäkterna var 19,0 miljoner kronor lägre än budgeterat.

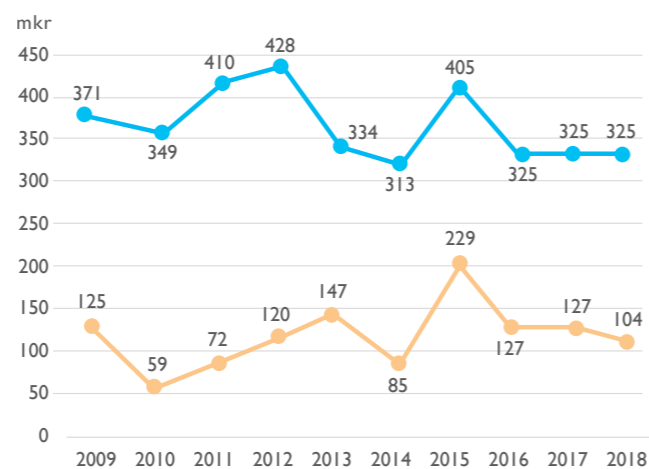
Generella statsbidrag och utjämning uppgick till 403,4 miljoner kronor vilket var 35,8 miljoner (9,7%) högre än föregående år. Bidragen var 17,8 miljoner kronor högre än budgeterat.

Finansiella intäkter och kostnader

Kommunens finansnetto uppgick till minus 5,4 miljoner kronor vilket är 6,9 miljoner sämre än föregående år. De finansiella intäkterna uppgick till 3,7 miljoner kronor vilket var 6,8 miljoner sämre än föregående år. De finansiella kostnaderna uppgick till 9,1 miljoner vilket var 0,1 miljoner högre än föregående år.

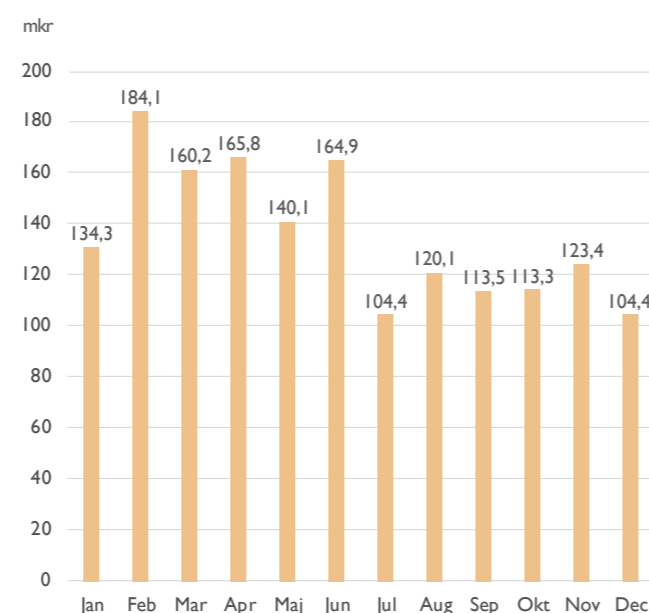

Låneskuld och likviditet

Upplåning och likvida medel år 2009-2018.

● Upplåning ● Likvida medel

Likvida medel under året.

Kommunens likvida medel uppgick vid årsskiftet 2018/2019 till 104,4 miljoner kronor. Kommunen har en sämre likviditet (18,1%) jämfört med 2017, främst på grund av en fortsatt hög investeringsnivå.

Kommunens låneskuld uppgick vid årsskiftet till 325,0 miljoner kronor vilket är samma som föregående år.

Pensionsåtagande

Kommunfullmäktige har beslutat att kommunen ska ha en ekonomi i balans och ett överskottsmål på minst 2,0% av skatter och generella statsbidrag. En av de två aktiviteterna för att uppnå detta är att göra avsättning/partiell inlösen av ansvarsförbindelsen, pensionsåtagande fram till den 31 december 1997, om överskottsmålet är uppfyllt.

Kommunens pensionsåtagande som redovisas i balansräkningen uppgår till 18,1 miljoner kronor. Detta avser åtaganden för garantipensioneringar, efterlevandeskydd

(Miljontals kronor)	2014	2015	2016	2017	2018
Låneskuld	334	405	325	325	325
Pensionsskuld, arbetstagare	14,3	15,9	14,6	15,2	14,2
Pensionsskuld, förtroendevalda	3,3	3,2	3,7	2,6	3,9
Ansvarsförbindelse	446	424,4	378,5	332,6	282,8
Totalt	776,6	848,5	721,8	675,4	625,9

Kommunens långfristiga skuld har minskat med 49,5 miljoner kronor under året, vilket främst beror på att ansvarsförbindelsen avseende pensioner har minskat.

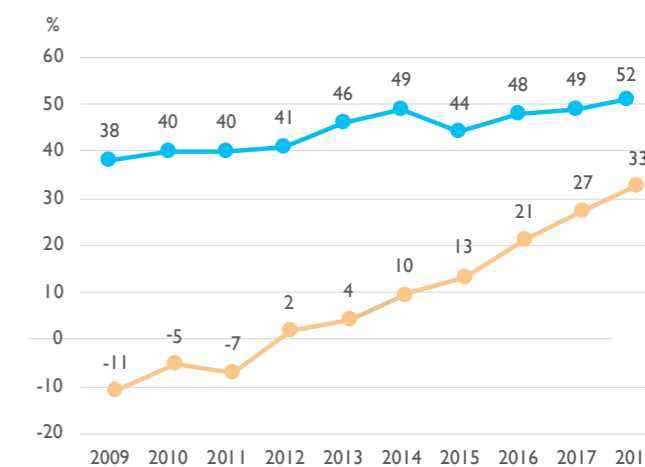
Soliditet

Soliditeten är ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Den redovisar hur stor andel av de totala tillgångarna som är finansierade med egna medel. Vid årets slut uppgick soliditeten till 52%. Kommunens soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner uppgår till 33%. Kommunen har en stark soliditet som en följd av goda resultat och en minskning av ansvarsförbindelsen för pensioner. Under den senaste tioårsperioden har kommunen gått från att ha en negativ soliditet inklusive ansvarsförbindelsen, till en positiv soliditet som har en mycket positiv inverkan på kommunens långsiktiga ekonomi.

samt pensionsavsättningar till förtroendevalda. De pensionsförmåner som intjänats fram till 31 december 1997 redovisas som ansvarsförbindelse och ingår inte i balansräkningen. Ansvarsförbindelsen för pensioner uppgår till 282,8 miljoner kronor. Kommunen har under åren 2006-2017 gjort så kallad partiell inlösen och härvid inlöst åtaganden för födda år 1954 eller tidigare. För 2018 har ingen partiell inlösen gjorts.

Skuldutveckling

Kommunens åtagande avseende långfristiga lån och pensioner inklusive den så kallade ansvarsförbindelsen har utvecklats enligt följande tabell:

● Soliditet exklusive ansvarsförbindelse

● Soliditet inklusive ansvarsförbindelse

Driftredovisning nämnder

Nämnder och styrelsens verksamhet visar på en negativ budgetavvikelse på 11,9 miljoner kronor för 2018, - 5,5 miljoner kronor då RUR-projekten exkluderas. Socialnämnden och tekniska nämnden har ett högt underskott. Även skolnämnden har ett underskott. Dock har kommunstyrelsen ett överskott, vilket gör att underskottet inte är högre sammantaget. Underskottet beror främst beror på volymökningar inom äldreomsorgen till följd av bristen på särskilt boende, lägre intäkter från Migrationsverket än budgeterat med anledning av färre nyanlända inom skolnämnd samt extraordinära kostnader inom teknisk nämnd som beror på en reinvestering på Södermalmskolan.

Kommunstyrelsen har ett överskott som dels beror på att kommunstyrelsens oförutsedda pott utökades från 10 miljoner kronor till 18 miljoner kronor. Anledningen till detta var att kommunstyrelsen beslutade att förstärka med intäkter från vindkraft. Vidare har intäkter erhållits motsvarande nästan 2 miljoner kronor från Boverket på grund av bostadsbyggande. Det finns även ett överskott för löneöversyn motsvarande drygt 4 miljoner kronor. Överskottet beror även på vakanta tjänster som inte blivit tillsatta eller partiella ledigheter som ej har kunnat ersättas med vikarier.

Socialnämnden har ett underskott på 13,3 miljoner kronor jämfört med budget, exklusive RUR-projekt. Detta beror främst på bristen på platser på särskilt boende, vilket har resulterat i högre sjukhuskostnader och kostnader för extra korttidsplatser. Äldreomsorgen har haft volymökningar med 20 510 timmar vilket motsvarar cirka 15 årsarbetare. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd är 8,4 miljoner kronor lägre jämfört med budget. Vidare har kostnaderna för placeringar varit lägre jämfört med budget.

Tekniska nämnden visar ett underskott på 9,4 miljoner kronor, främst beror det på en reinvestering på Södermalmskolan. Övriga oförutsedda kostnader på grund av vattenskadorna på skolor och förskolor, plattläggning på Sannagården och extra driftkostnader för Björneborgsskolan då byte av pelletspanna har skjutits fram. Kostenheten fick ett överskott motsvarande 0,84 miljoner kronor, vilket betalades tillbaka till skola och äldreomsorg. Med anledning av den tvist som varade under 2017 mellan kommunen och beläggningsentreprenören utblev en del av det planerade vägunderhållet/reinvesteringen. Detta i kombination med det redan eftersatta

underhållet resulterade i stora och betydande skador som kommunen har behövt åtgärda under 2018".

Miljö- och byggnadsnämnden visar ett överskott på 0,12 miljoner kronor jämfört med budget. Överskottet beror på lägre personalkostnader på grund av sjukskrivningar och vakanta tjänster. Intäkterna för bygglov har minskat jämfört med föregående år.

Kulturnämnden lämnade ett underskott på nästan 0,27 miljoner kronor. Underskottet beror främst på att nämnden ej har haft täckning för Christinateaterns hyra. Biblioteksverksamheten gick med ett överskott främst på grund av ett icke budgeterat statsbidrag. Den övergripande administrationen visar också ett överskott för 2018 på grund av att verksamheten har varit återhållsam för att minska underskottet så mycket som möjligt.

(Tusentals kronor)	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2018	Budgetavvikelse
Skolnämnd	506 353	540 210	536 044	-4 166
Disponering av RUR	1 244	222		222
Socialnämnd	570 632	616 433	596 931	-19 502
Disponering av RUR	5 499	6 197		6 197
Teknisk nämnd, skattefinansierad verksamhet	76 627	102 290	92 841	-9 449
Kommunstyrelse	133 760	134 150	155 879	21 729
Kulturnämnd	20 996	21 413	21 147	-266
Miljö- och byggnadsnämnd	10 654	10 245	10 365	120
Revision	1 063	1 202	1 071	-131
Valnämnd	17	273	51	-222
Totalt verksamheten	1 326 845	1 426 216	1 414 329	-11 887

När RUR-projekten tas bort från nämnderna utfall 2018 jämfört med budget är budgetavvikelsen -5,5 miljoner kronor.

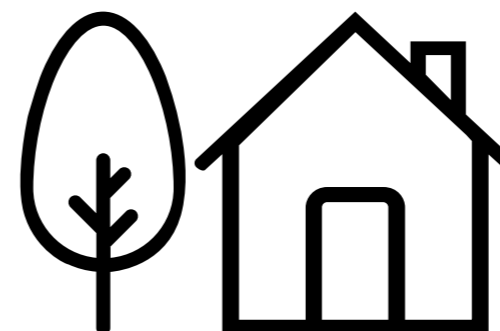
Avgiftsfinansierad verksamhet

VA-verksamhet

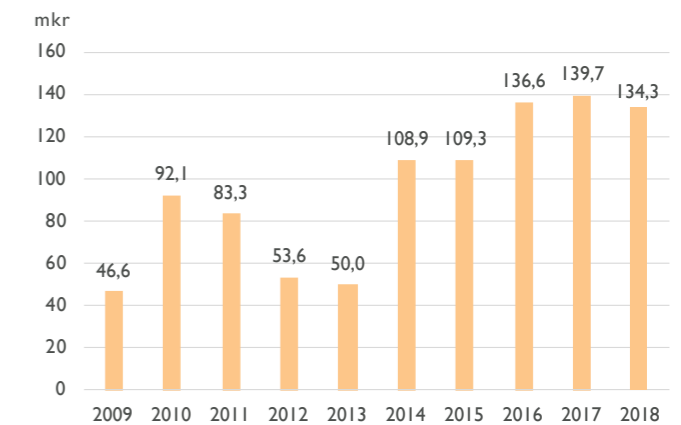
VA-lagen ställer krav på separat årsredovisning av kommunens VA-verksamhet. Redovisningen skall visa hantering av överuttag/underskott. VA-verksamheten redovisar ett underskott på 3,2 miljoner kronor. Underskott regleras mot VA-verksamhetens resultatfond.

Renhållningsverksamhet

Årets resultat för renhållningsverksamheten före bokslutsdispositioner uppgick till 2,9 miljoner kronor och har avsatts i sin helhet för återställning av deponi. Ett överskott på 1,0 miljoner kronor var budgeterat.

Investeringsredovisning

Årets nettoinvesteringar uppgick till 134,3 miljoner kronor varav 124,4 miljoner avser mark, byggnader och tekniska anläggningar. Resterande investeringar avser immateriella anläggningar 1,6 miljoner kronor samt maskiner och inventarier 8,3 miljoner kronor. Investeringsbudgeten uppgick till 315,3 miljoner kronor.

Av totala investeringarna avser 11,7 miljoner kronor den avgiftsfinansierade verksamheten. Investeringarna uppgick inom VA-verksamhet till 8,9 miljoner kronor och inom renhållningsverksamheten till 2,8 miljoner.

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

Balanskravet innebär att kommuner och landsting inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år. Kommunen uppfyller det lagstadgade balanskravet med ett resultat

exklusive realisationsvinster på 41,9 miljoner kronor.

För att kommunen ska kunna göra nya reserveringar i resultatutjämningsreserven måste resultatet efter balanskravsjusteringar vara minst 1,0% av skatter och statsbidrag, vilket är 14,6 miljoner kronor. Disponering av RUR har gjorts med 6,9 miljoner kronor.

BALANSKRAVSUTREDNING

(Tusentals kronor)	
Årets resultat	45 091
Reavinst	-3 202
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	41 889
Användning av medel från RUR:	
Förebyggargrupp	1 997
Demensteamet	4 721
Match2job	222
Balanskravsresultat	48 829

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan vi konkludera att kommunen uppvisar ett starkt resultat även 2018. Flera nämnder uppvisar dock ett underskott för året, vilket är en utmaning för kommande år. Volymökningarna har fortsatt inom äldreomsorgen. Inom skolförvaltningen har förändringar av barn- och elevantal jämfört med föregående år främst skett inom fritidshem, förskoleklass och barnomsorg. Det har fortsatt varit svårt att rekrytera inom vissa yrkeskategorier vilket har visat sig i vakanta tjänster. På grund av högkonjunkturen har det tidigare år varit svårt att få in anbud till en del projekt och förseningar har uppstått. En del av de projekt som har varit försenade kom igång under året.

Att den höga flyktinginvandringen har minskat avsevärt jämfört med 2015 och 2016 har märkts i verksamheterna och verksamhetsanpassningar har kunnat göras. Det är dock svårt att prognostisera hur många som flyttar hit genom så kallad egenbosättning, som är flyktingar som flyttar hit utan att vara anvisad av Migrationsverket.

Detta skapar viss osäkerhet i planeringen av verksamheterna.

Med tanke på hur de senaste årens förändringar har påverkat verksamheterna är det idag en utmaning att på lång sikt kunna bedöma vilket behov och vilken efterfrågan vi kommer att ha.

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultaträkning

(Miljontals kronor)		Kommunen 2018	Kommunen 2017	Budget 2018	Koncernen 2018	Koncernen 2017
Verksamhetens intäkter	(Not 1)	433,1	444,3	427,6	657,5	642,1
Verksamhetens kostnader	(Not 2)	-1 797,0	-1 751,9	-1 800,6	-1 953,7	-1 881,1
Avskrivningar	(Not 3)	-52,8	-47,5	-58,9	-83,5	-78,8
Verksamhetens nettokostnader		-1 416,7	-1 355,0	-1 431,9	-1 379,7	-1 317,8
Skatteintäkter	(Not 4)	1 063,8	1 045,4	1 082,8	1 063,8	1 045,4
Generella statsbidrag	(Not 5)	403,4	367,6	385,6	403,4	367,6
Finansiella intäkter	(Not 6)	3,7	10,8	3,9	5,2	12,4
Finansiella kostnader	(Not 7)	-9,1	-9,0	-14,5	-22,4	-26,3
Resultat före extraordinära poster		45,1	59,5	25,9	70,3	81,3
Skatt på årets resultat	(Not 8)				-5,7	-5,5
Uppskjuten skatt	(Not 8)				-2,6	0,5
Årets resultat	(Not 9)	45,1	59,5	25,9	62,0	76,3

Balansräkning

(Miljontals kronor)		Kommunen 2018	Kommunen 2017	Koncernen 2018	Koncernen 2017
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningar	(Not 10)	4,9	4,1	5,1	4,3
Mark, byggnader, anläggningar	(Not 11)	1 159,7	1 086,7	1 987,3	1 908,4
Maskiner och inventarier	(Not 12)	42,8	37,3	69,5	48,7
Finansiella anläggningstillgångar	(Not 13)	95,2	97,9	167,3	175,5
Summa anläggningstillgångar		1 302,6	1 226,0	2 229,2	2 136,9
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar	(Not 14)	92,0	138,4	143,7	165,3
Kassa, Bank	(Not 15)	104,4	127,4	196,2	215,3
Summa omsättningstillgångar		196,4	265,8	339,9	380,6
SUMMA TILLGÅNGAR		1 499,0	1 491,8	2 569,1	2 517,5
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget Kapital	(Not 16)	772,2	727,1	1 099,7	1 052,3
Därav årets resultat		45,1	59,5	61,9	76,3
Avsättningar	(Not 17)	25,7	29,9	74,7	63,0
Skulder					
Långfristiga skulder	(Not 18)	376,3	370,8	999,9	996,8
Kortfristiga skulder	(Not 19)	324,8	364,0	394,8	405,4
Summa skulder		701,1	734,8	1 394,7	1 402,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 499,0	1 491,8	2 569,1	2 517,5
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser		282,8	332,6	329,8	332,6
Borgensförbindelser	(Not 20)	589,9	659,1	589,9	659,1
Villkorade ägartillskott AKI		1,3	1,3	1,3	1,3
Villkorade ägartillskott KEAB		2,0	2,0	2,0	2,0
Balanslikviditet (%)		60%	72%	86%	94%
Soliditet (%)		52%	49%	43%	42%
Soliditet inkl ansvarsförbindelse (%)		33%	27%	30%	29%

Kassaflödesanalys

(Miljontals kronor)		Kommunen 2018	Kommunen 2017	Budget kommunen 2018	Koncernen 2018	Koncernen 2017
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		45,1	59,5	25,9	82,0	96,7
Justering för ej likvidpåverkande poster						
- Av- och nedskrivningar		52,8	47,5	55,0	84,2	70,0
- Utrangeringar		12,1	2,0		12,1	2,0
- Realisationsvinst/förluster		-3,2	-7,0		-3,9	-6,9
Ökning/minskning av avsättningar		-4,2	-1,0	1,4	-5,4	-1,3
Övriga ej likvidpåverkande poster					-12,1	-12,7
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		102,6	101,0	82,3	156,9	147,8
Ökning(-)/Minskning(+) av förråd och lager						14,0
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga fordringar		46,4	-13,6		36,3	-32,3
Ökning(+)/Minskning(-) av kortfristiga skulder		-39,2	46,3		-25,3	40,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		109,8	133,7	82,3	167,9	170,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-1,6	-4,1		-1,6	-4,1
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar						
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-142,8	-135,7	-183,7	-195,5	-237,4
Investeringsbidrag						
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		3,4	7,5		3,6	138,1
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar						-103,2
Försäljningar av finansiella anläggningstillgångar		2,7	0,3		2,7	0,3
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-138,3	-132,0	-183,7	-190,8	-206,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån				121,3		30,9
Amortering av långfristiga skulder				-20,0	-6,2	-16,9
Ökning långfristiga fordringar				0,1	5,4	
Minskning långfristiga fordringar			-1,3		4,6	-1,6
Ökning långfristiga skulder		5,5				
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		5,5	-1,3	101,4	3,8	12,4
Årets kassaflöde		-23,0	0,4		-19,1	-23,7
Likvida medel vid årets början		127,4	127,0	127,4	215,3	239,0
Likvida medel vid årets slut		104,4	127,4	127,4	196,2	215,3

Nothänvisningar

(Miljontals kronor)	Kommunen 2018	Kommunen 2017	Koncernen 2018	Koncernen 2017
NOT 1 VERKSAMHETENS INTÄKTER				
Försäljningsintäkter	21,0	17,3	245,3	215,1
Taxor och avgifter	130,2	118,8	130,3	118,8
Hyror och arrenden	49,4	48,9	49,4	48,9
Bidrag	188,8	213,0	188,8	213,0
Försäljning av verksamheter	40,5	39,3	40,5	39,3
Övriga intäkter	3,2	7,0	3,2	7,0
Summa verksamhetens intäkter	433,1	444,3	657,5	642,1
NOT 2 VERKSAMHETENS KOSTNADER				
Lönekostnader, arvoden och ersättningar	795,2	766,6		
Pensionskostnader	59,3	90,2		
Sociala kostnader och löneskatt	257,2	256,3		
Lämnade bidrag	58,9	66,7		
Köp av huvudverksamhet	223,8	195,5		
Övriga verksamhetskostnader	402,6	376,6	1 953,7	1 881,1
Summa verksamhetens kostnader	1 797,0	1 751,9	1 953,7	1 881,1
<i>varav jämförelsestörande poster</i>		40,0		40,0
NOT 3 AVSKRIVNINGAR				
Imateriella anläggningar	0,8			
Byggnader och tekniska anläggningar	47,4	43,6	78,9	74,9
Maskiner och inventarier	4,6	3,9	4,6	3,9
Summa avskrivningar	52,8	47,5	83,5	78,8
NOT 4 SKATTEINTÄKTER				
Preliminära skatteintäkter	1 068,9	1 049,1	1 068,9	1 049,1
Slutavräkning föregående år	-3,6	1,3	-3,6	1,3
Prognos slutavräkning innevarande år	-1,5	-5,0	-1,5	-5,0
Summa skatteintäkter	1 063,8	1 045,4	1 063,8	1 045,4

Nothänvisningar fortsättning

(Miljontals kronor)	Kommunen 2018	Kommunen 2016	Koncernen 2018	Koncernen 2017
NOT 5 GENERELLA STATSBI DRAG OCH UTJÄMNING				
Inkomstutjämningsbidrag	322,6	287,9	322,6	287,9
Strukturbidrag				
Regleringsbidrag	3,9		3,9	
Kostnadsutjämningsbidrag	1,6		1,6	
Kommunal fastighetsavgift	46,3	40,2	46,3	40,2
Generella bidrag från staten *	35,4	29,6	35,4	29,6
Inkomstutjämningsavgift		17,8		17,8
Regleringsavgift		-0,2		-0,2
Kostnadsutjämningsavgift				
Avgift till LSS-utjämnigen	-6,4	-7,6	-6,4	-7,6
Summa generella statsbidrag	403,4	367,6	403,4	367,6
<i>* Tillfälligt statsbidrag för mottagande av flyktingar 2015-2016. Totalt 64,1 mkr varav 49,1 mkr intäktstört år 2016 och 14,9 mkr intäktstört år 2017.</i>				
NOT 6 FINANSIELLA INTÄKTER				
Ränteintäkter	0,5	0,2	0,5	0,2
Borgensavgift	1,7	1,8		
Kreditivränta				
Övriga finansiella intäkter	1,5	8,5	4,7	14,9
Summa finansiella intäkter	3,7	10,5	5,2	15,1
NOT 7 FINANSIELLA KOSTNADER				
Låneräntor	8,0	8,6	21,4	28,7
Finansiell kostnad pensionsåtagande	0,4	0,3	0,4	0,3
Övriga finansiella kostnader	0,7	0,1	0,6	0,1
Summa finansiella kostnader	9,1	9,0	22,4	29,1
NOT 8 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT				
Aktuell skatt för året			5,7	5,5
Uppskjuten skatt			2,6	-0,5
Summa skatt på årets resultat			8,3	5,0

Nothänvisningar fortsättning

(Miljontals kronor)	Kommunen 2018	Kommunen 2017	Koncernen 2018	Koncernen 2017
NOT 9 ÅRETS RESULTAT				
Årets resultat	45,1	59,5	62,0	76,3
NOT 10 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGAR				
Bokfört värde I/I	4,1		4,3	0,2
Investeringar	1,6	4,1	0,8	4,1
Försäljningar, utrangeringar				
Årets avskrivningar	-0,8			
Bokfört värde 31/12	4,9	4,1	5,1	4,3
NOT 11 MARK, BYGGNAD, ANLÄGGNINGAR				
Bokfört värde I/I	1 086,7	1 002,1	1 894,1	1 782,4
Investeringar	133,1	130,3	184,4	233,7
Försäljningar, utrangeringar	-12,4	-2,6	-12,4	-22,3
Omklassificering	-0,3			
Årets avskrivningar	-47,4	-43,1	-78,8	-99,7
Bokfört värde 31/12	1 159,7	1 086,7	1 987,3	1 894,1
NOT 12 MASKINER OCH INVENTARIER				
Bokfört värde I/I	37,3	36,3	62,9	46,7
Investeringar	9,8	5,4	10,9	10,0
Försäljningar, utrangeringar				13,2
Omklassificering	0,3		0,3	
Årets avskrivningar	-4,6	-4,3	-4,6	-7,0
Bokfört värde 31/12	42,8	37,3	69,5	62,9
NOT 13 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Aktier och andelar	85,6	89,9	89,9	103,4
Uppskjuten skattefordran			23,0	27,8
Övriga kortfristiga fordringar	9,6	8,1	54,4	44,3
Summa finansiella anläggningstillg	95,2	97,9	167,4	175,5

Nothänvisningar fortsättning

(Miljontals kronor)	Kommunen 2018	Kommunen 2017	Koncernen 2018	Koncernen 2017
NOT 14 KORTFRISTIGA FORDRINGAR				
Kundfordringar	17,0	19,6	59,5	51,9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	56,9	83,8	56,8	
Fordringar moms	16,2	32,9	16,2	
Fordringar hos staten	1,9	2,3	1,9	
Övriga fordringar		-0,1	9,3	126,2
Kortfristiga fordringar	92,0	138,4	143,7	178,1
NOT 15 KASSA, BANK				
Kassa	0,1	0,2	0,1	0,2
Plusgiro				17,0
Bank	104,3	127,2	196,1	198,1
Kassa, Plusgiro, bank	104,4	127,4	196,2	215,3
NOT 16 EGET KAPITAL				
Ingående Eget kapital	727,1	667,6	1 037,8	979,9
Årets resultat	45,1	59,5	61,9	76,3
Direktbokning mot eget kapital				-18,4
Koncerninterna poster				
Utgående Eget kapital	772,2	727,1	1 099,7	1 037,8
<i>Uppdelning av eget kapital</i>				
Resultatutjämningsreserv (RUR)	18,6	25,6	18,6	25,6
Övrigt eget kapital	753,6	701,6	1 081,1	1 026,7
NOT 17 AVSÄTTNINGAR				
Pensioner	18,1	17,8	18,1	17,8
Återställning Deponi	6,5	3,7	6,5	3,7
Övriga avsättningar	1,1	8,5	14,2	5,8
Avsättningar skatter obeskatt reserv			35,9	35,8
Summa avsättningar	25,7	29,9	74,7	63,0

Nothänvisningar fortsättning

(Miljontals kronor)	Kommunen 2018	Kommunen 2017	Koncernen 2018	Koncernen 2017
NOT 18 LÅNGFRISTIGA SKULDER				
Skuld till banker och kreditinstitut*	325,0	325,0	948,6	965,3
Anläggningsavgifter	25,4	24,4	25,4	24,9
Investeringsfond VA	3,4	3,8	3,4	3,8
Investeringsbidrag	10,2		10,2	
Resultatfond VA	-0,8	2,4	-0,8	2,4
Resultatfond Renhållning	0,1	0,5	0,1	0,5
Reverslån BRT	13,0	14,3	13,0	
Summa långfristiga skulder	376,3	370,8	999,9	996,8
*Säkrad låneskuld	300,0	300,0	545,0	645,0
Marknadsvärde ränteswap 3m Stibor	-15,1	-20,6	-29,7	-43,4
NOT 19 KORTFRISTIGA SKULDER				
Leverantörsskulder	76,3	85,9	80,0	86,8
Mervärdesskatt och särskilda punktskatter	2,2	3,3	2,2	3,3
Personalens skatter	17,9	16,1	17,9	16,1
Skulder till staten		1,9		1,9
Arbetsgivaravgift	21,4	19,2	21,4	19,2
Semesterlöneskuld	62,6	58,5	62,6	58,5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	98,5	107,3	182,5	107,3
Övriga kortfristiga skulder	45,9	71,8	28,2	112,3
Kortfristiga skulder	324,8	364,0	394,8	405,4

Nothänvisningar fortsättning

(Miljontals kronor)	Kommunen 2018	Kommunen 2017	Koncernen 2018	Koncernen 2017
NOT 20 BORGENSFÖRBINDELSER				
AB Kristinehamns Industrifastigheter	71,0	72,0	71,0	72,0
Kristinehamns Bostads AB	377,6	432,6	377,6	432,6
Kristinehamns Fjärrvärme AB	37,2	50,0	37,2	50,0
Kristinehamns Energi-Elnät AB	93,7	93,8	93,7	93,8
Kristinehamns Energi Fastighet AB	4,0	4,0	4,0	4,0
IFK Ölme (KF 2017-06-20)	0,6	0,6	0,6	0,6
Kristinehamns Golfklubb (KF 2017-06-20)	5,8	6,0	5,8	6,0
Förlustansvar egna hem	0,1	0,1	0,1	0,1
Borgensåtaganden	590,0	659,1	590,0	659,1
Pensionsförpliktelser	282,8	332,6	378,5	332,6

Medlemsansvar Kommuninvest

Kommunen har 2009-03 ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av kommunens ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelse till 404 804 079 439 kronor och totala tillgångar till 406 323 006 299 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 057 267 725 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 058 164 360 kronor.

Investeringar

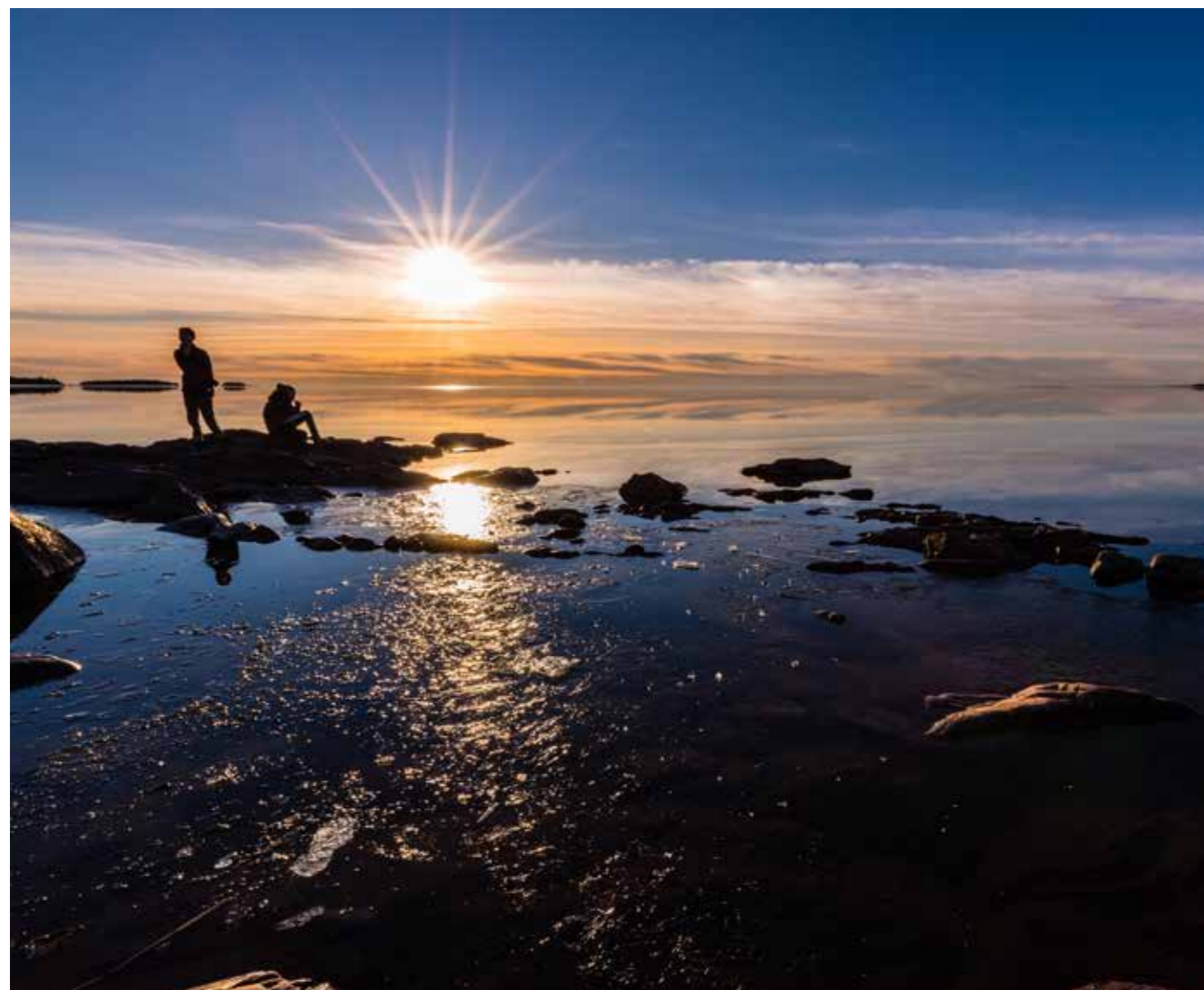
Projekt	Nettoinvestering 2018	Budget 2018
Budget KS oförutsedda		3 800,0
Budget KS oförutsedda		3 800,0
Exploateringsfastigheter	9 911,8	13 460,0
Exploateringsfastigheter	9 911,8	13 460,0
Broar	4 890,4	7 125,0
Gatubelysning	954,2	1 800,0
Gustavsvik	2 067,3	2 400,0
Gång- och cykelväg Rudskoga	368,0	1 000,0
Gång- och cykelvägar	1 010,6	1 350,0
Hållplatser	125,8	2 133,0
Industrispår	565,6	600,0
Parker	1 036,0	950,0
Stadspark	14 008,6	22 458,0
Tillgänglighetsanpassning gator och vägar	498,8	500,0
Torgen	868,3	9 500,0
Trafikljus	334,0	788,0
Vägbeläggningar	9 986,4	11 923,0
Gator och trafik	36 714,0	62 527,0
Förbättringsåtgärder fastigheter	2 400,1	1 750,0
Kristinehamns Teknik- och Innovationscenter	37 910,5	123 585,0
LSS-boende Herrgården	168,5	
Stenstalidsskolan	753,9	5 596,0
Södermalmsskolan	22 584,0	49 400,0
Äldreboende Ölmegården	99,6	
Ölme förskola	86,8	
Fastigheter	64 003,5	180 331,0
Idrottsanläggningar	2 049,7	4 739,0
Idrottsanläggningar	2 049,7	4 739,0

Investeringar fortsättning

Projekt	Nettoinvestering 2018	Budget 2018
Bojorten	1 513,2	1 350,0
Bokbuss	-1 500,0	
Fordon	118,6	87,5
Fordon renhållning		4 800,0
Inventarier kommunledningsförvaltningen	80,7	1 500,0
Inventarier kostverksamheten	477,1	500,0
Inventarier Krrhm Teknik- och Innovationscenter		3 000,0
Inventarier kulturförvaltningen	1 535,2	2 300,0
Inventarier skolförvaltningen	2 683,8	6 960,0
Inventarier socialförvaltningen	815,0	3 500,0
Kommunala bryggor	979,1	1 200,0
Maskiner renhållning		2 000,0
Smarttelefoner hemtjänsten	656,6	1 000,0
Strandmossen avfallsanläggning	93,0	140,0
Vägbeläggningar	244,5	600,0
Skatepark	555,1	500,0
Maskiner och inventarier	8 251,9	29 437,5
Dokument- och ärendehanteringssystem		200,0
HR-system	247,1	
IT-säkerhet plattform		2 500,0
Ny hemsida	858,5	857,0
Verksamhetssystem miljö- och stadsbyggnadsförvaltn		450,0
Verksamhetssystem överförmyndarnämnden	107,5	100,0
Verksamhetssystem e-arkiv		300,0
Övriga immateriella anläggningar	420,1	184,0
Immateriella anläggningar	1 633,1	4 591,0
Strandmossen avfallsanläggning	181,3	500,0
Strandmossen avfallsanläggning sluttäckning	2 647,9	3 500,0
Återvinningscentraler		340,0
Renhållningsanläggningar	2 829,3	4 340,0

Investeringar fortsättning

Projekt	Nettoinvestering 2018	Budget 2018
Strandmossen avfallsanläggning	181,3	500,0
Strandmossen avfallsanläggning sluttäckning	2 647,9	3 500,0
Återvinningscentraler		340,0
Renhållningsanläggningar	2 829,3	4 340,0
Landa pumpstation	1 093,6	2 116,0
Sanering ledningar	7 289,2	8 000,0
Vatten- och reningsverk	494,9	2 000,0
VA-anläggningar	8 877,7	12 116,0
Totalt investeringar	134 270,9	315 341,5

Redovisningsprinciper

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att kommunens bokförda värden på aktier i dotterbolagen elimineras mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Interna transaktioner mellan bolagen har i allt väsentligt eliminerats. Företagens obeskattade reserver har i balansräkningen betraktats som eget kapital. Redovisningen är sammanställd utifrån reviderade bokslut.

Kommunens redovisning

Anläggningstillgångar

Rekommendation RKR 11.4 Materiella anläggningstillgångar avseende komponentavskrivningar har inte tillämpats. Från och med 2015 tillämpas rekommendation RKR 11.4 Materiella anläggningstillgångar avseende nya investeringar.

Kapitalkostnader

Planenliga avskrivningar har beräknats på objektens anskaffningsvärden. Avskrivningarna sker linjärt; det vill säga med de belopp som är lika stora under objektets beräknade ekonomiska livslängd. Intern ränta beräknas på anläggningstillgångarnas bokförda värden och 2017 är den 1,75%, vilket följer SKL:s rekommendation.

Skatteintäkter

Periodisering har skett i enlighet rekommendation RKR 4.2 Redovisning av skatteintäkter.

Kostnadsräntor

Periodisering av räntekostnader har skett. Redovisning av säkringar av ränterisk som kvalificerar för säkringsredovisning sker.

Leverantörsfakturer

Leverantörsfakturer hänförliga till redovisningsåret har i allt väsentligt skuldbokförts och belastat årets redovisning.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationell leasing.

Löner, semester och övertid

Löner har redovisats enligt kontantmetoden. Kostnader för sparad semester och kompenserad övertid har skuldbokförts.

Pensionsåtaganden

Kommunens pensionsåtaganden har skuldbokförts inklusive löneskatt vad avser pensionsåtaganden från 1 januari 1998. Pensionsåtaganden fram till 31 december 1997 redovisas som ansvarsförbindelse.

Statsbidrag

Statsbidrag hänförliga till redovisningsåret har tillgodogjorts årets redovisning.

Utställda fakturer

Fakturer utställda efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsåret, har fordringsbokförts och tillgodogjorts årets redovisning.

Fem år i sammandrag

(Miljontals kronor)	2018	2017	2016	2015	2014
Antal innevånare 31/12	24 336	24 650	24 671	24 156	24 114
Skattesats kommun	22,45	22,45	22,45	22,45	22,45
Skattesats totalt	33,65	33,65	33,65	33,65	33,65
Skatteintäkter, mkr	1 063,8	1 045,4	1 000,8	961,0	929,3
Generella statsbidrag, mkr	403,4	367,6	364,1	297,5	282,2
NYCKELTAL BALANSRÄKNING					
Omsättningstillgångar, kr/inv	8 071	10 065	10 204	12 587	6 805
Anläggningstillgångar, kr/inv	53 525	49 737	46 068	43 989	40 800
Totala tillgångar, kr/inv	61 595	59 803	56 272	56 576	47 606
Kortfristiga skulder, kr/inv	13 348	14 046	12 862	11 672	8 155
Långfristiga skulder inklusive avsättningar, kr/inv	16 517	16 259	16 350	19 742	16 003
Totala skulder, kr/inv	28 809	29 091	27 946	30 081	22 518
Eget kapital, kr/inv	31 731	29 497	27 060	25 163	23 448
Eget kapital i procent av totala tillgångar (soliditet)	52%	49%	48%	44%	49%
Likvida medel ställning 31/12, mkr	104	110	127	229	85
Låneskuld 31/12, mkr	325	325	325	405	313

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING KOMMUNKONCERNEN

Utöver den kommunala verksamheten i förvaltningsform driver kommunen också verksamhet genom kommunala bolag, såsom energibolag med fjärrvärmedistribution och elnättrörelse (Kristinehamns Energi AB), bostadsbolag (Kristinehamnsbostäder AB) och Aktiebolaget Kristinehamns Industrifastigheter (AKI), samt Näringslivssamverkan i Kristinehamn AB.

Kommunen är medlem i kommunalförbundet Bergslagens Räddningstjänst (BRT), där vår medlemsandel är 27%. Verksamheten inom förbundet bedrivs med en ekonomi i balans.

Kommunen är dessutom delägare i Region Värmland och Vänerhamn AB. Utöver det ingår kommunen i drift- och servicenämnden, hjälpmedelsnämnden, Värmlands Läns Kalkningsförbund, Samordningsförbundet Finsam, Inlandsbanan AB och Inera AB.

Kommunkoncernens sammantagna resultat uppgår till 62,0 miljoner kronor mot föregående år på 76,3 miljoner. Bolagens samlade resultat uppgår till 17,0 miljoner kronor (17,2 miljoner kronor).

Koncernens soliditet uppgår till 43,0% (42,0%).

DE HELÄGDA BOLAGEN

Kristinehamns Energi AB med koncern

Ägarförhållanden

Kristinehamns Energi AB är helägd av Kristinehamns kommun och äger i sin tur dotterbolagen Kristinehamns Elnät AB, Kristinehamns Fjärrvärme AB och Kristinehamns Energi Fastighets AB.

Viktiga händelser under året

Under året har elhandeln fortsatt att växa och satsningen på solceller har skapat Kristinehamns största solcellspark. Insatser för att upprätthålla vår höga leveranssäkerhet i vårt elnät har fortsatt.

Agendan för året har genomförts hand i hand nyttillkomna förbättringsarbeten och med satsning på ordning och redan i vardagen. Tillsammans med en stärkt säkerhetskultur och en ändrad organisation inom Elnät, innebär detta förberedelse inför framtida utmaningar. En energiomställning pågår för användning av mer förnyelsebar energi.

Ekonomi

Energikoncernen gjorde ett positivt resultat efter finansiella poster på 16,6 miljoner kronor vilket är 0,5 miljoner högre än föregående år.

För 2018 var kravet på soliditet 25%. Soliditeten för 2018 uppgick till 50,3% och därmed har koncernen uppnått sitt finansiella krav på soliditet. Avkastningskravet var 2,6% på marknadsvärdet 265,3 miljoner kronor på koncernen. Avkastningen för 2018 uppgick till 4,5% och därmed har koncernen uppnått sitt finansiella krav på avkastning.

(Miljontals kronor)	2018	2017
Rörelseintäkter	89,2	80,2
Rörelsekostnader	-74,4	-65,1
Rörelseresultat	14,8	15,1
Finansnetto	1,8	1
Resultat efter finansiella poster	16,6	16,1
Skatt	-3,5	-3,5
Årets resultat	13,1	12,6

Flerårsjämförelse

Koncernen Kristinehamns Energi AB	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat efter finansiella poster, mnkr	16,6	16,1	56,1	9,3	11,6
Soliditet, %	50,3	50,3	45,9	35,8	35,3
Avkastning på totalt kapital, %	4,5	5	16	3,8	4,9
Avkastning på eget kapital, %	8,5	8,9	33,4	7,5	9,9

Kristinehamnsbostäder AB

Ägarförhållanden

Kristinehamnsbostäder AB ägs till 100% av Kristinehamns kommun.

Viktiga händelser under året

Vakanserna under 2018 har varit fortsatt låga. Flest vakanser hade bolaget i mars och oktober med sex lediga lägenheter. I maj, juli och augusti var antalet lediga lägenheter som lägst.

Kristinehamnsbostädernas sociala ansvarstagande och samarbete med socialtjänsten har varit gott under året och bolaget jobbar kontinuerligt med att ha en bra dialog och utveckling tillsammans med kommunen.

Kristinehamnsbostäder har 177 särskilda boenden som blockförhys av kommunen.

Integrationsenheten har fått 12 lägenheter under 2018 och totalt har bolaget tagit emot 40 kvotflyktingar och asylsökande som fått permanent uppehållstillstånd.

Under hösten genomförde bolaget en boskola tillsammans med Hyresgästföreningen och Integrationsenheten. Detta är ett första steg till att arbeta mer kontinuerligt med social integration.

Renovering och underhåll pågår löpande. Kulvertbyten pågick under året och det finns en del arbete kvar till kommande år vad gäller kulvertar. På sikt kommer detta arbete leda till lägre energikostnader.

Ekonomi

Bolaget gjorde ett positivt resultat efter finansiella poster på 8,4 miljoner kronor vilket är 1,6 miljoner bättre än föregående år. Bostadsbolaget har under året haft högre finansiella kostnader till följd av att man stängt tre swapar.

(Miljontals kronor)	2018	2017
Rörelseintäkter	98,9	97,2
Rörelsekostnader	-77	-74,2
Rörelseresultat	21,9	23
Finansnetto	-13,5	-16,2
Resultat efter finansiella poster	8,4	6,8
Skatt	-4,8	-1,8
Årets resultat	3,6	5

Flerårsjämförelse

Kristinehamnsbostäder AB	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat efter finansiella poster, mnkr	8,4	6,8	11,6	-11,9	7
Soliditet, %	21,6	21	20,2	18,7	21,1
Avkastning på totalt kapital, %	3,8	4	4,4	neg	3,4
Avkastning på eget kapital, %	6,8	5,7	10	neg	6

AB Kristinehamns Industrifastigheter

Ägarförhållanden

Kristinehamns kommun äger till 100% AB Kristinehamns Industrifastigheter.

Viktiga händelser under året

Fastigheten på Gustavsvik, Kroksvik 3:3, fick nya hyresgäster under 2018. Detta innebär att samtliga hallar på anläggningen nu är uthyrda, dock inte 100% av ytorna. Vad det gäller reparation och underhåll på fastigheten har den ombyggnation för ny hyresgäst som påbörjades under 2017 färdigställts. Fastighetens tak underhålls i den takt som behövs och detta sker löpande.

Under året har en av hyresgästerna tvingats att lämna lokaler och kontrakt i förtid och det är i bokslutet upptagen en osäker hyresfordran på 633 tusen kronor.

På fastigheten Marieberg 1:22 har målning av plåttak skett. Fastigheten har även haft fuktskadade tegelfasader under året vilket har åtgärdats. Fastigheten står från och med hösten 2017 tom och diskussioner förs vad den ska användas till i framtiden.

Flerårsjämförelse

	2018	2017	2016	2015	2014
AB Kristinehamns Industrifastigheter					
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-0,2	-1,5	27,7	8	6,2
Soliditet, %	41,8	41,3	41,8	35,7	32,1

Marieberg 1:31 är fullt uthyrd.

Under 2018 förvärvade AKI-fastigheten Silvret 4. Fastigheten består av en industridel med en uthyrningsbar yta av 1 907 kvadratmeter samt en tomt på cirka 21 720 kvadratmeter bebyggd med en kontorsbyggnad på cirka 250 kvadratmeter och en drivmedelsstation.

Ekonomi

Bolaget gjorde ett +/-0 resultat efter finansiella poster vilket är 1,5 miljoner högre jämfört med föregående år.

(Miljontals kronor)	2018	2017
Rörelseintäkter	17,6	15,1
Rörelsekostnader	-17,5	-16,4
Rörelseresultat	0,1	-1,3
Finansnetto	-0,1	-0,2
Resultat efter finansiella poster	0	-1,5
Bokslutsdispositioner	-0,2	2,3
Skatt	0	0
Årets resultat	-0,2	0,8

Näringslivssamverkan i Kristinehamn AB

Ägarförhållanden

Kristinehamns kommun äger till 100% Näringslivssamverkan i Kristinehamn AB.

Viktiga händelser under året

Bolaget fick tillsammans med RISE Bioekonomi och Paper Province positiva besked av Region Värmland och Tillväxtverket för en fortsättning av LignoCity. Under 2018 arbetades även verksamhet fram inom Kristinehamn Innovation Park som är en nod till Karlstad Innovation Park.

Bolaget har genomfört tre öppna kunskapshöjande insatser; Cityindex med HUI Research, Utveckling av Kristinehamns stadskärna med Svenska stadskärnor och Näringslivsanalys Kristinehamn med Bisnode.

Tillsammans med Nyföretagarcentrum genomfördes två välfyllda Starta eget-utbildningar. För andra året i rad

kunde ungdomar erbjudas entreprenörskap som sommarjobb, vilket skedde i samarbete med Ung Företagsamhet.

Ekonomi

Bolaget gjorde ett positivt resultat efter finansiella poster på 0,1 miljoner kronor.

(Miljontals kronor)	2018	2017
Rörelseintäkter	4,8	4,3
Rörelsekostnader	-4,7	-4,1
Rörelseresultat	0,1	0,1
Finansnetto		
Resultat efter finansiella poster	0,1	0,1
Skatt		
Årets resultat	0,1	0,1

Flerårsjämförelse

	2018	2017	2016
Näringslivssamverkan i Kristinehamn AB			
Resultat efter finansiella poster, mnkr	0,1	0,1	0,4
Soliditet, %	39,0	30,0	29,1

KOMMUNSTYRELSEN

Ordförande: Marie Oudin

Tillförordnad förvaltningschef: Peter Eskebrink

Kommunstyrelsens uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders, kommunala bolags och kommunalförbunds verksamheter.

Kommunstyrelsens ansvarsområde

Kommunstyrelsens förvaltning är kommunledningsförvaltningen. Kommunledningsförvaltningen består av kansliavdelningen, ekonomiavdelningen, kommunikationsavdelningen, administrativa avdelningen, personalavdelningen, digitaliseringsavdelningen och planeringsavdelningen. Kommunledningsförvaltningen arbetar kommunövergripande med att stärka samordning och samsyn mellan förvaltningarna i gemensamma frågor. Förvaltningen ansvarar bland annat för:

- Ärendeberedning och administrativt stöd.
- Finans- och redovisningsfrågor.
- Budget och planering.
- Upphandling och inköpsstöd.
- Personaladministration.
- Samhällsbyggnadsfrågor och kommunens fysiska utveckling.
- Översiktlig planering för användning av mark och vatten samt upprättandet av detaljplaner.
- Kollektivtrafik.
- IT-frågor och E-tjänster.
- Information/kommunikation
- Besöks- och turismnäring.
- Demokrati och jämställdhet.
- Miljö- och säkerhetssamordning.
- EU och internationellt arbete.
- Samordning av det drogforebyggande arbetet.
- Integration.

Viktiga händelser under året

En rekordvarm sommarsäsong med flera populära evenemang till exempel musikshowen Diggiloo, Kristinadagen i centrum, Nordisk Caravan Träff vid Björkvallen och under hösten matfestivalen Smaka på Värmland har bidragit till stort intresse från besökare. Turismenheten har utvecklat innehållet och funktionerna vid Turistbyrån som en mötesplats med nya digitala verktyg, biljettförsäljning med mera. Flera viktiga projekt för att stärka förutsättningarna i besöksnäringen startades upp under året. Utvecklingen av Gustafsviks herrgård till besöksmål med café och trädgårdsverksamhet är ett projekt som förnyar destinationen betydligt. Även projektet Lake Vänern Grand Tour, en ny cykelled utefter Vänern, påbörjades 2018.

Kommunledningsförvaltningen arbetade fram en vision för stadskärnan som antogs i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fick i uppdrag från fullmäktige att ta fram en handlingsplan för uppfyllande av visionen.

Kommunledningsförvaltningen arbetade från en bostadsförsörjningsplan, riktlinjer för bostadsförsörjning enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, som bland annat innebär att ta fram nya ägardirektiv till Kristinehamnsbostäder.

Detaljplan för Kvarteret Motorn med flera på Drevsta Industriområde vann laga kraft och exploateringsprojekt påbörjades för att möjliggöra etablering av handel och verksamheter.

Kommunens nya hemsida lanserades i mars. Den erbjuder information och digital service och tjänster till medborgare, företagare och besökare. Kommunen är inne i en förändring där efterfrågan efter kommunal service förväntas vara tillgänglig för medborgarna på ett annat sätt än tidigare. Ett stort förändringsarbete pågår för att kunna arbeta mer digitalt och förbättra vår service mot medborgarna.

Kommunledningsförvaltningen gjorde en organisationsförändring under året och informationsenheten gjordes om till en egen avdelning, kommunikationsavdelningen, och en kommunikationschef anställdes. Den interna kommunikationen är fortfarande viktig men ett större fokus läggs på extern kommunikation där kommunen vill bli bättre på att kommunicera vad som händer i kommunen. I förlängningen ska detta också bidra till att stärka varumärket Kristinehamns kommun.

Kommunstyrelsens verksamhetsmål

VARDAGSLIV BOENDE, FRITID, KULTUR OCH MILJÖ

Kristinehamn erbjuder olika boendeformer i attraktiva miljöer

Nämndmål	Måluppfyllelse			
1. Kristinehamns kommun erbjuder olika boendeformer i attraktiva miljöer.				
2. Utveckla trevligare och mer levande centrummiljöer.				
Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
1. Befolkningsutveckling, ska öka.	Ska öka	24 671	24 650	24 336
1. Undersökning "Bäst att bo" (Fokus).	Plats 136 eller bättre	176	136	145
2. Antal färdiga detaljplaner för bostäder i olika boendeformer.	Minst 200	Ja	Ja	Ja/Nej

Kristinehamns kommun erbjuder ett varierat och tillgängligt fritids- och kulturliv

Nämndmål	Måluppfyllelse			
1. Göra Kristinehamn till en attraktiv och känd skärgårdskommun och stärka stadens koppling med Vänern.				
2. Erbjud lättillgängliga rekreationsområden i anslutning till tätorterna.				
Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
1. Antal gästnätter (SCB, Turist ekonomisk modell TEM).	Ska öka	75303	100 103	98 735
2. Grönstrukturprogrammet	Antaget			Nej

VÄLFÄRD VÅRD, UTBILDNING OCH OMSORG

Välfärden ska kännetecknas av goda och jämlika livsvillkor i livets alla skeden

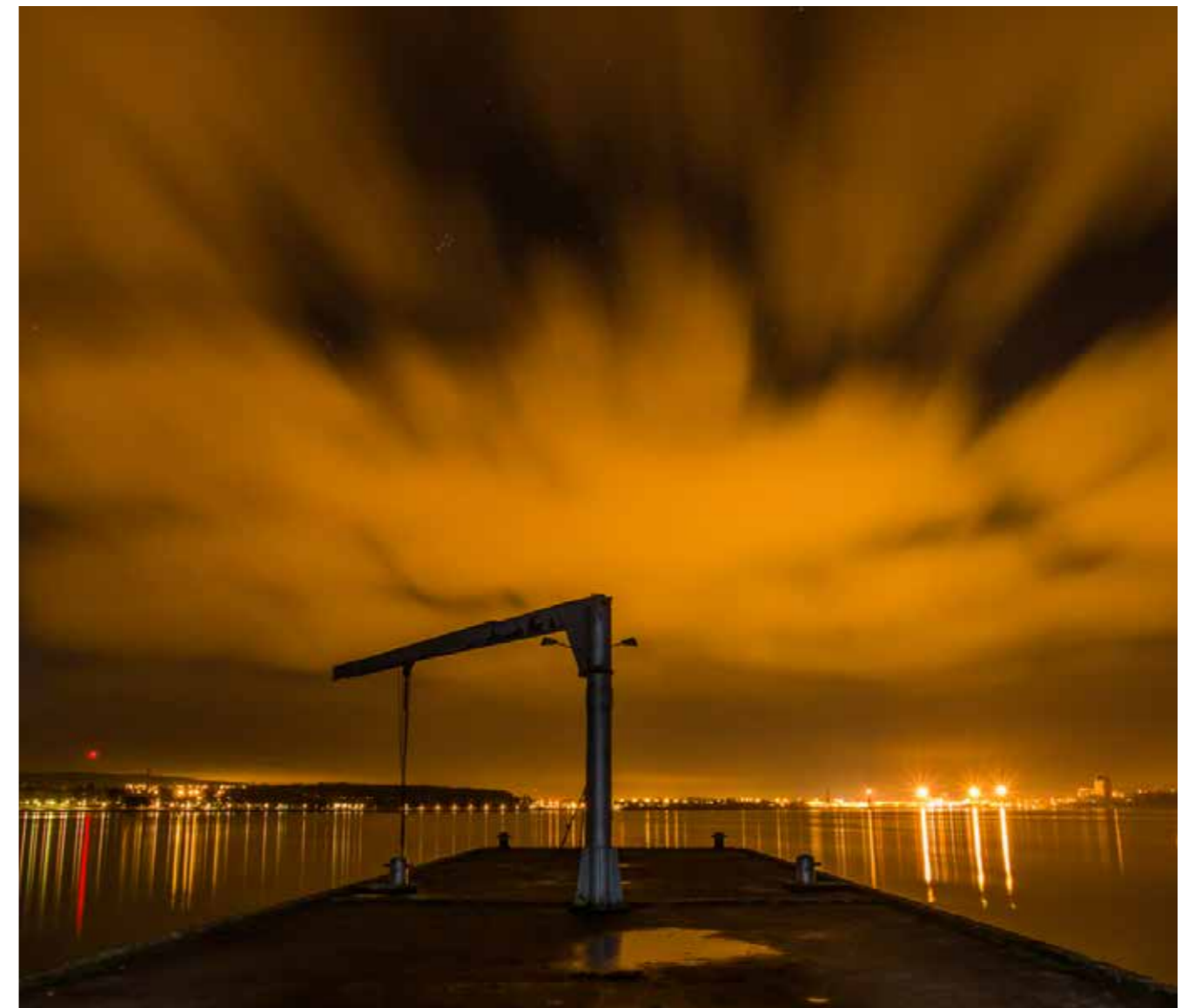
Nämndmål	Måluppfyllelse			
Identifiera behov och skapa en planberedskap för lokalförsörjning.				
Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Lokalförsörjningsplan	Antagen			Inte antagen

■ Målet är uppfyllt
 ■ Målet är delvis uppfyllt
 ■ Målet är ej uppfyllt

NÄRINGS- OCH FÖRETAGANDE, ARBETE, HÅLLBAR TILLVÄXT

Kristinehamns kommun ska vara känd som en kommun med ett gott företagsklimat som skapar goda förutsättningar för och bidrar till tillväxt

Nämndmål	Måluppfyllelse			
Förbättra service och tillgänglighet för företagare som har kontakt med kommunen.				
Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
1. NKI företagsklimat (insiktsmätning SKL).		72	77	Presenteras maj 2019
1. Informationsindex, företagarperspektivet.		66	73	Presenteras maj 2019

INFRASTRUKTUR LOGISTIK OCH KOMMUNIKATION

Kristinehamns kommun verkar för goda kommunikationsmöjligheter och en god infrastruktur

Nämndmål	Måluppfyllelse
1. Integrera Kristinehamns kommun i Karlstads, Karlskogas och Örebro lokala arbetsmarknader.	
2. Skapa förutsättningar för att bli Värmlands och Örebro regionala huvudhamn i Väneren.	
3. Kristinehamn kommun ska kunna erbjuda 70 % av permanentboende och företag tillgång till 100 Mbit/s bredband via marknadens operatörer.	
4. Få fler medborgare och kunder att nyttja kommunens digitala självservice-tjänster.	
5. Kristinehamns kommun har ett gott bemötande och en god tillgänglighet.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
1. Restiderna med tåg och buss (Resrobot).	Samma eller förkortas jämfört med föregående år.			Tåg Krhamn-Karlstad: 22 min Krhamn-Örebro: 1 tim 18 min Buss Krhamn-Karlstad: 48 min (kollektivt)/ 25 min(kommersiellt) Krhamn- Kga: 25 min (kollektivt)/ 20 min (kommersiellt) Krhamn-Örebro: 1 tim 20 min (kollektivt)/ 57 min (kommersiellt)
1. Handlingsplan för kollektivtrafik.	Antagen			Nej
2. Antal ton hanterat sjögods i Vänerhamn.	Ska öka jämfört med föregående år		217 131	200 880
2. Ägardirektiv för Vänerhamn.	Antaget	Nej	Nej	Nej
3. Andel hushåll och företag som har tillgång till bredband Nuläge (PTS Statistik till och med 2017-10-31).			74,4 %	Ny statistik kommer i mars 2019
4. Antalet digitala ansökningar (Egen mätning).	Ska öka jämfört med föregående år			Ett 30-tal nya digitala självservice-tjänster har lanserats. Antalet ansökningar har ökat ca 400 st.
5. Informationsindex totalt (KKiK).	Ska öka jämfört med föregående mätning.			Mått har utgått från KKiK 2018
5. Andel som upplever ett gott bemötande vid kontakt med kommunen.	Bibehållas jämfört med föregående	Deltog ej i		

EN VÄLSKÖTT KOMMUN EKONOMI, MEDARBETARE, TILLGÅNGAR

Kristinehamns kommun använder kommunens tillgångar på ett effektivt, långsiktigt och ändamålsenligt sätt

Nämndmål	Måluppfyllelse
1. Investeringar ska hanteras med egna medel.	
2. Soliditeten ska öka.	
3. Överskottsålet ska vara minst 2% av skatter och statsbidrag.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
1. Andel investeringar som genomförts med egna medel, (%).		100%	90%	72,6%
2. Soliditet, (%).		48,0%	49,0%	51,0%
3. Överskottsål, (%).		4,38%	4,21%	3,1%

Kristinehamns kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Måluppfyllelse
1. Nöjda medarbetare som är ambassadörer för Kristinehamns kommun.	
2. Friskare medarbetare.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
1. Hållbart medarbetar engagemang (HME)- enkät.				79
2. Mätning av sjukfrånvaron.	5,6% eller lägre	6,27%	5,94%	5,73%

Årets ekonomiska resultat

(Tusentals kronor)	Utfall 2017	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Intäkter	58 010	67 806	86 499	18 693
Kostnader	192 850	203 431	243 500	40 069
varav personal	59 786	58 911	62 882	3 971
varav kapitaltjänst	1 587	2 002	1 813	-189
varav RUR medel				
Nettokostnad	134 840	135 625	157 001	21 376
Nettobudget	142 599	157 001	157 001	
Resultat för perioden	7 759	21 376	0	
Hänsyn tagen för RUR-projekt				
Resultat för perioden inkl. hänsyn tagen för RUR-projekt				
Nettokostnad per verksamhetsområde:				
KF:	2 432	1 911	1 712	-199
Partistöd	1 144	1 089	1 074	-15
KS:				
Nämnd och styrelseverksamhet	4 902	6 328	4 035	-2 293
Revision	1 063	1 202	1 071	-131
Övrig politisk verksamhet	4 486	3 360	3 314	46
Fys, tekn planer, bostadsförb.	7 668	11 355	7 521	-3 834
Näringslivsfrämjande åtgärder	5 840	6 022	5 950	-72
Konsument- och energirådgivning	78	-4		4
Turistverksamhet	5 353	6 249	5 715	-534
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	766	782	790	8
Räddningstjänst	23 986	24 404	25 361	957
Totalförsvaret och samhällsskydd	-519	731	357	-374
Allmän kulturverksamhet	1 477	1 635	1 564	-71
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	4 189	1 717	5 528	3 811
Flyktningmottagande	-26	-3 306	87	3 393
Buss-, bil- och spårbunden trafik	23 834	26 686	25 442	-1 244
Gemensam verksamhet	47 757	45 699	66 970	21 271
EU-projekt	410	-236	510	746
TOTALT	134 840	135 625	157 001	21 376

Årets investeringar

(Tusentals kronor)	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Nytt ärende och dokumenthanteringssystem		200	200
E-arkiv verksamhetssystem		300	300
IT-säkerhet plattform		2 500	2 500
Investeringar landsbygden	309	1 000	691
KS Oförutsedda		3 800	3 800
Renovering Bojorten	1 513	0	-1 513
Ekonomisystem, sista delen	420	184	-236
Ny hemsida	859	857	-2
Gustavsvik	2 037	0	-2 037
Genomförande DP Vålösundet 4	18	0	-18
Interactive whiteboard	56	0	-56
Summa total	5 212	8 841	3 629

Framtiden

Bostadsbrist, en åldrande befolkning och en låg byggtakt kommer att ställa krav på kommunens bostadsförsörjning. Det behövs en tydligare ägarstyrning gentemot Kristinehamnsbostäder när det gäller byggkrav samt god mark- och planberedskap hos kommunstyrelsen. Om ett regemente skulle återetableras i Kristinehamn kommer det ställas ännu större krav på bostadsförsörjning, mark- och planberedskap.

En utvärdering av kommunens hållbarhetsarbete pågår. Under 2019 bör kommunen ta ställning kring ambitioner samt hur kommunen bör arbeta med hållbarhetsfrågor.

Efterfrågan efter lediga tomter fortsätter och kommunen behöver förbättra planberedskapen för denna kategori. Det råder även brist på säljbara tomter för småhus, i synnerhet i centrala lägen. Möjligheter finns vid till exempel Stampbrogatan/Sunneberg. Ett nytt äldreboende är tänkt att byggas kring 2020. Planberedskap finns vid till exempel Hacklehemsskolan, men om den ska användas för annat ändamål måste en ny detaljplan tas fram under 2019.

En markkatalog med befintliga/säljbara tomter bör tas fram samt ett antal nya detaljplaner för att förbättra planberedskapen för radhus/kedjehus, centrala villatomter samt äldreboende. Följande detaljplaneuppdrag pågår just nu: Presterud (cirka 200 lägenheter i flerbostadshus), Drillsnäppan (cirka tio lägenheter i flerbostadshus) samt Kometen (cirka 20-40 bostadsrättslägenheter i

flerbostadshus). Ett optionsavtal har tecknats för att utveckla Presteruds udde till en upplevelseanläggning vid Väneren. Kommunstyrelsen har även beslutat om att pröva frågan i en detaljplaneprocess.

Arbetet med att utveckla pendlingsmöjligheterna mellan Karlstad, Kristinehamn, Karlskoga och Örebro pågår där målet är fler och tätare avgångar till Karlstad samt ett borttagande av bytet i Karlskoga, vilket medför kortare restid. På lång sikt handlar det om att bygga Nobelbanan som en del av Oslo-Stockholm. Förvaltningen arbetar genom E18-gruppen tillsammans med bolaget Oslo-Sthlm 2,55 med den frågan, bland annat genom att utreda och säkra järnvägsreservat i Nobelbanan i kommunens översiktsplan. Ett gemensamt planeringsarbete tillsammans med Örebro, Lekebergs, Karlskoga och Kristinehamns kommun pågår också.

Under flera år har förvaltningen arbetat på olika sätt för att delta i påverkansarbete för att en ombyggnad av slussarna i Trollhättan ska tas in i den nationella transportplanen, vilket beslutades i juni. Arbetet pågår också med att öka ägarstyrningen över Vänerhamn AB, bland annat genom framtagande av nya ägardirektiv med krav på volymökningar och införande av containersjöfart. Förvaltningen har under 2017-2018 deltagit i projektet InLog som syftar till att utveckla inlandssjöfarten. Inom InLog har ett projekt bedrivits som har syftat till att starta en containerpendel mellan Kristinehamn och Göteborg. Containerpendeln kunde inte realiseras i detta skede men deltagandet i InLog fortsätter.

SKOLNÄMND

Ordförande: Ulf Granhagen
Förvaltningschef: Fredric Norlin

Skolnämndens uppdrag

Skola och barnomsorg styrs av skollagen, läroplaner och andra förordningar och allmänna råd. Även andra lagar som arbetsmiljölagen, diskrimineringslagen, förvaltningslagen, offentlighets- och sekretesslagen, socialtjänstlagen med mera styr verksamheten. Internationella konventioner och överenskommelser påverkar också verksamheten. Därtill tillkommer kommunala mål och riktlinjer. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolnämndens ansvarsområde

Skolnämndens ansvarsområde är utbildning och undervisning av barn elever och vuxna från förskola till vuxenutbildning. Förskolan är frivillig, medan förskoleklass och grundskola är obligatorisk i tio år. Gymnasieskolan är treårig och frivillig. Ungdomar som har avslutat grundsärskolan har rätt att gå gymnasiesärskolan som är fyraårig.

Förskola

Förskolan lägger grunden för den första delen av det lärande som fortsätter resten av livet. Förskolan ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som går där. Barnen får möjlighet att lära genom en utmanande, lärorik och trygg miljö genom skapande och utforskande, enskilt, i grupp och tillsammans med personal. De får möjlighet att synliggöra sitt lärande med leken som verktyg. Under hösten 2018 var cirka 950 barn inskrivna i förskoleverksamheten. I Kristinehamn finns även sju fristående förskolor. Dessa huvudmän har godkänts av skolnämnden. För fristående förskolor gäller samma regler som för kommunala förskolor. 150 barn fanns inskrivna i de fristående förskolorna

Förskoleklass

Från och med det år ett barn fyller sex år inträder skolplikten och barnets utbildning sker första året i förskoleklass. Förskoleklassen omfattar minst 525 timmar under ett läsår. I förskoleklassens uppdrag ingår att: stimulera eleverns utveckling och lärande och ta vid efter förskolans

uppdrag. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov samt främja allsidiga kontakter och social gemenskap. Antalet barn är inräknat i grundskolans siffror nedan.

Grundskola

Grundskolan är nioårig, med möjlighet till förlängning med ett eller två år. Grundskolan ska ge eleverna kunskaper, normer och värden och möjlighet att utveckla ett antal förmågor. Skolan ska främja elevernas utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare.

Under hösten 2018 var cirka 2600 elever, varav 20 asylsökande, inskrivna i förskoleklass, grund- och grundsärskola.”

Grundskola/träningsskola

Grundskolan är till för elever som inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en intellektuell funktionsnedsättning. Grundskolan omfattar utbildning i ämnen eller inom ämnesområden, eller en kombination av dessa. Utbildningen kan också omfatta ämnen enligt grundskolans kursplaner. Utbildningen ska bland annat ge kunskaper och värden, bidra till personlig utveckling, social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhället. Antalet elever är inräknade i grundskolans siffror ovan.

Inom grundskolan finns inriktningen träningsskola som är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen. Istället för enskilda ämnen omfattar träningsskolan fem ämnesområden: estetisk verksamhet, kommunikation, motorik, vardagsaktiviteter och verklighetsuppfattning.

Fritidshem

Fritidshemmens uppgift är att komplettera förskoleklassen och skolan och erbjuda omsorg när föräldrar arbetar eller studerar. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande, erbjuda dem en meningsfull fritid, främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Fritidshem är till för barn från sex års ålder till och med vårterminen det år de fyller 13 år. Under hösten 2018 var cirka 1000 barn inskrivna i verksamheten. I kommunen finns även ett fristående fritidshem med 16 barn inskrivna.

Fritidsgårdar

I kommunen finns fyra fritidsgårdar, två i tätorten, en i

Bäckhammar och en i Björneborg. Tre drivs i kommunal regi den fjärde drivs av KFUM enligt avtal med kommunen. Fritidsgårdarna är öppna på kvällstid företrädesvis på vardagar. Ungdomar från årskurs sju och äldre är den huvudsakliga besöksgruppen.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan är treårig och frivillig. Kristinehamns kommun anordnar fem högskoleförberedande program samt två yrkesprogram på Brogårdsgymnasiet och tre yrkesprogram på Presterudsgymnasiet. Delar av introduktionsprogrammen, för elever som inte är behöriga till nationellt program, finns på båda gymnasieskolorna. Under hösten 2018 var cirka 630 elever inskrivna i gymnasieskolan.

Gymnasiesärskola

Gymnasiesärskolan är fyraårig och frivillig och är till för ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning. Det finns nio yrkesinriktade nationella program. Det finns också individuella program för elever som behöver en utbildning som är anpassad för de egna förutsättningarna. Antalet elever är inräknat i gymnasieskolans siffror ovan.

Kommunal vuxenutbildning

Målet för vuxenutbildningen är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Kommunal vuxenutbildning erbjuds i form av svenska för invandrare samt grundläggande och gymnasial vuxenutbildning.

Svenska för invandrare är en kvalificerad språkutbildning som syftar till att ge vuxna personer med annat modersmål än svenska grundläggande kunskaper i svenska språket. Utbildningen ger språkliga redskap för kommunikation och ett aktivt deltagande i vardags-, samhälls- och arbetsliv. Grundläggande och gymnasial vuxenutbildning har sin motsvarighet i grundskolan respektive gymnasieskolan. Inom yrkesvux erbjuds bland annat omvårdnadsutbildning. Under 2018 var antalet inskrivna elever i kommunal vuxenutbildning på grund- och gymnasienivå 204 elever, yrkesvux 147 elever och svenska för invandrare cirka 260 stycken.

Särskild utbildning för vuxna

Vuxna med intellektuell funktionsnedsättning eller förvärvat hjärnskada ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Skolformen finns på två nivåer: grundläggande nivå inklusive träningsskolenivå och gymnasial nivå. Antal elever hösten 2018 var 14 stycken.

Yrkeshögskola

Vi bedriver en tvåårig eftergymnasial yrkeshögskoleutbildning; Vårdadministratör/Medicinsk sekreterare. Antal elever i pågående utbildning hösten 2018 var 39 stycken.

Musik/kulturgaranti

Musikskolan är en frivillig verksamhet för barn och ungdomar i åldrarna 5-19 år. Omkring 400 elever deltar årligen i musikskolans olika kurser. Olika kulturella

uttryck som musik, dans, teater, film och skrivande integreras i förskolan/skolan genom det kulturpedagogiska arbetet som genomförs inom kulturgarantin, vilken omfattar alla barn och unga från förskolan till gymnasiet.

Annan pedagogisk verksamhet

Pedagogisk omsorg – Tio (varav ett fristående) familjedaghem finns i kommunen. Cirka 45 förskole- och fritidsbarn är inskrivna där.

Omsorg på obekvämtid – Omsorg för barn 1-13 år vars föräldrar arbetar kvällar, nätter och helger anordnas på avdelningen Humlan. Drygt 70 barn var inskrivna på Humlan. Dessa barn har även plats i förskola eller i fritidshem och är också inräknade där.

Öppen förskola – Skolnämnden driver för närvarande två öppna förskolor, Källan och Lekverkstaden. De vänder sig till föräldrar och barn och har som huvuduppdrag att ge stöd i föräldraskapet.

Kommunens aktivitetsansvar (KAA)

Ansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som fullgjort skolplikten men som inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola, gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning. Verksamheten är en del av Individuella programmet på gymnasieskolan.

Viktiga händelser under året

Den successiva anpassningen av förskolans organisation till större förskoleområden slutfördes under 2018. Från hösten 2018 finns tre förskoleområden som leds av en förskolechef med hjälp av biträdande förskolechefer.

Enavdelningsförskolan Nallen avvecklades och förskolan Björkdungen utökades med fler platser i ett närliggande hus på Stenstalid. Lokalen har tidigare nyttjats av den fristående förskolan Solglimten.

Arbetet med skollokaler har fortsatt under året. Södermalmskolan har flyttat in i nybygget och som avslutning på året kunde man även ta de om- och tillbyggda paviljongerna i bruk.

Arbetet med den nya gymnasieskolan har fortsatt och det gick vid årets slut att ana konturerna av den kommande byggnaden.

Efter provsvar kring arbetsmiljön i det hus på Magister Löfs väg som använts som skollokaler för Stenstalidskolan har processen att hitta tillfälliga ersättningslokaler för verksamheterna startat. Träningskolan flyttade till lokaler på Hacklehemsskolan och delar av elevhälsan flyttade in i Stenstalidskolan. Beslut om vad som ska hända med huset är fortfarande inte fattat men skolförvaltningen flyttar all verksamhet därifrån.

Skolnämnden följer kontinuerligt antalet födda barn i kommunen. För 2018 visade statistiken 178 födda barn. Detta är ett uppseendeväckande lågt födelsetal då det sedan 2006 aldrig varit färre än 200 födda i kommunen. Den volymökning skolförvaltningen arbetat för att lösa under tidigare år har därmed avstannat.

Antalet asylsökande barn i förskola och grundskola har minskat radikalt. De verksamheter som byggts upp för att klara dessa barn och elevers förskola och skola utvecklades därför under året. Grupper med barn i allmän förskola och Mottagningsenhetens verksamhet lades ner. De barn och elever som kommer till kommunen nu tas emot direkt i ordinarie verksamhet.

Från hösten 2018 utökades skolplikten att även omfatta förskoleklassen. Detta innebär i praktiken att alla barn blir skolpliktiga hösten det år de fyller sex år och att skolplikten i Sverige numer är tioårig.

Skolledarna har genomfört kompetensutveckling för personal i förskoleklass och fritidshem för att utveckla verksamheten utifrån nya styrdokument.

Skolförvaltningens samarbete med skolverket och Karlstads universitetet inom ramen för Samverkan för Bästa Skola avslutades i december. Personalen vid Presterudsgymnasiet och Grundsärskolan har fått stöd att utveckla sin undervisning och skolförvaltningen har fått hjälp att arbeta fram nya rutiner för systematiskt kvalitetsarbete.

Presterudsgymnasiet ser resultat av samarbetet med Skolverket genom en hög måluppfyllelse och goda resultat för avgångseleverna vid skolans program 2018.

Inom projektet Match2Job har 21 nyanlända genomgått utbildning till vårdbiträde. Genom att skapa en ettårig bristyrkesutbildning på gymnasial nivå har man kombinerat undervisning i vårdämnen med yrkesinriktade studier i SFI/SVgrund och praktik inom kommunen och hos privat vårdgivare. Samtliga 21 studerande avslutade sina studier i december med godkända betyg vilket gör det möjligt för dem att arbeta som vårdbiträde och bli självförsörjande.

Skolnämndens verksamhetsmål

VARDAGSLIV BOENDE, FRITID, KULTUR OCH MILJÖ

Kristinehamn erbjuder olika boendeformer i attraktiva miljöer

Nämndmål	Måluppfyllelse
Skolnämnden har inget eget mål.	

Kristinehamns kommun erbjuder ett varierat och tillgängligt fritids- och kulturliv

Nämndmål	Måluppfyllelse
1. Barn och elever ska garanteras kulturupplevelser.	
2. Att genom musikskolan och fritidsgårdarna verka för att barn och elever får en meningsfull fritid.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
1. Kulturgarantins utbud har kommit samtliga barn och elever till del.		Ja	Ja	Ja
2. Antalet barn och elever i musikskolans och fritidsgårdarnas verksamhet.	Samma som föregående år eller öka	Musikskolan 377 Fritidsgård 116	Musikskolan 377 Fritidsgård 47	Musikskolan 401 Fritidsgård 77

Målet är uppfyllt

Målet är delvis uppfyllt

Målet är ej uppfyllt

VÄLFÄRD VÅRD, UTBILDNING, OMSORG

Välfärden ska kännetecknas av goda och jämlika livsvillkor i livets alla skeden

Nämndmål	Måluppfyllelse
1. Alla elever når minst godkänt (betyget E) i alla ämnen i grundskolan.	
2. Alla elever som lämnar årskurs 9 är behöriga till gymnasieskolan.	
3. Alla elever som lämnar gymnasieskolan har gymnasieexamen.	
4. Kompetensnivån hos elever inom vuxenutbildningen höjs och anpassas till arbetsmarknadens behov och samhällets utveckling.	
5. Alla barn och elever har en trygg arbetsmiljö, fri från kränkningar och trakasserier.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
1. Uppföljning av kvaliteten i förskolan genom SKL:s verktyg SAMSA.		Användes ej	Användes ej	SKL avslutar verktyget. Ny indikator presenteras 2019
2. Andel som kan läsa i årskurs 1. (Skolverkets bedömningsmaterial används).	100%	91%	81%	92%
2. Betygsstatistiken för årskurs 9, andelen elever som når minst godkänt betyg i alla ämnen.	Ska öka	76,3%	65,6%	69,2%
2. Skillnaden i måluppfyllelse mellan flickor och pojkar (Skillnad i meritvärde årskurs 9).	Ska minska	FI 240,3 Po 179,0 Skillnad 61,3	FI 227,9 Po 185,4 Skillnad 42,5	FI 221,5 Po 194,8 Skillnad 26,7
2. Skolpliktsbevakningen gällande frånvaro (andel elever med redovisad ogiltig frånvaro under 2018).	Ska minska	12%	27%	9%
3. Betygsstatistiken, andelen elever med gymnasieexamen.	Ska öka	84%	89%	97,6%
3. Skolpliktsbevakningen gällande närvaron – andel indragen studiehjälp.	Ska minska	8,6%	7,1%	4,6%
4. Betygsstatistiken för vuxenutbildningen, andel elever med godkända betyg.	Ska öka	68%	87%	Statistik presenteras under 2019
5. Trygghetsundersökning gällande barn och elever upplevelse av trygghet i sin arbetsmiljö (Skolenkäten årskurs 5).		8,0		7,3

 Målet är uppfyllt Målet är delvis uppfyllt Målet är ej uppfyllt

NÄRINGS LIV FÖRETAGANDE, ARBETE, HÅLLBAR TILLVÄXT

Kristinehamns kommun ska vara känd som en kommun med ett gott företagsklimat som skapar goda förutsättningar för och bidrar till tillväxt

Nämndmål	Måluppfyllelse
1. Samtliga elever på program/kurser med yrkesinriktning tar examen och är anställningsbara.	
2. Samarbetet mellan skola och näringsliv ska öka.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Andel som tar yrkesexamen (gymnasiet).	Öka	64%	86%	98%
Samarbetet mellan skola och näringsliv.	Antalet samverkande aktiviteter ska öka.			Indikatorn utgår.

INFRASTRUKTUR LOGISTIK OCH KOMMUNIKATION

Kristinehamns kommun verkar för goda kommunikationsmöjligheter och en god infrastruktur

Nämndmål	Måluppfyllelse
Vi har en hög tillgänglighet av digitala resurser i samtliga verksamheter. Den digitala miljön utvecklas i ett helhetsperspektiv i riktning mot mer pedagogik och mindre administration.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Antalet digitala enheter i förhållande till totala antalet elever F-gyåk3.	Ska öka	0,2 enheter per elev F-6	0,2 enheter per elev F-6	0,4 enheter per elev F-3 samt åk 5-6

 Målet är uppfyllt Målet är delvis uppfyllt Målet är ej uppfyllt

EN VÄLSKÖTT KOMMUN EKONOMI, MEDARBETARE, TILLGÅNGAR

Kristinehamns kommun använder kommunens tillgångar på ett effektivt, långsiktigt och ändamålsenligt sätt

Nämndmål	Måluppfyllelse			
Skolnämndens budgetmodell kompenserar för socioekonomiska skillnader mellan enheterna.				
Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Skillnaden mellan elevgruppers meritvärde i årskurs 9, grundat i föräldrars utbildningsnivå (statistik från SIRIS och SALSA).	Ska minska	-12 till +7	-30 till +21	-4 till -22

Kristinehamns kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Måluppfyllelse			
1. All personal har en god arbetsmiljö, fri från kränkningar och trakasserier.				
2. Skolförvaltningen arbetar aktivt för att rekrytera och behålla personal i syfte att öka andelen behöriga pedagoger.				
Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
1. Antalet insatser via Hälsopotten.	Ska följas upp		5	10
2. Andelen behöriga pedagoger i samtliga verksamheter.	Ska öka	51%-100%	55%-92,2%	Statistik presenteras under 2019

■ Målet är uppfyllt
 ■ Målet är delvis uppfyllt
 ■ Målet är ej uppfyllt

Årets ekonomiska resultat

(Tusentals kronor)	Utfall 2017	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Intäkter	121 024	104 573	96 346	8 227
Kostnader	627 377	644 783	632 390	-12 393
varav personal	408 975	418 368	421 033	2 665
varav kapitaltjänst	410	557 785	557 786	1
varav RUR medel	1 244	222		
Nettokostnad	506 353	540 210	536 044	- 4 166
Nettobudget	506 501	540 210	536 044	
Resultat för perioden	148	-4 166		- 4 166
Hänsyn tagen för RUR-projekt	1 244	222		
Resultat för perioden inkl. hänsyn tagen för RUR-projekt	1 392	-3 944		
Nettokostnad per verksamhetsområde:				
Politik	1 240	1 126	1 256	130
Förvaltningsövergripande	175 746	195 781	188 125	-7 656
Barnomsorg	100 377	105 676	107 484	1 808
Grundskola	165 649	171 726	169 742	-1 984
Gymnasieskola	44 457	44 723	47 107	2 384
Vuxenutbildning	6 935	8 050	8 458	408
Musikskola	7 431	7 917	7 870	-47
Feriearbete	1 015	1 070	900	-170
SFI	3 503	4 141	5 102	961
TOTALT	506 353	540 210	536 044	-4 166

Årets investeringar

(Tusentals kronor)	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Inventarier till Södermalmsskolan.	918	860	-58
Inventarier förskola Äventyret.	87	600	513
Möbler, inventarier KTIC/ny gymnasieskola.	0	3 000	3 000
Inventarier ny förskola	0	2 000	2 000
Inventarier SFI och VUX	0	1 500	1 500
Diverse maskiner, möbler, inventarier.	1 029	1 000	-29
Kemikalieinventering, förskolor (KS oförutsedda).	218	0	-218
Inventarier, Nya Björkdungen.	432	500	68
Summa total	2 684	9 460	6 776

Framtiden

Skolnämnden har under senaste fem åren varit förskonade från större sparbetning. För 2019 börjar året dock med en sparrad på dryga sex miljoner. Även för 2020 och 2021 finns aviserade besparingar. Skolnämnden har en stor utmaning att komma fram till vilken ambitionsnivå verksamheterna ska ha samt även besluta om vad som helt enkelt behöver prioriteras bort. Kan vi arbeta annorlunda mot idag för att med minskade resurser fortsättningsvis ha en bra verksamhet?

Parallellt med detta har skolan det fortsatta arbetet med integration och ökad måluppfyllelse att hantera. Samarbetet med skolverket om Bästa skola upphör i början av 2019. Hur de positiva effekterna från det arbetet ska leva vidare är också en utmaning.

Från statligt håll har de specificerade statsbidragen ökat kraftigt gentemot skolan. Samtidigt som det är positivt med höjda statsbidrag innebär det också utmaningar i hur de ska användas då de är ettåriga. För vissa bidrag gäller också att kommunen inte själv drar ned på kostnaderna i för hög grad för då ska bidragen betalas tillbaka. Det låga födelsetalet i kommunen 2018 ger möjlighet att genomföra förändringar inom barnomsorgen och påbörja en process att ta bort lokaler som bedöms som mindre lämpliga för verksamheten.

Trots de senaste årens kraftiga satsning på förbättrade skollokaler finns fortfarande mycket att göra både inom förskola men också grundskolan. Ölmå förskolas lokaler är för små i förhållande till behovet av barnomsorg i området. Det hyreshus på Magister Löf som bland annat innehållit lokaler för särskola, fritidsgård och elevhälsa har efter mätningar bedömts olämpliga som verksamhetslokaler i nuvarande skick. Åtgärder behöver vidtas då det inte är möjligt att få plats med alla de verksamheter som finns i huset idag inne i Stenstalidskolans lokaler. Ökningen av elever inom grundskolan gör att den verksamhetens behov behöver analyseras särskilt. Idrotts-hallarna är också undervisningslokaler som behöver åtgärdas både vad gäller omklädning, duschtrymmen och salar.

Under hösten 2018 har en utredning om yrkesvux gjorts i Värmland. Vuxenutbildningen kommer de närmaste åren att växa. Det är viktigt att resurser ges till vux-verksamheterna för att möta upp det ökade behovet både från den enskilde individen men också för arbetsmarknadens kompetensförsörjning.

För tillfället pågår också, parallellt med byggnationen av Teknik och Innovationscenter, en sammanslagningsprocess av gymnasieskolorna i kommunen. Det är viktigt att både elever och personal vid de nuvarande skolorna finns med i processen som innebär att vi bygger och formar en ny gemensam gymnasieskola som ersätter de två tidigare enheterna. Detta innebär till exempel att strukturer, rutiner och handlingsplaner omarbetas för att omfatta samtliga gymnasieprogram i kommunen.

SOCIALNÄMND

Ordförande: Lars Nilsson
Förvaltningschef: Eva-Lotta Lindskog

Socialnämndens uppdrag

Socialnämndens uppdrag är att utifrån behov ge omvårdnad, omsorg och rehabilitering för äldre, att ge stöd och hjälp för människor att bli självförsörjande och leva ett självständigt liv, att genom utredning och insatser ge barn, ungdomar och vuxna stöd, hjälp och service samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Verksamheterna regleras bland annat av följande lagar: Socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), Föräldrabalken (FB) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Socialnämndens ansvarsområde

Socialnämnden driver utifrån uppdrag och lagstiftning följande verksamheter.

Funktionsstöd

Daglig verksamhet, personlig assistans, gruppboendestäder, kontaktperson/kontaktfamilj, avlastning och ledsagning.

Inom området finns också boende för personer med psykisk funktionsnedsättning och boende med särskild service.

Äldreomsorg

Daglig verksamhet för personer med minnesproblematik och social dagverksamhet. Anhörigstöd och volontärverksamhet. Särskilt boende och hemtjänst inklusive hemsjukvård. Rehabilitering och avlastning/korttidsboende.

Individ och familjeomsorg

Kärnverksamheten inom individ och familjeomsorgen är myndighetsutövningen där socialsekreterare förhandsbedömer, utreder och beviljar insatser till barn-unga och deras familjer, vuxna och till hushåll utan egen försörjning. Insatser som erbjuds är bland annat missbruksvård, boendestöd, familjestöd, familjerådgivning, arbetsmarknadsåtgärder, skyddat boende, HVB-hem för ensamkommande barn och förebyggande insatser.

Nationella mål i lagstiftning

Socialtjänstlagens portalparagraf – Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor samt aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser. Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.

Hälso- och sjukvårdslagen – Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården skall ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet.

Lagen om stöd och service – Verksamheten skall främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som omfattas av lagen. Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

Regionala mål

Nya Perspektiv – Nya Perspektiv är en gemensam arena för kommunerna i Värmland och Landstinget i Värmland. Där har mätbara mål för områden som rör socialnämndens ansvar fastställts. Områdena är Barn och familj, Riskbruk och riskbeteende, Psykisk hälsa samt Äldres hälsa. Här kommer det ske en förändring under året då Nya perspektiv nu ingår i den nya regionbildningen i Värmland.

Viktiga händelser under året

Funktionsstöd

Under året har det genomförts fokusgrupper för att inventera behovet hos familjer med barn med funktionsnedsättning. Syftet har varit att förbättra stöd och insatser till dessa föräldrar.

Kolloverksamheten utökades till två tillfällen och omfattade då även barn mellan 7-12 år.

Verksamheten har digitaliserat hanteringen av assistansersättningen från Försäkringskassan för att minska administration och säkra hanteringen.

Alla gruppboheter använder det digitala skattningsverktyget FUNCA för att förbättra brukarnas livskvalitet genom ett individuellt och professionellt bemötande.

Omfattande utbildningsinsatser för baspersonal i bland annat LSS- och socialtjänstlagen, förhållningssätt och bemötande, Motiverande samtal, neuropsykiatriska diagnoser, anhörigstöd, självskydd, IBIC, suicidprevention, handledning.

Kultur och fritid för brukarna: Grupp gymnastik på KPS, fotoutställningen Hjältar på Kristinehamns Historiska som nådde en stor extern publik, kulturupplevelser och eget skapande är ett fokusområde på daglig verksamhet.

Ökat utbud av sysselsättning- och daglig verksamhet genom externa platser.

Fördubblad habiliteringsersättning för att motivera till att delta i daglig verksamhet och sysselsättning.

Regelbundna husmöten/boendemöten där man kan framföra synpunkter och önskemål, ett resultat av arbetet med delaktighetmodellen.

En arbetsterapeut har under året arbetat särskilt med inriktning på kognitiva hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning.

Individ och familjeomsorg

Ny lagstiftning innebär att kommunerna nu har ansvar för stöd och behandling till spelmissbrukare.

Under året öppnades Höjden som ett tillfälligt boende

till de ungdomar som ansökt om tillfälligt uppehållstillstånd med anledning av nya gymnasielagen.

Förebyggarenheten startade sin verksamhet under året med hjälp av RUR-medel med syfte att öka det förebyggande arbetet på individuell, grupp och generell nivå. Sommaren 2018 var en lugn sommar jämfört med tidigare somrar.

Under hösten startade podden Viktiga minuter som är ett stöd till föräldrar med tonårsbarn.

2018 har Barn och ungdomsgruppen har deltagit i SKL:s dokumentationsprojekt tillsammans med andra värmlandskommuner för en förenklad dokumentation. Syftet är att få fram en förenklad dokumentation och skapa mer utrymme för analys och slutsats inför förslag till beslut.

Arbetsmarknadsenheten har anställt en företagskoordinator för att skapa bättre samarbete och fler möjligheter till praktik och anställning på den privata arbetsmarknaden.

Verksamheten har under 2018 tagit fram en digital ansökan för ekonomiskt bistånd som är lanserad.

Vuxenverksamhetens satsning på ökad missbruksbe-

handling på hemmaplan har minskat de externa kostnaderna med 2,3 miljoner kronor.

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och Delegationen för unga till arbete (DUA) som nu också omfattar nyanlända har utökats och förbättrat samarbetet mellan skola, integrationsenhet, komvux, arbetsförmedlingen och socialtjänsten.

Äldreomsorgen

Under hösten har äldreomsorgen delats i två verksamhetsområden, ett för hemtjänst och HSL och ett för särskilt boende och korttidsboende. I samband med det har en ny verksamhetschef rekryterats.

Ny lagstiftning för samverkan vid utskrivning från slutenvården har ytterligare förvärrat situationen med brist på SÄBO platser. Rutiner vid utskrivningsklar har förändrats och anpassats men innebär ett ökat behov av resurser för biståndshandläggare och HSL-personal.

Demensvårdsteamet innehåller nu även en Silviasjuk-sköterska och både demensvårdsteam och personalen på dagverksamheten (för personer med demenssjukdom) är Silviacertifierad.

Som ett led i anpassning till den nya lagstiftningen har ett "Trygg hemgångsteam" startats efter sommaren. Syfte

är att kunna erbjuda omfattande insatser efter hemgång från sjukhus till hemmet under de första två till tre viktiga veckorna.

En visningsmiljö för välfärdsteknik, vardagsteknik och smarta produkter att öppnats för kommuninnevånare.

Med anledning av vårdbiträdesutbildningen som genomförs inom ramen för ESF projektet Job2match så har förvaltningen utbildat 15 språkhandledare för att kunna erbjuda en bra praktik under utbildningen.

Ett mycket uppskattat aktivitetsrum har inrättats på Sannagården.

Uppdraget att ta bort delade turer på Särskilt boende avslutades 2018 då samtliga boenden nu har genomfört förändringen.

Under hösten startades en pilot för ett digitalt uppfölj-

ningssystem med smarta telefoner som hjälpmedel i hemtjänsten.

En tillsyn från Arbetsmiljöverket i maj startade en omfattande utveckling av arbetsmiljöarbetet på förvaltningen. Mycket arbetsmiljöarbete har fungerat bra men en hel del kan förbättras. Årshjulet för arbetsmiljöarbetet har utvecklats och uppföljning förtydligats. Bra rutiner och verktyg för cheferna tagits fram.

Digitala läkemedelsfördelare är upphandlat tillsammans med övriga kommuner i länen och används nu i stor utsträckning.

Projektering och arbetsgrupp för utbyggnad av Ölmegården har startats.

I februari startade ett tvåårigt projekt men arbetstidsförkortning från 37 timmar per vecka till 35 timmar per vecka på Kolgårdens äldreboende.

Socialnämndens verksamhetsmål

VARDAGSLIV BOENDE, FRITID, KULTUR OCH MILJÖ

Kristinehamn erbjuder olika boendeformer i attraktiva miljöer

Nämndmål	Måluppfyllelse			
Socialnämnden erbjuder attraktiva och trygga boendeformer och verkar för en ökad tillgång till senior och trygghetsboende.				
Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Inga viten för ej verkställda beslut, boende.				
Beslut i KF om nytt särskilt boende och trygghetsboende.	Beslut			Beslut fattat
KKIK, Funktionshinderområdet, hot och våld ej förekommit de senaste sex månaderna.	90%			KKIK ej genomfört
Projektering för ett korttidsboende LSS.	Påbörjat			Påbörjat

Kristinehamns kommun erbjuder ett varierat och tillgängligt fritids- och kulturliv

Nämndmål	Måluppfyllelse			
Socialnämnden skapar positiva upplevelser av motion, natur och kulturupplevelser för att främja fysisk och psykisk hälsa hos kvinnor och män, pojkar och flickor.				
Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Alla personer som erhåller insatser inom funktionshinderområdet erbjuds minst en fysisk aktivitet i veckan.	1 gång/vecka			1 gång/vecka
All statistik är könsuppdelad.	100%			100%
Upparbetat samarbete med biblioteket.	Formaliserat samarbete			Delvis
KKIK, särskilt boende, alla erbjuds daglig utevistelse.	100%			100%
KKIK, särskilt boende, alla erbjuds minst två organiserade aktiviteter per vardag.	60%			Delvis
Förebyggargrupp finns organiserad på förvaltningen.	Startar 2018			Startade 2018

■ Målet är uppfyllt

■ Målet är delvis uppfyllt

■ Målet är ej uppfyllt

VÄLFÄRD VÅRD, UTBILDNING, OMSORG

Välfärden ska kännetecknas av goda och jämlika livsvillkor i livets alla skeden

Nämndmål	Måluppfyllelse
Alla socialnämndens insatser är rättssäkra, har ett barnperspektiv och utförs av kompetenta medarbetare som skapar jämlika livsvillkor och bidrar till ökad självständighet.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Barn och ungdomschecklistan används i alla socialnämndsbeslut.	100%			Ej 100%
IBIC i äldreomsorg och inom funktionshinderområdet.	Implementerat			Delvis
KKIK, IFO, genomsnittlig handläggningstid ekonomiskt bistånd vid nybesök.	5 dagar			12 dagar
KKIK, IFO, andel unga som inte återkommer inom ett år efter avslutad utredning/insats.	100%			Saknas
KKIK, Särskilt boende, andel äldreboende som har internet.	75%			Ej med som nyckeltal
KKIK, funktionshinderområdet, andel personer med egen brevlåda.	100%			Se ovan
KKIK, funktionshinderområdet, andel gruppbostäder med internet.	100%			Se ovan

NÄRINGS LIV FÖRETAGANDE, ARBETE, HÅLLBAR TILLVÄXT

Kristinehamns kommun ska vara känd som en kommun med ett gott företagsklimat som skapar goda förutsättningar för och bidrar till tillväxt

Nämndmål	Måluppfyllelse
Socialnämnden ska ha en aktiv sysselsättning och arbetsmarknadspolitik för att kunna erbjuda meningsfulla sysselsättningsplatser, till exempel genom socialt företagande, för att öka den enskildes anställningsbarhet.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Socialt företagande ska öka.	Minst 2			Delvis
Kom I Jobb är en integrerad del av arbetsmarknadsenheten.	Ja			Ja
Sysselsättning för personer inom socialpsykiatri ska öka.	35%			16%
Andelen hemtjänstmottagare som får sin tvätt tvättad på AME ska öka.	50%			20%

 Målet är uppfyllt Målet är delvis uppfyllt Målet är ej uppfyllt

INFRASTRUKTUR LOGISTIK OCH KOMMUNIKATION

Kristinehamns kommun verkar för goda kommunikationsmöjligheter och en god infrastruktur

Nämndmål	Måluppfyllelse
Socialnämnden använder sig av e-hälsa, välfärdsteknologi och digitala tjänster för ett effektivt användande av resurser.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Fysiska vårdplaneringar.	Max 10%			Inom målvärdet
E-tjänster.	Fler ska erbjudas			Fler e-tjänster har erbjudits
Memo-planer ska användas på flera gruppbostäder.	3 gruppbostäder			Har använts på 3 gruppbostäder

EN VÄLSKÖTT KOMMUN EKONOMI, MEDARBETARE, TILLGÅNGAR

Kristinehamns kommun använder kommunens tillgångar på ett effektivt, långsiktigt och ändamålsenligt sätt

Nämndmål	Måluppfyllelse
Socialnämnden använder sina resurser flexibelt och effektivt genom omvärldsbevakning och regelbunden uppföljning av verksamheten.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Hel och halvårsrapport.				Ja
Månadsrapport				Ja
Ekonomiska månadsuppföljningar levereras från enhetschefer.				Ja

Kristinehamns kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Måluppfyllelse
Genom en jämställd rekryteringspolitik, jämställda löner och heltid som norm så är socialnämnden en attraktiv arbetsgivare med hög frisknärvaro.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Mätning av frisknärvaro.	Öka med 0,5%			Ökning 0,39%
Antalet anställda utlandsfödda i verksamheten.	Ska öka			Går inte att mäta
Antalet anställda män i verksamheten.	Ska öka 148			167
Andel könsuppdelad statistik.	100%			100%
Antal genomförda aktiviteter via hälsopotten.	5 aktiviteter			5 aktiviteter

Årets ekonomiska resultat

(Tusentals kronor)	Utfall 2017	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Intäkter	158 699	153 033	117 887	35 146
Kostnader	729 331	769 466	714 818	-54 648
varav personal	486 923	511 948	480 490	
varav kapitaltjänst	1 140	1 462	1 454	
varav projekt drivna med RUR medel	5 499	6 718		
Nettokostnad	570 632	616 433	596 931	
Nettobudget	572 302	596 931	596 931	
Resultat för perioden	1 670	-19 502		-19 502
Hänsyn tagen för RUR-projekt	5 499	6 197		
Resultat för perioden inklusive RUR-projekt	7 169	-13 305		
Nettokostnad per verksamhetsområde:				
Nämnd och förvaltningsövergripande	14 306	15 048	18 781	3 733
Funktionsstöd	106 798	108 696	109 595	899
Individ och familjeomsorg	130 592	146 427	148 824	2 397
Äldreomsorg	317 294	346 702	319 731	-26 971
Projekt	1 642	-441		441
TOTALT	570 632	616 433	596 931	-19 502

Årets investeringar

(Tusentals kronor)	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Dekontaminatorer	66	110	44
Skrivbord, höj- och sänkbara	109	125	16
Inventarier gemensamma ytor	240	150	-90
Sängar	158	200	42
Sängbord	0	115	115
Madrasser	98	200	102
Takliftar (fasta/mobila)	71	100	29
Smarttelefon/Uppföljning hemtjänsten	657	1 000	343
Summa total	1 399	2 000	601

Framtiden

En sammanfattning av SKL:s uppdaterade omvärldsbevakning Vägval för framtiden 3 (utmaningar för det kommunala uppdraget mot 2030) innehåller följande trender som påverkar det kommunala uppdraget i socialtjänsten: UPPGIFTERNA ÄR TAGNA FRÅN SKL

Minskat lokalt och regionalt handlingsutrymme – Förtroendevalda i kommuner, landsting och regioner ser att handlingsutrymmet förändras. Styrning från nationell nivå och från EU ökar, ofta med detaljerade krav, när det gäller tjänsternas utbud, omfattning och utformning. När individuella rättigheter definieras av nationell lagstiftning begränsas möjligheterna att utforma lokala lösningar. Medborgare vill att välfärden ska vara likvärdig och rättvis över hela landet, men vill samtidigt påverka den lokalt. En ekvation som är svår att lösa. Mycket tyder på att rättighetstrenden förstärks. Önskan om valfrihet tillsammans med rättighetstänkandet utmanar kommuner och landsting, men kan också bli viktiga verktyg för medborgare som annars har svårt att göra sin röst hörd. Tillgången till information som gör jämförelser möjliga är en betydelsefull drivkraft när styrkeförhållanden förändras. Medborgare och media kräver snabba svar och lösningar. Tvister löses allt oftare

av domstol i stället för av folkvald församling eller i dialog. Utvecklingen kan leda till rädsla för att göra fel, ökat kontrollbehov och detaljstyrning vilket i sin tur kan leda till minskat politiskt engagemang och till att professionernas handlingsutrymme minskar. Det finns krafter som verkar i motsatt riktning. Nuvarande regering har tagit initiativ till att utveckla statens styrning av kommuner och landsting så att detaljstyrningen minskar och handlingsutrymmet för professionerna ökar. Likaså pågår en utveckling i flera kommuner och landsting för att ta tillvara brukares och patienters kunskap och erfarenhet och på så sätt skapa tjänster och service tillsammans.

Stigande förväntningar på välfärden – Det är inte konstigt att förväntningarna på välfärdstjänsterna ökar när människors ekonomi förbättras och när informationen, kunskapen och tillgängligheten ökar. Med ökad utbildning och ökad jämlikhet har auktoritetstron minskat. Ny teknik har skapat nya arenor vilket ytterligare skruvar upp förväntningarna på tillgänglighet och snabbhet. Digitaliseringen med ständig uppkoppling till internet och sociala medier erbjuder nya möjligheter för människor att bygga relationer, få insyn i och påverka händelser. Genom rättighets- och valfrihetslagstiftning förstärks trenden. Kostnaderna i kommuner och landsting har länge ökat snabbare än vad befolknings-

utvecklingen kan förklara. Trots att många reformer har genomförts som i flera avseenden förbättrat välfärden påverkas bilden av välfärden mest av det som fungerar mindre bra. Genom det missnöje som skapas ökar också förväntningarna på nya reformer och lösningar. Det finns alltid ett samhällsproblem som måste åtgärdas, en orättvisa som måste överbryggas och service som kan bli bättre. Parallellt med stigande förväntningar på välfärden ser vi att det finns de som inte ställer några krav alls och har låga förväntningar på kommuner och landsting. Risker att den som ropar högst, får mest, är högst reell.

Hårdare konkurrens om kompetens – Många kommuner och landsting har svårt att rekrytera vissa yrkesgrupper. Konkurrensen om framför allt lärare, socionomer och sjuksköterskor har ökat i takt med stora pensionsavgångar, allt fler yngre och äldre, en brist på utbildad personal samt ett stort flyktingmottagande. Konkurrens om kompetens har bland annat fått till följd att vissa grupper lyckats förbättra sina villkor hos arbetsgivarna, exempelvis genom bemanningsbranschens intåg i sjukvården och socialtjänsten. Rekryteringsvårigheter har också lett fram till nya lösningar, många kommuner ser över sin arbetsorganisation och vem som gör vad på arbetsplatserna. Andra kompetenser och nya yrken kan bidra till att lösa kompetensförsörjningen. Vissa kommuner samarbetar också om specialistkompetenser. Innovationer inom forskning och utveckling påverkar verksamhetens utformning och därmed behov av kompetens. Det gäller inte minst den digitala utvecklingen. Positivt är att flera välfärdsjobb fortfarande upplevs som attraktiva bland ungdomar, vilket är nödvändigt om kommuner, landsting och regioner ska kunna attrahera den bästa arbetskraften i framtiden.

Ökad polarisering – De ekonomiska klyftorna har ökat i Sverige sedan 1980-talet, vilket också är en global trend. Klyftorna har ökat mellan äldre och yngre förvärvsaktiva, mellan sammanboende och ensamstående föräldrar, mellan de som har arbete och de som står utanför arbetsmarknaden, mellan storstad och landsbygd, mellan inrikes födda och utrikes födda samt mellan invånare i attraktiva och mindre attraktiva områden i städerna. Höga kapitalinkomster och ökade fastighetsvärden är den främsta förklaringen till att de välbeställda drar ifrån, medan till exempel ökad flyktinginvandring, fler med otrygga anställningar samt nedskärningar i socialförsäkringssystemen inneburit att gruppen med lägst disponibla inkomster relativt sett halkat efter. Polarisation sker också genom att gemenskapsinformationen minskat. Allt fler får underhållning, information och

nyheter som är ”skräddarsydda” för specifika målgrupper. Vi får olika bilder av hur verkligheten ser ut då bilderna anpassats utifrån vilka vi är och vilka grupper vi ingår en gemenskap med. De digitala filterbubblorna skapar åsiktspolarisering, näthatet ökar och förståelsen för varandra minskar. Unga män som presterar dåligt i skolan och som kanske också bor på platser med mansöverskott, riskerar att bli utan både jobb och partner. Det sociala utanförskapet och en längtan efter sammanhang, närhet och status kan för denna grupp i värsta fall ta sig extrema uttryck, som exempelvis hatbrott, grov kriminalitet eller dragnig åt extrema politiska och religiösa rörelser.

Ökad bostadsbrist – Idag råder det bostadsbrist över stora delar av landet. Det som tidigare var ett problem för större städer är nu ett problem över i stort sett hela landet. En låg byggtakt under många år tillsammans med en snabb ökning av befolkningen har gjort bristen akut på många platser. Orsaken är att nyproduktionen i Sverige är dyr, och därmed vänder sig till förhållandevis resursstarka grupper. Det regelverk med skatter, subventioner och bidrag lyckas inte generera det som efterfrågas mest, det vill säga billiga hyresrätter och flyttkedjor som frigör nya lägenheter. Att bygga bort bostadsbristen kan tyckas rimligt, men är detta förknippat med en finansiell risk, då det råder stor osäkerhet kring hur länge den höga efterfrågan kommer att bestå. Priset för en dåligt fungerande bostadsmarknad är högt. Hemlösheten ökar i vissa städer. Förutom det individuella och sociala perspektivet kan man lägga till arbetsmarknadsperspektivet. Många företag i framför allt de större städerna har rekryteringsproblem till följd av bostadsbristen. Det stora flyktingmottagandet har ytterligare försvårat situationen. Det finns en stor risk att kommunerna får hantera såväl en snabb bostadsexpansion, som ökade sociala och ekonomiska bekymmer i bostadsbristens spår.

Ökade möjligheter att effektivisera med ny teknik – Digitaliseringen och artificiell intelligens (AI) kommer att genomsyra hela vårt samhälle – och förändra det i grunden. Digitaliseringen och AI erbjuder fantastiska möjligheter, men det finns också risker. I välfärden ger tekniska hjälpmedel förutsättningar för den enskilde att ta större ansvar över sin livssituation och förenkla vardagen. Självdiagnos, insulinpumpar samt robotar och nattkameror för tillsyn inom äldreomsorgen är sedan länge tillämpade exempel där den enskilde får större makt över sitt liv samtidigt som resurser kan användas för annat. Utveckling av ny teknik har en stark egen drivkraft och får många olika konsekvenser. Den

enskildes inflytande och kontroll kan öka då ny teknik bidrar till högre grad av ”självservice” men frågan är hur vi påverkas av att de mänskliga mötena inom välfärdens tjänster blir allt färre. Ekonomiska utmaningar kan driva på utvecklingen, men osäkerhet om effekter kan fördröja och förhindra långsiktiga investeringar i ny teknik. Integritetsfrågor har visat sig bromsa utvecklingen av informationsutbyte som är till nytta för medborgarna. Nya tekniska landvinningar leder också till ökade förväntningar och ökade krav, vilket kan vara kostnadsdrivande och ta resurser från annan viktig verksamhet.

Ökat kommunalt fokus på integration – Under lång tid har fler personer invandrat än utvandrat från Sverige. En stor del av invandringen har tidigare bestått av studenter och arbetskraftsinvandrare. Krig och oroligheter i delar av Mellanöstern och Afrika har under senare år dock gett en markant ökning av flyktinginvandringen. Mellan åren 2014 till 2020 beräknas nästan 400 000 flyktingar med anhöriga få uppehållstillstånd i Sverige. Flyktinginvandringen innebär generellt ett större åtagande för samhället än annan invandring. En viktig förutsättning för en framgångsrik integration är att nyanlända barn och unga lyckas bra i skolan. Flyktingmottagandet är ojämnt fördelat, inte bara över landet utan även inom kommunerna. Vissa skolor får därför ansvar för en oproportionerligt stor andel nyanlända elever. Även genomsnittsåldern på nyanlända elever har ökat, vilket generellt ger dem kortare tid att klara skolgången. Detta har visat sig vara en viktig förklaring bakom den minskande andelen elever som uppnår gymnasiebehörighet, och som klarar gymnasieskolan med godkända betyg. Även etableringen på arbetsmarknaden måste förbättras. I Sverige är kompetenskraven på arbetsmarknaden höga och risken är stor att de med bristfällig utbildning eller svagt kontaktnät även på lång sikt inte får något arbete. Kommunernas ekonomi påverkas negativt av en dåligt fungerande arbetsmarknadsutbildning. Direkta kostnader i form av ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder, samt indirekta kostnader i form av socialt utanförskap och dessutom uteblivna skatteintäkter. Även om det är staten som har ansvar för arbetsmarknadspolitiken har kommunerna flera viktiga uppgifter för en bra integration; erbjuda utbildning, arbetsgivarrollen och de egna arbetsmarknadsinsatserna. Att skapa bra förutsättningar för nyanländas integration i samhället kommer vara en av våra viktigaste samhällsfrågor.

Nationella utredningar

Ett flertal nationella utredningar och förändringar i lagstiftning kan komma att påverka socialtjänsten:

Möjlighet till förenklad biståndsbedömning – Ger möjlighet att erbjuda vissa insatser inom äldreomsorgen utan biståndsbedömning. Kräver utredning och politiskt beslut.

Möjlighet till biståndsbedömt trygghetsboende – Förutsättningen för att kommunen ska kunna erbjuda detta är att det finns blockförhyrda trygghetsboenden i kommunal regi. Annars riskerar kommunen viten för icke verkställda beslut.

Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen (SOU 2018:88) – Kan på sikt innebära en övervägning av kostnader vid avgränsningen mot personlig assistans. Diskussioner om lagförslaget pågår och det är oklart vilka delar som kommer effektueras.

Utredning om socialtjänstlagen – Det första delbetänkandet trycker i stor utsträckning på att kommunerna måste arbeta mer förebyggande. Dessutom har utredningen fått ett tilläggsuppdrag för att se över om det ska göras en särskild lagstiftning för äldreomsorgen (beräknas vara klar 2021).

Effektivt, tydligt och träffsäkert – det statliga åtagandet för framtidens arbetsmarknad (SOU 2019:3) – Större förändringar inom arbetsförmedlingen som kommer att föreslås bland annat namn till arbetsmarknadsmyndighet. Förändringar kan innebära ett ökat tryck på ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsnheten.

Barnkonventionen införlivas i Socialtjänstlagen – Påverkar i ännu större utsträckning de hänsyn som behöver tas i frågor som rör och påverkar barn.

Utifrån ett närmare perspektiv både tidsmässigt och geografiskt ser socialnämnden följande framtida förändringsområden:

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

En meningsfull sysselsättning – Det finns fortsatt behov av att utveckla och bredda alternativen för en meningsfull sysselsättning inte minst för personer med psykisk funktionsnedsättning. Här ser förvaltningen också en möjlighet att engagera sig i sociala företag genom idéburet offentligt partnerskap (IOP). Det kräver dock en viss ekonomisk insats från förvaltningens sida.

Förändringar av målgrupp som söker gruppboende/serviceboende LSS – Den ökade omfattningen av diagnoser där det inte är helt ovanligt att en person får flera diagnoser ser vi en ökning av personer med mycket speciella behov av stöd. Det kräver ibland omfattande personalinsatser men där personlig assistans inte är ett bra alternativ då utåtagerande beteende gör personalens situation utsatt. Dessa behöver ha sitt stöd avskilt men personal behöver kunna få stöd av kollegor, en svår kombination.

Stöd till familjer med barn med funktionsnedsättning – Förvaltningen behöver förbättra sitt stöd till familjer med funktionsnedsättning. Det finns idag ett för litet utbud och på sikt behöver det startas en verksamhet för avlastning och korttidsboende för barn och unga i kommunen. En inventering och analys av behoven har genomförts och verksamheten är under utveckling bland annat genom en satsning på ett korttidsboende för barn med funktionsnedsättning.

Trygg och effektiv hemgång, psykiatri – Den nya lagstiftningen som träder i kraft för psykiatri 1 januari 2019 kommer kräva en mycket högre beredskap för kommunerna då det ändrades från 30 dagar till tre. Då det gäller personer med psykisk funktionsnedsättning kan det i vissa fall handla om behov av både boende och sysselsättning. Risken för kostnader för personer som

bedöms utskrivningsklara i psykiatri är stor.

Individ och familjeomsorgen

Bostadsbrist – (se SKL trendanalys ovan) Socialförvaltningen har svårigheter att erbjuda bostäder till utsatta grupper. Det gäller särskilt mindre lägenheter till de som anvisas från Migrationsverket och de ensamkommande ungdomar som är på väg ut i eget boende, men även större lägenheter till barnfamiljer. Förvaltningen har idag ett stort antal sociala andrahandskontrakt (drygt 100 lägenheter) då hyresvärdar ställer högre krav på hyresgästernas ekonomiska förutsättningar. Det upplevs som en utveckling åt fel håll. Det är individ- och familjeomsorgen som får ta konsekvenserna av för få bostäder.

Barn och unga med psykisk ohälsa – Både nationellt, regionalt och lokalt har man uppmärksammat och arbetat med den ökning av psykisk ohälsa som finns bland barn och unga. Det finns ännu inga tecken på att detta håller på att förändras varför verksamheten på flera nivåer måste fortsätta att utveckla stödet till dessa barn och unga. Samverkan med skolan är av stor betydelse.

Ökning av antalet placerade barn och unga – Det finns en tydlig ökning av utredningar som resulterat i placeringar av barn och unga. En del innehöll också beslut om placering av barn tillsammans med sin/sina föräldrar. Detta är ofta kostsamma placeringar då syftet

är att utreda föräldraförmåga. I SKL:s ekonomirapport december 2018 framgår att det nationellt finns en trend med mer komplicerade barnavårdsärenden. Det finns också en tendens att unga med egen psykisk ohälsa nu blir föräldrar med svårigheter att klara sitt föräldraskap. Under 2018 startades 438 utredningar och under samma år avslutades 335. Det ger ett nettoöverskott på 100 utredningar som kräver ytterligare utredningsresurser.

Förebyggande arbete – Med alla de utmaningar socialtjänsten står inför blir det extra viktigt att arbeta förebyggande på flera nivåer. Universell nivå innebär att ansatsen är bred, allmän och riktas mot hela befolkningen. Selektiv nivå ger specifika och riktade insatser, ofta till en grupp. Indikerad nivå ger specifika och riktade insatser på individnivå. Arbetet kan till exempel handla om att ge föräldrastöd, motverka droganvändning och brottsförebyggande arbete

Ökade kostnader för ekonomiskt bistånd – Den förväntade ökningen av ekonomiskt bistånd med anledning av avslutade ärenden i etableringen har inte varit så stark som förväntat vilket gör att de tillskott förvaltningen fått räckt även 2018. Trolig orsak är att bostadsbristen i viss mån gör att vissa väljer att flytta. En annan kan vara att

fler än de 30% förvaltningen gjort sina beräkningar på har skaffat en inkomst efter avslutad etablering. Ändrade regler hos Arbetsförmedlingen kan dock innebära en utslagningseffekt då Arbetsförmedlingen ställer krav på deltagande i utbildning. Det kommer finnas en grupp som inte kan tillgodogöra sig utbildning och då får lämna etableringen. Enligt Arbetsförmedlingen kommer drygt 100 personer lämna etableringen 2019. Cirka 30% beräknas då ha egen försörjning, resterande bedöms bli aktuella på enheten för ekonomiskt bistånd. Ungefär motsvarande antal kommer att lämna etableringen 2020. Dock finns en trend att antalet barn i ekonomiskt utsatta familjer minska och att unga vuxna med ekonomiskt bistånd är färre (registerdata publicerad 2017 och 2018)

Äldreomsorgen

Konsekvenser av heltid och ökat antal poolturer – Förvaltningen erbjuder sedan ett antal år valfri sysselsättningsgrad och heltid åt alla anställda. Utöver detta genomfördes under 2018 två större förändringar inom särskilt boende, upphörande av delade turer samt på en enhet arbetstidsförkortning från 37 timmar per vecka till 35 timmar per vecka. Förändringarna har påverkat bemanningsstrategier och arbetssätt på enheterna på så

sätt att andelen poolturer (arbetspass där personalen förväntas täcka för frånvaro på egen eller annan enhet) ökat stort samt att bemanningen förstärkts under framförallt eftermiddagar. Då antalet poolturer inom säbo ökat så pass mycket ser vi att de inom detta verksamhetsområde har svårt att bli bokade till 100%. Utbudet är större än efterfrågan. Enligt rutin tjänstgör en obokad pooltur på sin ordinarie enhet även om den för dagen utgör en övertalighet och därmed även kostnad för enheten att bära. En inventering och en analys av obokade poolturer behöver göras innan ytterligare slutsatser kan dras om eventuellt förändrade arbetssätt eller rutiner.

Bemanning i äldreomsorgen – Grunden inom såväl äldreboende- som hemtjänstverksamhet är att planera personalresurser utifrån kundens behov av stöd och hjälp vid dygnets olika timmar, ett förtydligande som sedan april 2016 finns inskrivet i Socialtjänstförordningen (2001:937, 2 kap 3). Där framgår att den enskildes behov ska vara styrande och att personal ska finnas tillgänglig dygnet runt. I syfte att säkerställa en trygg och individanpassad omsorg fastslog därför SKL under våren 2017 rekommendationen ”Kvalitet i särskilt boende” som förtydligar kommunernas ansvar kring bemanning. Förvaltningen avser att utveckla arbetssätt och rutiner i enlighet med denna rekommendation då den utifrån olika parametrar både kan stärka och utveckla kvaliteten på vår äldreomsorg samt vara ett stöd i förnyelse- och förbättringsarbetet som fortlöpande sker.

Trygg och effektiv utskrivning – Utifrån lagstiftningen som trädde i kraft i januari 2018 så har utskrivningsklara patienter ökat betydligt. Dygnskostnaden för utskrivningsklara har stigit till 7100 kronor per dygn vilket nästan är en fördubbling mot 2017. För att möta upp i hemmet på ett bra sätt har förvaltningen satsat på ett ”trygg hemgångsteam”. Ett team består av ett antal undersköterskor som ska kunna utföra intensiva insatser hos kunden som precis lämnat slutenvården. Efter en tid så överförs kunden till sin ordinarie hemtjänstgruppen i området. Arbetet med trygg hemgång måste utvecklas ytterligare så att detta är det självklara alternativet när en patient lämnar sjukhuset. Samarbetet med primärvården som är avgörande då de har huvudansvaret. Samordnad individuell plan (SIP) ska göras i större utsträckning i hemmet så att brukaren/patienten känner delaktighet i de insatser som ska utföras. Belastningen på biståndshandläggaren har ökat markant och här måste förstärkningar göras för att kunna uppfylla lagen. Under 2018 har uppföljningar inte genomförts i den utsträckning som behövts med intäktsbortfall som konsekvens.

Demografi, ökat behov av hemvård – Under de när-

maste åren kommer det bli fler personer över 65 år. I Kristinehamn kommun är cirka 25% över 65 år. 2018-2024 ökar antalet med cirka 330 personer. Ökningen finns huvudsakligen bland de som är över 75 år. Den volymökning som skett under 2018 inom hemvård (cirka 20 000 timmar) förväntas därför fortsätta öka med ungefär samma volymer som de närmaste åren. Det innebär inte bara flera brukare med mera insatser utan fler medarbetare. Därmed ökar behovet av att utöka antalet lokaler, bilar och chefer. Grupperna i hemvården är redan idag stora och det minskar förutsättningarna för att skapa kontinuitet i insatserna.

Ökat behov av särskilt boendeplatser och anpassade bostäder för äldre – Förvaltningen har redan under 2017 tagit fram ett underlag för bedömning av behov av särskilt boende och trygghetsboende i kommunen. I underlaget framkommer att det finns behov av båda boendeformerna. Kommunfullmäktige har gett Kristinehamnsbostäder i uppdrag att ta fram underlag till cirka 70 anpassade lägenheter. Kommunfullmäktige har gett Tekniska förvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för 60 platser särskilt boende. Det ska ske i samverkan med socialnämnden. Under hela 2018 har väntetiden för beviljat särskilt boende varit lång. Projektering för utbyggnad av Ölmegården startade under 2018.

Behov av boende för äldre med psykisk ohälsa/missbruksproblematik – Ett nytt boende planeras att starta 2019 för målgruppen och innehålla sju platser. Denna verksamhet kommer behöva en dubbelkompetens där personal behöver både kunskap i omvårdnad och kompetens i missbruk och demens. Även HSL-insatserna kräver en mer bredd i kompetensen. Förhoppningen är att detta ska kunna fungera som ett komplement till den traditionella äldreomsorgen där dessa personer oftast inte kan få det stöd de behöver.

Socialförvaltningen som arbetsgivare

Kompetensförsörjning – Under de närmaste fem åren kommer cirka 90 personer av verksamhetens största arbetsgrupper (undersköterskor, boendeassistenter, sjuksköterskor, enhetschefer, verksamhetschefer) att gå i pension. Det ser ut på liknande vis i övriga grannkommuner och därför kommer konkurrensen om medarbetare med denna yrkesbakgrund att vara hård. Det är också angeläget att arbeta med förutsättningarna för våra socialsekreterare så att de trots tuffa villkor stannar kvar i verksamheten.

Den digitala och tekniska utvecklingen

Digital och teknisk utveckling för medborgaren – Utvecklingen är snabb och har en tydlig inriktning på medborgarperspektivet i form av delaktighet, val, självbestämmande. Medborgaren ska själv äga sin information, kunna beställa tjänster digitalt och välja sitt stöd. Det ställer stora krav på en ökad service i form av tillgänglighet. Vi är på väg mot en 24-timmars service på riktigt. Säker inloggning för att säkra individens integritet tillsammans med förändrad lagstiftning i personuppgiftslagen kommer öka kraven på kommunens hantering av uppgifter. Medborgarvyn i nya verksamhetssystemet öppnar upp för e-tjänster och en säker kommunikation med aktuell handläggare.

Digital utveckling för medarbetarna – Detta kommer påverka förvaltningen i hög grad på olika sätt och beröra samtliga verksamhetsområden. Olika modeller och klassificeringssystem som ICF inom utredningar så som nya BBIC och införandet av IBIC påverkar. Det kräver utbildning och utredningarna blir mer omfattande och därmed tidskrävande. Kvaliteten ökar. Vi måste dock vara medvetna om att våra medarbetare består av flera generationer med olika digital kompetens. Vi måste ge samtliga en möjlighet att förstå och använda de digitala verktygen.

Välfärdsteknologi – Här pågår en utveckling som ger ökade möjligheter för delaktighet och självständighet

för de som har behov av stöd. Läkemedelsautomater av olika sort som påminner om intag av läkemedel, GPS för att undvika att personer med demenssjukdomar går vilse, webbkameror för tillsyn, digitala signeringslistor, kommunikation via webb och skype och smarta sensorer som kan kombinera information. Idag finns till och med en robot som hjälper till med dusch på marknaden. Kognitiva hjälpmedel och kognitiv rehabilitering är på framfart och kräver också investeringar. En plan behöver upprättas för att ta ett samlat grepp i dessa frågor.

E-arkiv – Kraven på dokumentation och hantering av digital data över tid kräver ett ställningstagande från kommunen kring E-arkiv. Socialtjänstens krav på att viss dokumentation ska sparas kräver mycket arbete då två verksamhetssystem nu bytts ut mot ett nytt.

Regionalt stöd och regionbildning

Under flera år har det genom statliga riktade medel byggts upp ett regionalt stöd till regionens kommuner. Dessa riktade medel går nu som generella stadsbidrag till kommunerna och ska den regionala kompetensen inte urholkas krävs att samtliga värmlandskommuner deltar i att stärka det regionala stödet. De senaste årens regional stöd har haft stor betydelse för utvecklingen av socialtjänsten i Kristinehamns kommun. Det är särskilt viktigt nu när det 2019 blir en regionkommun. Risken är annars att de kommunala frågorna marginaliseras i regionkommunen.

TEKNISK NÄMND

Ordförande: Monica Gustavsson
Förvaltningschef: Andreas Rudsvik

Tekniska nämndens uppdrag

Tekniska nämndens uppdrag regleras av lagstiftning, politiska mål, visioner samt invånarnas och kundernas behov och förväntningar.

Tekniska nämnden vill förbättra Kristinehamns kommun så att den upplevs som en trygg, tillgänglig och välkommande kommun för barn och vuxna att besöka och leva i. Tekniska nämnden bidrar genom att skapa en ren och attraktiv stad med vackra grönområden och säker trafikmiljö. Nämnden arbetar för att skapa förutsättning för en tillgänglig och trygg stadsmiljö som bidrar till att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. För att utveckla och säkra en hållbar kommun arbetar nämnden med flera åtgärder som att säkerställa en god dricksvattenförsörjning i ett växande Kristinehamn och förbättra det avfallsförebyggande arbetet.

Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare fri från all sorts diskriminering. Våra medarbetare är vår

viktigaste resurs och deras kompetens och engagemang är en förutsättning för att lyckas med vårt verksamhetsuppdrag. Nämnden ska arbeta för att attrahera och behålla personal genom att stärka medarbetarnas engagemang och motivation samt verka för en god arbetsmiljö. Förvaltningen ska ge tillgänglig service, ett gott bemötande och verka för att våra tjänster utvecklas i dialog med kunder och invånare. Vi behöver vara transparenta, känna tillit till varandra och jobba tillsammans i team.

Tekniska nämndens ansvarsområde

Förvaltningen består av både skattefinansierade verksamheter och avgiftsfinansierade verksamheter. De skattefinansierade verksamheterna ansvarar för kommunens gator, parker, skog, fastigheter, lokalvård och kosthållning. De avgiftsfinansierade verksamheterna består av renhållningsverksamheten som ansvarar för insamling av kommunens hushållsavfall och VA-verksamheten som ansvarar för kommunens allmänna vatten- och avloppshandling.

Gatu- och parkdrift genomförs både i egen regi och

genom köpta ramupphandlade tjänster styrda av behov och säsong. Fastighetsavdelningen sköter förvaltning av kommunens byggnader och uppföljningen av lokalvårdsentreprenaden. Fastighetsdriften utförs på förskolor och skolor med egen personal. Utvändig markskötsel sker på entreprenad. Kostavdelningen ansvarar för kosthållning inom omvårdnaden, förskolorna och skolorna. Inom tekniska nämndens verksamhet ingår även en mindre stabsfunktion.

Renhållningsverksamheten ansvarar för insamling av kommunens hushållsavfall. Avfallet hämtas med sopbilar och körs till återvinningscentralerna Strandmossen och Björneborg där avfallet tas emot, lastas om och sorteras. Under 2017 infördes mobila återvinningscentraler i Rudskoga och Bäckhammar. Renhållningsverksamheten verkar även på marknaden när det gäller verksamhetsavfall och återvinningsmaterial i konkurrens med andra aktörer.

VA-verksamheten ansvarar för kommunens allmänna vatten- och avloppshantering. Vattenproduktionen sker vid tre vattenverk; Sandköping, Bäckhammar och Nybble. Avloppsreningsverk finns vid Fiskartorpet, Bäckhammar och Nybble. Ledningsnätet omfattar cirka 50 mil mark- och sjöförlagda vatten-, avlopps- och dagvattenledningar. Ledningsnätet kompletteras av ett 40-tal pump- och tryckstegringsstationer samt tre vattentorn.

Viktiga händelser under året

KRAV-certifiering av förskolornas tillagningskök påbörjades.

Tekniska förvaltningen var ett stöd till Bergslagens räddningstjänst (BRT) i samband med branden mellan Björneborg och Bäckhammar. Kostavdelningen stödde med matlagning under insatsen och förvaltningens beredskapsfunktion stöttade med mattransporter och annat stöd.

De mobila återvinningscentralerna i Bäckhammar och Rudskoga blev permanenta.

Ny renhållningsordning innehållande en ny avfallsplan för 2018-2021 och en reviderad renhållningsföreskrift fastställdes.

Kapacitetsutredningen avseende kommunens avloppsreningsverk Fiskartorpet avslutades. Ny tillståndsansökan för avloppsreningsverket påbörjades.

Samtliga kommunala byggnader kontrollerades avseende rättkoppling mellan dagvatten och spillvatten. Ledningsförnyelsen var fortsatt hög under 2018.

Nytt webbaserat system för bokningar och bidragsansökningar för kommunens föreningar infördes. SMS-baserat informationssystem för krisinformation och viktig driftinformation inom krisberedskapsområdet inskaffades.

Arbetet med att byta ut kommunens småbåtsbryggor till mer moderna och mindre underhållskrävande bryggor påbörjades. Flera offentliga toaletter anlades i skärgården och en multoa anlades på Långön.

En skatepark flyttades och ställdes i ordning i Björneborg efter dialog med ungdomar.

Ny julbelysning anskaffades tillsammans med Kristinehamns Energi och fastighetsägare.

Central aktivitetsyta vid Lyrantorget anlades.

Utsmyckning utfördes i den offentliga miljön som Vågparken, Daphne, Vågbron, Kungsbron, Bit för bit och Nesjars helårsfontän renoverades och vissa av dem fick ny belysning.

Ny gång- och cykelväg längs Fastighetsgatan. Landabron färdigställdes.

Stråket mellan Resecentrum och stadskärnan tillgänglighetsanpassades och en hiss installerades i Ölme Diversehandel.

Brogårdshallens duschar och paviljongerna vid Marieberg renoverades.

Fasaden på östra flygeln på Gustafsvik putsades om.

2,5 kilometer cykelbana fick ny beläggning och 6,5 kilometer gata fick ny beläggning.

Ny hållplats längs Västerlånggatan.

Ny avlämningsplats vid Stenstalidskolan.

Ny belysning och högtalare på Sannavallens läktare. Flera kvicksilverlampor byttes ut mot mer miljövänliga alternativ. Rudskoga elljusspår fick bidrag till ny belysning.

Tennisbanorna vid Marielund och Östermalm har fått nya nät och ny beläggning.

Arbetet med att anlägga nya lekplatser i Marieberg och i Vålösundet påbörjades.

Rekordmånga resenärer åkte med turbåten Stöten.

Idrottsutredningen slutfördes vilket kommer att leda till en projektering av ny trupp gymnastikhall inklusive hoppgrup.

Järnvägsparken fick nya skyltar som visar vilka trädarter som finns i parken. Omfattande gallring utfördes av den tätortsnära skogen vid Strand, Sandfallet, Djurgården, Vänerhamn och Lagmansgatan.

Spadtag för Kristinehamns Teknik och Innovationscenter (KTIC) Södermalmsskolan slutbesiktigades.

Tekniska nämndens verksamhetsmål

VARDAGSLIV BOENDE, FRITID, KULTUR OCH MILJÖ

Kristinehamn erbjuder olika boendeformer i attraktiva miljöer

Nämndmål	Måluppfyllelse			
1. En välskött och ren kommun som uppfattas som attraktiv och trygg av kommunens invånare.				
2. Kommunen ska tillhandahålla och marknadsföra tomter i attraktiva bostadsområden.				

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
1. Hur ser invånarna på sin kommun som en plats att bo och leva på? (SCB:s medborgarundersökning).		6,7		Kommunen deltar inte i undersökningen längre.
1. NMI för vatten och avlopp (SCB:s medborgarundersökning).		85		Kommunen deltar inte i undersökningen längre.
1. Bräddning VA.	Ska minska	779 327 m3	621 265 m3	239 631 m3
1. Hur tryggt tycker invånarna det är att vistas utomhus på kvällar och nätter? (SCB:s medborgarundersökning).		5,2		Kommunen deltar inte i undersökningen längre.
1. Andelen invånare som anser att par-kerna sköts ganska eller mycket bra. (Kri-tik på teknik).		68,2 %		Genomförs endast vart tredje år
2. Antal tomter som är till försäljning samt antal sålda tomter (inte tomträtter eller industrifastigheter).		30/6	24/6	16/5

■ Målet är uppfyllt
 ■ Målet är delvis uppfyllt
 ■ Målet är ej uppfyllt

Kristinehamn kommun erbjuder ett varierat och tillgängligt fritids- och kulturliv

Nämndmål	Måluppfyllelse			
Tillhandahålla välskötta och ändamålsenliga idrotts- och fritidsanläggningar samt ha god dialog med föreningslivet				

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Andelen av ansökta föreningsbidrag som går till flickor och pojkar respektive kvinnor och män.	50/50	Flickor 49 % Pojkar 51 %	Flickor 39 % Pojkar 61 %	Flickor 41 % Pojkar 59 %
Antalet bokade timmar i idrottshallar och salar.*		HS=11069h A=3175h I=1806h C=253h FP=2060h	HS=10141h A=2248h I=1700h C=238h FP=2032h	HS=10709h A=3483h I=1963h C=210h FP=2513h
NMI Idrotts- och motionsanläggningar (SCB:s medborgarundersökning).		7,2		Kommunen deltar inte i undersökningen längre.

*HS=Hallar & salar, A=Arenan, I=Ishallen, C=Curlinghallen, FP=fotbollsplaner

** Utfall from 2018-01-01 tom 2018-12-31

VÄLFÄRD VÅRD, UTBILDNING, OMSORG

Välfärden ska kännetecknas av goda och jämlika livsvillkor i livets alla skeden

Nämndmål	Måluppfyllelse			
1. Kristinehamns kommun ska ge både unga och gamla matglädje genom att det serveras välsmakande och näringsriktiga måltider i en trevlig måltidsmiljö.				
2. Tillhandahålla ändamålsenliga och funktionella skolor och äldreboenden.				

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
1. Andel genomförda matråd per skola och år.	2	2	2	2
2. Andelen inköpta ekologiska livsmedel.	30%	29,4%	33,3%	35,6%

■ Målet är uppfyllt
 ■ Målet är delvis uppfyllt
 ■ Målet är ej uppfyllt

NÄRINGS LIV FÖRETAGANDE, ARBETE, HÅLLBAR TILLVÄXT

Kristinehamns kommun ska vara känd som en kommun med ett gott företagsklimat som skapar goda förutsättningar för och bidrar till tillväxt

Nämndmål	Måluppfyllelse
1. Tekniska förvaltningen ska vara en tillgänglig servicegivare, kännetecknas av ett gott bemötande och verka för att tjänsterna utvecklas i dialog med företagen.	
2. VA och avfallshanteringen ska ske med bästa möjliga resursutnyttjande och minskad miljöpåverkan.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
I. SKL:s löpande insikt kundmätning - markupplåtelse (Nöjd-Kund-Index).		66	74	
I. Antal genomförda företagsbesök.			3 dagar	2 dagar

INFRASTRUKTUR LOGISTIK OCH KOMMUNIKATION

Kristinehamns kommun verkar för goda kommunikationsmöjligheter och en god infrastruktur

Nämndmål	Måluppfyllelse
Höja kvaliteten i infrastrukturen och öka möjligheterna för ett hållbart resande.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Nyckeltal för underhållsnivån för gator, vägar och gång- och cykelbana.	GC=5% V/G= 5%	GC=320 V/G=n/a	GC=n/a V/G=n/a	GCs=7300m2 (ca 8%) V/G=45918m2 (ca 4.2%)
Resvaneundersökning				Resultat kommer först 2019

GC = gång- och cykelbana V/G = väg eller gata

■ Målet är uppfyllt
 ■ Målet är delvis uppfyllt
 ■ Målet är ej uppfyllt

EN VÄLSKÖTT KOMMUN EKONOMI, MEDARBETARE, TILLGÅNGAR

Kristinehamns kommun använder kommunens tillgångar på ett effektivt, långsiktigt och ändamålsenligt sätt

Nämndmål	Måluppfyllelse
Nämndens fastigheter, lokaler och anläggningar ska vara i gott skick och re-surserna ska nyttjas effektivt.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Nyckeltal för underhåll på våra fastigheter, lokaler och anläggningar,	*/	*/	*/	*/

*/ Nyckeltal och arbete med att ta fram uppföljning pågår men är inte slutfört

Kristinehamns kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Måluppfyllelse
Vår verksamhet präglas av kompetent arbetsledning och engagerade medarbetare som känner att de är viktiga för verksamheten och har utvecklingsmöjligheter.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Frisknärvaron/Sjukfrånvaron	(5%)	6,03%	3,73%	3,9%
Antal chefer som genomfört JGL utbildningen.	20	2	1	

■ Målet är uppfyllt
 ■ Målet är delvis uppfyllt
 ■ Målet är ej uppfyllt

Årets ekonomiska resultat

Skattefinansierad verksamhet

(Tusentals kronor)	Utfall 2017	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Intäkter	160 346	173 276	170 078	3 101
Kostnader	236 973	275 470	262 920	-12 550
varav personal	38 172	135 924	121 080	-14 844
varav kapitaltjänst	47 848	55 657	47 631	-8 026
varav RUR medel				
Nettokostnad	76 627	102 290	92 841	-9 449
Nettobudget	83 403	92 841	92 841	
Resultat för perioden	6 776	-9 449	0	-9 449
Hänsyn tagen för RUR-projekt		0		
Resultat för perioden inkl. hänsyn tagen för RUR-projekt		0		
Nettokostnad per verksamhetsområde:				
Teknisk nämnd	727	766	775	9
Förvaltningsledning	2 909	3 854	3 522	-332
Fastighet	5 687	23 027	14 345	-8 682
Gata/Park/Fritid	67 094	74 643	73 973	-670
Lokalvård				
Kost	210	0	226	226
TOTALT	76 627	102 290	92 841	-9 449

Avgiftsfinansierad verksamhet

(Tusentals kronor)	Utfall 2017	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Renhållning				
Intäkter	35 297	37 147	36 544	603
Kostnader	34 375	34 287	35 574	1 287
varav personal	11 173	12 202	13 512	1 310
varav kapitaltjänst	976	846	1 017	171
varav RUR medel			0	0
Nettokostnad	922	2 860	970	3 371
Nettobudget	750	970		
Resultat för perioden	172	1 890		
Hänsyn tagen för RUR-projekt			0	
Resultat för perioden inkl. hänsyn tagen för RUR-projekt			0	
Vatten och avloppsverksamhet				
Intäkter	50 274	49 674	47 276	2 398
Kostnader	50 310	52 892	47 276	-5 616
varav personal	13 348	14 604	15 683	1 079
varav kapitaltjänst	12 701	11 719	12 368	649
varav RUR medel				
Nettokostnad	-36	-3 218	0	-3 218
Nettobudget	0	0	0	
Resultat för perioden	-36	3 218		
Hänsyn tagen för RUR-projekt				
Resultat för perioden inkl. hänsyn tagen för RUR-projekt				

Årets investeringar

(Tusentals kronor)	Utfall 2018	Budget 2018	Årets avvikelse
Tekniska nämnden			
Detaljplan Vålösundet del 2	3 626	5 530	1 904
Detaljplan Vålösundet del 4	103	5 860	5 757
Torgen	868	9 500	8 632
Skate stadsparken	555	500	-55
Sannaplanerna, sluttäckning	317	2 739	2 422
Detaljplan Marieberg	370	1 570	1 200
Detaljplan Södermalmsskolan	56	1 383	1 327
Toaletter i pumphuset Vålösundet	428	400	-28
Investeringar Landsbygden	368	1 000	632
Brygga sannakajen	0	200	200
Nya Stenstalidskolan	754	5 596	4 842
Gustavsvik	2 037	2 400	363
KTIC	37 911	123 585	85 674
Södermalmsskolan	30 811	49 400	18 589
Investeringsbidrag södermalmsskolan (Boverket)	-8 227	0	8227
Bengt Olssons skulptur	24	1 500	1 476
Stadsparken	14 009	22 458	8 449
Totalt	92 237	233 621	141 384
Fastighet			
Duschrum Brogårdshallen	1 398	800	-598
UH Förskolor (Ventilation Djurgårdsskolan)	187	350	163
Övervakningskamera Brogårdsskolan/Södermalmsskolan	79	200	121
Tak Lilla södermalshallen	400	400	0
Lokalanpassning skolförvaltningen	0	1 000	1000
Lokalanpassning socialförvaltningen	143	1 000	857
Lokalanpassning kulturförvaltningen	0	500	500
Utredning, idrott, exploatering med mera.	753	1 000	247
Ny gata Sannakajen	272	675	403
Totalt	3 232	5 925	2 693

Årets investeringar fortsättning

(Tusentals kronor)	Utfall 2018	Budget 2018	Årets avvikelse
Gata/fritid			
Reinvestering trafiksignaler	231	250	19
Förnyad beläggning GC-vägar	1 719	1 600	-119
Felande länkar GC-nätet	1 011	1 000	-11
Trafikljusanläggning	103	538	435
Järnväg industrispår	566	600	34
Reinvestering gatubelysning	954	1 800	846
Parkanläggningar	608	550	-58
Reinvestering beläggning, skyltning GC/Målpunkter	474	600	126
Enkelt avhjälpna hinder	499	500	1
Utbyte ställverk Björkhallen	979	1 000	21
Utbyte kommunala bryggor	979	1 000	21
Reinvesteringar broar	3 492	1 625	-1 867
Reinvestering svängbron sanna	1 398	5 500	4102
Korsningen Västerlånggatan	147	148	1
Reinvestering gator	9 195	8 900	-295
Totalt	22 355	25 611	3 256
Kost			
Reinvesteringar maskiner	477	500	23
Totalt	477	500	23
VA			
Sanering (Västra Klintvägen)	7 232	8 000	768
Uppgradering Landa pump	1 094	2 116	1 022
Processbasängar i Fiskartorpet	0	87	87
Reservkraft Nybble Vattenverk	113	700	587
Reservkraft Bäckhammar vattenverk	0	700	700
Fastighetsunderhåll	382	600	218
Totalt	8 821	12 203	3 382

Årets investeringar fortsättning

(Tusentals kronor)	Utfall 2018	Budget 2018	Årets avvikelse
Renhållning			
Utbyte av trasiga och hyrda containrar	181	300	119
Utbyte av belysning Strandmossen till led	93	140	47
Utredning anpassning/Ombygg. av ytor Strandmossen	0	200	200
Flytt och iordningsställande av ÅVS	0	340	340
Sluttäckning deponi, etapp 2	2 648	3 500	852
Inköp av lastväxelsläp	0	800	800
Insamlingsfordon (Sopbil & servicebilar)	0	4 000	4 000
Maskiner	0	2 000	2 000
Totalt	2 922	11 280	8 358

Framtiden

Tekniska nämndens ansvarsområden bidrar starkt till Kristinehamns kommuns övergripande mål och prioriterade områden om att skapa en livsmiljö som uppfyller kraven på långsiktig hållbarhet, det vill säga social, miljömässig, och ekonomisk hållbarhet.

Kristinehamn ska vara en trygg, tillgänglig och välkommande kommun där alla känner sig respekterade oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionsnedsättning och tekniska nämnden ansvarar för att inom sitt grunduppdrag se till att service ges på lika villkor. Kravet på social hållbarhet med ett fungerande socialt liv där det finns mötesplatser och möjligheter för alla kommer att öka. Kan vi skapa attraktiva mötesplatser så skapar vi även ökad trygghet och trivsel. Det är viktigt att kristinehamnarna känner stolthet över sin stad, men även att besökare och turister uppfattar staden som vacker och välskött.

Just nu sker stora förändringar i många stadskärnor bland annat på grund av att människors handels- och konsumtionsbeteende ändras. Ökad E-handeln gör att många affärer tvingas slå igen sina butiker. För att möta detta kommer handlingsplanen för Kristinehamns centrum som ska antas under våren 2019 att bli viktig för nämndens verksamhet. Arbetet med att utveckla och göra centrum attraktivt har redan påbörjats. Under 2018 startade entreprenaden av en ny stadspark och projekteringshandlingar för att bygga om torgen togs fram.

Fler åtgärder som skapar trygghet i trafiken särskilt vid skolor och förskolor behövs. Den trafikplan som finns blir ett stöd i arbetet och även den parkeringsutredning som pågår. För att underlätta ett hållbart resande måste även fler åtgärder göras. Även enklare fysiska åtgärder som förbättrad skyltning till målpunkter och stödsäkra cykelparkeringar bidrar till att underlätta det hållbara resandet.

För att alla ska kunna använda förvaltningens tjänster och service måste byggnader, lokaler, parker, gator och torg och vara tillgängliga för alla. Även kommunens kommunikationskanaler måste vara tillgänglighetsanpassade så att alla får tillgång till e-tjänster och övrig information på sina villkor. Digitaliseringen kommer i framtiden att öka med fler e-tjänster, vilket förhoppningsvis även leder till effektivisering inom förvaltningen.

I framtiden kommer nämnden och förvaltningen att be-

höva arbeta för en hållbar miljö med minskad klimatpåverkan. Miljömässig hållbarhet innebär slutna kretslopp och balans mellan processer som bygger upp och bryter ned, utan onödigt slöseri med naturresurser och energi. De närmast åren måste fokus därför vara på energibesparingar, hållbara transporter med minskat fossilberoende och dagvattnets påverkan. Klimatförändringen påverkar oss redan i dag med skyfall och torka. Det blev tydligt i somras när vi fick pumpa tillbaka vatten till Varnan för att rustbäddarna inte skulle påverkas.

Nämnden ser hela tiden över krisberedskapen för att på ett bra sätt kunna möta krissituationer. Directive on security of network and information systems (NIS-direktiv) som handlar om nätverk och IT-säkerhet kommer att påverka oss. Den svenska NIS-regleringen innebär i korthet krav på informationssäkerhet och incidentrapportering för leverantörer av samhällsviktiga och vissa digitala tjänster. För nämndens verksamheter är det framförallt säker vattenförsörjning och säkra kommunikationer som vi måste kunna hantera.

När det gäller vattenförsörjningen är förvaltningen just nu inne i en tillståndsprovning för Fiskartorpets avloppsreningsverk. Det är viktigt att vi tar höjd för framtida utbyggnad av VA-nätet och att vi kan hantera kommande verksamhetsområden, men även för att kunna hantera framtida industrietableringar. Det är också viktigt att vi inom kort ser över möjligheterna till en reservvattentäkt för att säkerställa även framtida vattenförsörjning. De

omfattande åtgärderna som behövs inom VA-verksamheten kommer att innebära att VA-taxan måste justeras de kommande åren.

Kraven på att maten ska vara närproducerad, ekologisk och lagad från grunden ökar. Det innebär även behov av mer resurser både i form av personal och ekonomi. Idag finns ett nationellt direktiv om ekologisk konsumtion. Regeringens livsmedelsstrategi antogs 2017 där inriktningsmålet är att 60 procent av den offentliga livsmedelskonsumtionen ska utgöras av certifierade ekologiska produkter år 2030.

Kristinehamns kommun har idag femton tillagningskök och kommer kanske att behöva fler med anledning av eventuellt tillkommande förskolor, äldreboende samt att vissa kök behöver renoveras. Det kan på sikt också påverka kostpriset negativt. Även hanteringen av behovskost (när man inte kan äta viss mat) ökar vilket gör att det krävs mer resurser för att tillgodose behoven. Livsmedelsverkets nya råd med individen i centrum kommer att innebära att vi måste se över vårt utbud till de äldre då undernäring är en av de största utmaningarna. Klimatförändringen påverkar också kostavdelningen eftersom årets skörd medfört kraftiga prisökningar på livsmedel från november 2018 och ytterligare prishöjningar sker i februari 2019. Det kommer att påverka kostavdelningens livsmedelsbudget inför 2019. Arbetet med att minska matsvinnet är och kommer även i framtiden vara en aktuell och prioriterad fråga.

Även avfallshanteringen står inför många utmaningar. Framför allt måste förvaltningen fortsätta att ge kristinehamnarna möjlighet att sortera ut nya fraktioner för att få en ökad miljönytta genom avfallsminimering och återbruk. Under 2018 antogs en avfallsplan som sträcker sig till 2021. Det är viktigt att de mål och åtgärder som anges i detta styrdokument får vägleda kommunen i arbetet. De nya förordningarna för producentansvar rörande förpackningar och tidningar kommer att påverka kommunen. De innebär att ett större mått av samordning med företrädare för producenterna kommer att krävas. Det berör såväl insamling av avfall som förutsättningar för källsortering och nedskräpningsproblem i offentlig miljö.

Länsstyrelsen utförde under 2018 en kontroll av vår planering och dokumentation för genomförande av sluttäckning vid Strandmossens avfallsanläggning. Det har resulterat i en försening i sluttäckningsarbetet som påverkar våra möjligheter att ta emot schaktmassor

som kan användas i sluttäckningsarbetet. Det i sin tur påverkar både kommunens verksamheter och de entreprenörer som i dagsläget har behov av att få avsättning av sina schaktmassor. Förvaltningen kommer att tillsammans med näringslivet försöka hitta en långsiktig hållbar lösning. Strandmossens avfallsanläggning beräknas att återfå möjligheten till mottagande av schaktmassor senare under 2019 under förutsättning att kommunen och tillsynsmyndigheten kan enas.

Att vårda och underhålla våra anläggningar och byggnader kommer att vara en utmaning även i framtiden. Här gäller det att fånga upp behoven från både invånare och kunder för att sedan titta på vilken lämplig typ av lokal eller anläggning som behövs. Den lokalförsörjningsgrupp som nyligen inrättats kommer att vara en viktig del i arbetet med att effektivisera lokalbehovet nu och i framtiden.

KULTURNÄMND

Foto: Nina Simonen

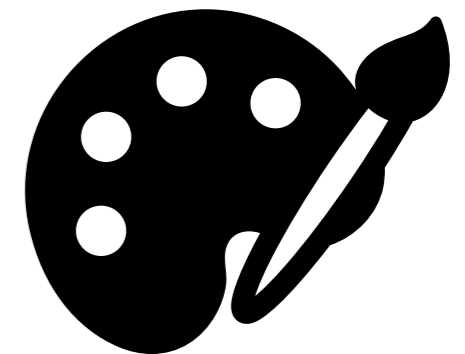
Ordförande: *Monika Marker*
Förvaltningschef: *Maria Lobell*

Kulturnämndens uppdrag

- Stimulera och stödja organisationer, föreningar och andra aktörer att bedriva och arrangera verksamheter inom kulturområdet.
- Prioritera satsningar riktade till barn och unga.
- Bevaka tillgängligheten vid arrangemang och aktiviteter.
- Verka för förnyelse och kvalitet i kulturutbudet.
- Tillgodose invånares och besökares behov av kulturupplevelser och möjligheter till eget skapande.
- Ta initiativ till samverkan med andra nämnder, det lokala näringslivet och besöksnäringen för att tillsammans utveckla kommunens kulturutbud och aktiviteter.
- Skapa förutsättningar för att öka besöks- och deltagarantalet i samtliga aktiviteter.

Kulturnämndens ansvarsområde

- Allmänkulturell verksamhet; egna arrangemang, samverkan med föreningar och lokala kulturarbeta-re, samverkan med andra arrangörer och besöksnäring.
- Bibliotek, bokbuss, boken kommer och samverkan med skolbibliotek.
- Konstmuseum med utställningar för modern och samtida konst, publik sommarutställning, skaparaktiviteter och annan pedagogisk verksamhet.
- Historiskt museum med bildarkiv.

Viktiga händelser under året

Kulturkalaset genomfördes under perioden 12-28 oktober med 65 programpunkter och 8 utställningar och öppna ateljéer.

År 2018 tilldelades Kristinehamns kommun ett extra statligt bidrag särskilt riktat till lovaktiviteter för barn och unga i åldern 6-15 år. Bidraget hanterades av en kommunövergripande samrådsgrupp och möjliggjorde för kulturförvaltningen att arrangera flera extra lovaktiviteter som bekostades av de statliga medlen utanför ordinarie budget.

Historiska museet har haft verksamhet under ett helt kalenderår

Bildarkivet flyttade tillfälligt från Wahlundsgården under hösten till Hacklemhemsskolan för byte av ventilations-system i Wahlundsgården. Planerad återflytt i månads-skiftet januari/februari 2019.

Biblioteket har bytt ut de gamla hyllorna och i samband med detta fått en del av golvet utbytt samt ommålning av väggar i vissa delar.

Biblioteket har beviljats 1,5 miljoner kronor i statliga medel till inköp av ny bokbuss och 300 tkr till program-verksamhet.

Konstmuseet genomförde en stor och uppskattad utställning med framlidne lokala konstnären Ingemar Löf och producerade i samband med utställningen den första övergripande boken om konstnären.

Kulturrådets satsning ”Kreativa platser” gällande kultur/integration, i Kristinehamn KÄRAHÄR som museet är initiativtagare till och som drivs tillsammans med lokala organisationer och bland annat IOGT/NTO och Riks-teatern Värmland. Projektet har utifrån verksamheten under 2018 beviljats ytterligare anslag med 1 550 000 kronor för 2019.

Kulturnämndens verksamhetsmål

VARDAGSLIV BOENDE, FRITID, KULTUR OCH MILJÖ

Kristinehamn erbjuder olika boendeformer i attraktiva miljöer

Nämndmål	Måluppfyllelse
Kulturnämnden arbetar för att förvaltningen ska erbjuda kulturupplevelser i såväl staden som i övriga tätorter och på landsbygden.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Antal kulturarrangemang totalt. ¹		28	26	34
Antal arrangemang utanför centralorten.		4	5	8

¹ Avser arrangemang där en förening ansökt om och beviljats bidraget Arrangemangsstöd från kulturförvaltningen. Omfattar inte arrangemang som föreningar genomför inom ramarna för sin ordinarie verksamhet eller arrangemang som genomförs av privata eller andra aktörer. Årligt bidragsstöd har beviljats till kulturföreningar och studieförbund.

Kristinehamns kommun erbjuder ett varierat och tillgängligt fritids-och kulturliv

Nämndmål	Måluppfyllelse
Kvalitativa och breda kulturupplevelser skall presenteras för invånare och besökare.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
SCB:s Nöjd Medborgar Index (NMI) för undersökningar gällande upplevelser.	Bibehålla föregående mätningens resultat	6,6	Kristinehamn deltog ej	Kristinehamn deltog ej
Vi ska utveckla våra enkäter för att fler ska besvara dem så att vi får en bättre bild av hur våra besökare uppskattar vårt utbud.				
Antalet besökare på våra olika arenor.	Öka	Bibliotek: 130 768 Konst-museum: 7 872 Bildarkiv: 2 666	Bibliotek: 120 572 Konst-museum: 11 029 Bildarkiv: 1632 Historiska: 33921 ¹	Bibliotek: 106 727 ² Konst-museum: 9 404 Historiska: 12 648 ¹

¹ Från öppning december.

² Antal besökare på biblioteket är vid årets slut 106 727 vilket inte går att jämföra med föregående års siffror då biblioteket var stängt november och december för hyllbyte.

Målet är ej uppfyllt.

■ Målet är uppfyllt

■ Målet är delvis uppfyllt

■ Målet är ej uppfyllt

VÄLFÄRD VÅRD, UTBILDNING, OMSORG

Välfärden ska kännetecknas av goda och jämlika livsvillkor i livets alla skeden

Nämndmål	Måluppfyllelse
Kommunens kulturliv ska vara tillgängligt för alla invånare genom att främja jämställdhet, fysisk tillgänglighet, mångfald och verksamheter för barn och unga.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Checklistan för tillgänglighet.	70%			75%

NÄRINGS LIV FÖRETAGANDE, ARBETE, HÅLLBAR TILLVÄXT

Kristinehamns kommun ska vara känd som en kommun med ett gott företagsklimat som skapar goda förutsättningar för och bidrar till tillväxt

Nämndmål	Måluppfyllelse
Kulturnämnden ska ha ett gott samarbete med lokala näringslivet vid olika kulturarrangemang.	
Kommunens kulturprofil ska bidra till att utveckla det lokala näringslivet.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Antal lokala samarbetspartners under året ska vara minst samma som förra året.	Minst samma som föregående år			
Antal utställningar, arrangemang och kulturaktiviteter.	Minst samma som föregående år			
Antal besökare på utställningar, arrangemang ska öka jämfört med förra året.	Ska öka jämfört med föregående år			
Antal besökare på kulturbesöksmålen Biblioteket: Antal fysiska besök Konstmuseet: Antal besök utställning Historiska: Antal besök utställning Bildarkivet: Antal besök utställning	Ska öka jämfört med föregående år	130 768 7 872 -2 666	120 572 11 029 3 392 ¹ 1 632	106 727 9 404 12 648 594

¹ Från öppning december.

■ Målet är uppfyllt ■ Målet är delvis uppfyllt ■ Målet är ej uppfyllt

INFRASTRUKTUR LOGISTIK OCH KOMMUNIKATION

Kristinehamns kommun verkar för goda kommunikationsmöjligheter och en god infrastruktur

Nämndmål	Måluppfyllelse
Kulturutbudet skall fördelas geografiskt i kommunen.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Antal kulturarrangemang/aktiviteter.	Ska bibehållas			871 ¹
Antal föreningsstöd till landsbygden.	Ska bibehållas		9	222 ²
Antalet särskilda anslag till studieförbunden för verksamhet utanför Kristinehamns tätort.	Ska bibehållas			1
Antal hållplatser för bokbussen i hela kommunen.	Ska bibehållas		96	1

¹ Utfallet avser 29 stycken lovaktiviteter (sport-, påsk-, sommar-, höst- och vinterlov), 34 beviljade arrangemangsstöd och 24 beviljade stöd till Kulturkalaset-aktiviteter. Därutöver har ytterligare programverksamhet genomförts på respektive enhet, se Nyckeltal.

² Åtta beviljade arrangemangsstöd, fem beviljade stöd till Kulturkalaset-aktiviteter. Årsstöd fördelat till nio föreningar med huvudsaklig verksamhet utanför centralorten Kristinehamn.

EN VÄLSKÖTT KOMMUN EKONOMI, MEDARBETARE, TILLGÅNGAR

Kristinehamns kommun använder kommunens tillgångar på ett effektivt, långsiktigt och ändamålsenligt sätt

Nämndmål	Måluppfyllelse
Kulturnämnden gör långsiktiga planer och har en kostnadseffektiv verksamhet i nära samarbete mellan förvaltning och nämnd.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Kulturnämndens ekonomiska rapporter.	Hålla budgetram		+1353	-266

Kristinehamns kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Måluppfyllelse
Kulturförvaltningens medarbetare ska vara nöjda och trivas på sin arbetsplats.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Nöjd Medarbetar Index.	Bibehålla eller öka jämföra med föregående mätning		3,2	
Sjukfrånvaron (%).	Ska minska jmf med föregående	1,84%	3,98%	3,14%

Årets ekonomiska resultat

(Tusentals kronor)	Utfall 2017	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Intäkter	2 614	2 924	2 376	548
Kostnader	23 610	24 337	23 523	-814
varav personal	10 945	11 794	11 784	-10
varav kapitaltjänst	843	1 091	1 090	-1
varav RUR medel				
Nettokostnad	20 996	21 413	21 147	-266
Nettobudget	22 349	21 147		
Resultat för perioden	1 353	-266		
Hänsyn tagen för RUR-projekt				
Resultat för perioden inkl. hänsyn tagen för RUR-projekt				
Nettokostnad per verksamhetsområde:				
Nämnd	491	501	486	-15
Övrig politisk verksamhet	153	229	214	-15
Stöd till studieorganisationer	480	600	600	
Allmän kulturverksamhet	9 948	10 983	10 418	-565
Bibliotek	7 068	7 089	7 307	218
Kulturadministration	2 856	2 011	2 122	111
TOTALT	20 996	21 413	21 147	-266

Årets investeringar

(Tusentals kronor)	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Hörslina, teknik, möbler (Projekt 2017)	97	200	103
Bokhyllor biblioteket (Projekt 2018)	894	900	6
Golv, inredning, 50-tal biblioteket (Projekt 2019)	344	400	56
Förvaringssystem konst (Projekt 2028)	200	300	100
Totalt	1 535	1 800	265

Framtiden

En utmaning som kan vänta såväl Kristinehamns historiska som konstmuseet är införandet av entréavgifter som föreslogs att gälla från och med den 1 januari 2019, och hur detta kommer tas emot av besökarna. Entrén för besökare över 19 år blir då 50 kronor per person, barn och unga upp till och med 19 år har fri entré även fortsättningsvis. Man har dock sett till att erbjuda ett generöst alternativ för besökarna, som har möjlighet att köpa ett årskort för 200 kronor. Detta kort ger gratis inträde på både Kristinehamns historiska och konstmuseet under ett års tid från inköpsdatum. Ärendet återremitterades från kommunfullmäktige i december och kommer beslutas tidigast våren 2019.

En stor utmaning för Kristinehamns historiska är den låga driftsbudgeten. För att man ska kunna erbjuda besökarna en bra nivå på verksamheten, utöka öppettider, för att verksamheten ska kunna varieras och utvecklas på sikt samt hålla en professionell nivå, krävs en driftsbudget som är rimlig.

Konstmuseet hade 2017 11 100 besökare som gick in på utställningarna och 2018 9 400 besökare, vilket är en minskning jämfört med 2017 med cirka 15%. Dessa siffror ska även jämföras parallellt med de antalet besökare som kom till museet och gick in i byggnaden. 2017 var det 64 358 besök och 2018 kom 51 099 personer, en minskning med knappt 20%.

Att museet minskat antalet besökare under 2018 beror dels på den mycket varma sommaren (i stort sett alla museer i Sverige uppger minskade besöks-siffror på grund av den varma sommaren) och dels på att museet varit tvunget att spara. Detta har inneburit färre utställningar och mindre annonsering. Verksamheten är dock hoppfull och anser att de mål man har för verksamheten och de övergripande kvalitetsmål som Kristinehamns kommun har för sina invånare "god service med hög kvalitet och god tillgänglighet" trots något färre besökare uppfyllts. För att garantera en ökning av antalet besökare till museet måste verksamheten byggas upp på lång sikt. Potentialen i museet är inte fullt utnyttjad och det finns flera förbättringsområden som om de utvecklas kom-

Foto: Nina Simonen

mer att generera ett ännu bättre museum med ännu fler besökare och nöjdare invånare.

Museet står inför ett antal utmaningar men bedömningen är att möjligheterna är fler än hoten. Den största utmaningen är ekonomin. Besparingskravet för 2019 innebär i praktiken att en utställning per år måste tas bort.

Museets samling hänger nu åter i byggnaden Kvadraten, men med mindre budget och en redan starkt begränsad personalstyrka kommer inte samlingen att kunna hållas öppen för allmänheten under 2019.

Konsekvensen av färre utställningar och en samling som inte kan hålla öppet för allmänheten är förstås färre antal besökare.

Besök och utlån på biblioteket sjunker något, det är svårt att peka ut en enskild orsak till sjunkande siffror men läsandet och läsförståelsen har haft en vikande trend. Ett samband som svensk biblioteksforening pekar på är det mellan antal utlån, antal besök och mediebudget samt personalitet på bibliotek, där ligger Kristinehamns kommun under genomsnittet för såväl riket som Värmland. Då biblioteket inför 2018 som ett resultat av sparkrav som gäller hela kommunen kraftigt har minskat antalet prenumerationer på dagstidningar och tidskrifter kan sjunkande antal besök och utlån delvis förklaras som en direkt konsekvens av detta.

En möjlighet i framtiden är den digitala utvecklingen som biblioteket behöver vara en del av. Biblioteket skulle, som exempel, behöva ansluta sig till en strömmande filmtjänst men utan ökad budget blir det mycket svårt då det blir ytterligare en post i mediebudgeten som inte balanseras av en minskning på någon annan del i budgeten. Dagens anslag för DVD ligger på blygsamma 10 000 vilket troligtvis inte räcker för en filmtjänst där varje lån kostar runt 20 kronor. Mediebudget har inte ökat på många år (osäkert när senaste höjningen var men åtminstone inte efter 2011).

Det är svårt att rekrytera bibliotekarier och det ser inte ut att förändras inom den närmaste framtiden vilket påverkar möjligheten till adekvat kompetensförsörjning för biblioteket.

Ny bokbuss ska köpas in och bokbussen och biblioteket behöver bli mer synliga. Det vore önskvärt att arbeta mer uppsökande och finnas med ute där folk finns i

större utsträckning. Med dagens bemanning så kan man inte erbjuda mer än det man redan gör. Med ökad bemanning skulle man också kunna tänka sig lördagsturer och mer närvaro på olika evenemang.

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND

Ordförande: Lars Johansson
Förvaltningschef: Marielle Nilsson

Miljö- och byggnadsnämndens uppdrag

Miljö- och byggnadsnämnden är den kommunala myndighet som ansvarar för att myndighetsutövning bedrivs utifrån olika lagstiftningar som till exempel miljöbalken, plan- och bygglagen samt livsmedelslagen. Lagstiftningen kräver att arbetet planeras och redogörs detaljerat i olika verksamhetsdokument som till exempel tillsynsplaner och kontrollplan.

Miljö- och byggnadsnämndens ansvarsområde

Nämnden ansvarar även för kommunens mätverksamhet samt förvaltning och utveckling av geografisk information. Kart-, mät- och GIS-verksamheten är central för

att rätt information ska finnas upprättad i kommunens kartmaterial. Det innefattar bland annat ajourhållning och ansvar för kommunens stamnät och primärkartor, uppdatering av fastighetsregister, upprättande av nybyggnadskartor och utstakningar av byggnader. I arbetet ingår även att bistå andra förvaltningar samt enskilda parter med kartmaterial. Den huvudsakliga inriktningen för verksamheten är att prioritera åtgärder som underlättar olika förvaltningars arbeten kopplat till plan- och bygglagen. Detta gynnar i sin tur byggandet i Kristinehamns kommun.

I första hand är förvaltningens prioritet de ärenden som initieras av invånarna och företagen i kommunen som till exempel bygglovsansökningar, förhandsbesked, anmälningsärenden, tillståndsansökningar och mätuppdrag. Det andra stora arbetsområdet är den lagstiftade och återkommande tillsynen utifrån miljöbalken och plan- och bygglagen. Denna innefattar allt från industrier, täkter, skjutbanor, förorenade områden, skolor, förskolor och restauranger till hissar, obligatorisk ventilationskontroll, tillgänglighet, lekparkar och strandskydd.

Viktiga händelser under året

Under året har ett avtal mellan Lantmäteriet slutits för att gemensamt se över kvaliteten på fastighetskartans gränser inom Kristinehamns kommun. Personal från kart-, mät- och GIS-avdelningen har och kommer att medverka från kommunens sida och kommer att utföra fältarbetet med att mäta in gränsmarkeringar och leverera in mätdata till Lantmäteriet. Projektet kommer att resultera i en förbättrad noggrannhet för fastighetsgränserna i kartan, vilket är till nytta för såväl privatpersoner som företag och myndigheter. Inom kommunen innebär detta kostnadsbesparingar vid plan- och exploateringsarbete då processen förenklas med bättre kartunderlag.

Vid sommarens skogsbrand i Björneborg deltog personal från kart-, mät och GIS-avdelningen och bistod med en digital lägesbildskarta åt staben på Bergslagens räddningstjänst (BRT). Den digitala kartan användes för att kommunicera med de som var i fält samt med (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap MSB), som gjorde prognoskartor för brandspridning utifrån underlaget.

Kart-, mät- och GIS-avdelningen lanserade en ny digital karta i samband med kommunens nya hemsida under våren 2018 för att förbättra servicen mot medborgarna. Den nya digitala kartan fungerar, förutom i vanlig dator, nu även i mobiltelefoner och läsplattor.

På byggavdelningen har den uppskattade satsningen på att komma närmare medborgarna fortsatt under året. Byggnadsinspektörerna var ute på plats på olika ställen i kommunen och mötte medborgarna i lokala butiker. Ett digitalt arkivsystem för byggavdelningen har upphandlats för att lättare komma åt ritningar och handlingar.

På miljö- och hälsoskydd har en upphandling av ärendehanteringssystem påbörjats under året. Förhoppningen är att ett nytt och modernt system ska effektivisera handläggningen och även kunna hantera ärenden digitalt via e-tjänster.

Under året har tillståndsguiden också lanserats på nya hemsidan, det är en sida där man samlar ett antal olika ansökningar och anmälningar och medborgaren lotsas steg för steg igenom en ansökningsprocess.

Inom miljö- och hälsoskydd har mycket tid ägnats åt arbete med förorenade områden i samband med etable-

ringar på flera platser i Kristinehamn.

Miljö- och hälsoskydd har under 2018 fått en avdelningschef för att tillmötesgå personalens behov av en närmare chef. De andra två avdelningarna kommer att få chefer från årsskiftet 2018/2019.

Under våren presenterades resultatet av en Insiktömätning av Sveriges kommuner och landsting. Förvaltningen genomför insiktömätningarna löpande där företag tillfrågas om hur de upplever kommunens service inom fem olika myndighetsområden. Numera tillfrågas även privatpersoner på bygg. Mätningen visade att nöjd kund-index har ökat från 56 till 79 på byggsidan. Index ligger på 76 på livsmedel och 73 på miljö- och hälsoskydd. Dessa är glädjande siffror som visar att förvaltningens satsningar på service ger resultat.

Miljö- och byggnadsnämndens verksamhetsmål

VARDAGSLIV BOENDE, FRITID, KULTUR OCH MILJÖ

Kristinehamn erbjuder olika boendeformer i attraktiva miljöer	
Nämndmål	Måluppfyllelse
Vi ska bidra till en god och trygg miljö genom vårt arbete inom områdena rent vatten, giftfri miljö, god bebyggd miljö, god folkhälsa och säkra livsmedel så att de nationella miljömålen och folkhälsomålen kan uppnås.	
Vi ska aktivt medverka i planprocessen och säkerställa att invånarna får trygga miljöer utifrån bygg- och miljöperspektiv.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Handläggning av anmälan och ansökan om små avlopp. (Gäller från det att komplett ansökan/anmälan inkommit.)	Inom tre veckor (Andel i %)	97%	100%	100%
Handläggning av anmälningar gällande värmepumpsanläggning. (Gäller från det att komplett ansökan/anmälan inkommit.)	Inom tre veckor (Andel i %)	100%	100%	100%
Beslut gällande ansökningar enligt PBL som har meddelats inom målvärdet. (Gäller från det att fullständiga handlingar inkommit.)	Inom tio veckor (Andel i %)		98%	98%
Beslut i samband med anmälningar enligt PBL som har meddelats inom målvärdesperioden. (Gäller från det att fullständig anmälan inkommit.)	Inom fyra veckor (Andel i %)		100%	100%
Andel begärda kompletteringar gällande inkomna ansökningar enligt PBL som inte är kompletta.	Inom tre veckor (Andel i %)		100%	100%
Leverans av enkla nybyggnadskartor.	Inom två veckor (Andel i %)	100%	100%	100%
Utsättning av byggnader.	Inom en vecka* (Andel i %)	100%	100%	100%
Levererade förrättningsförberedelser.	Inom fyra veckor (Andel i %)	100%	100%	100%
Beslut i samband med ansökningar om strandskyddsdispenser (Gäller från det att fullständiga handlingar inkommit.)	Inom tio veckor (Andel i %)	100%	100%	100%

* Eller senare om kunden vill.

■ Målet är uppfyllt
 ■ Målet är delvis uppfyllt
 ■ Målet är ej uppfyllt

Kristinehamns kommun erbjuder ett varierat och tillgängligt fritids-och kulturliv

Nämndmål	Måluppfyllelse
Vi ska tillhandahålla informativa kartor för att underlätta möjligheten att uppleva kultur och natur såväl på landsbygd som i tätort.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Uppdatering av Turistkarta.	1 gång per år	100%	100%	100%

VÄLFÄRD VÅRD, UTBILDNING, OMSORG

Välfärden ska kännetecknas av goda och jämlika livsvillkor i livets alla skeden

Nämndmål	Måluppfyllelse
Vi ska genom vårt tillsyns- och informationsarbete bidra till en god boende- och skolmiljö för människor i alla åldrar.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Antal tillsynsbesök på skolor och förskolor.	23	*	*	(36)
Antal kontrollbesök på förskole- och skolkök samt fritidshem.	29	*	*	39
Kodning av nya fastigheter i kommunens NYKO områden.	Uppdateras en gång/år	100%	100%	100%

* Målvärdet är olika för varje år varför jämförelse med tidigare års utfall inte är relevant.

■ Målet är uppfyllt
 ■ Målet är delvis uppfyllt
 ■ Målet är ej uppfyllt

NÄRINGS- FÖRETAGANDE, ARBETE, HÅLLBAR TILLVÄXT

Kristinehamns kommun ska vara känd som en kommun med ett gott företagsklimat som skapar goda förutsättningar för och bidrar till tillväxt

Nämndmål	Måluppfyllelse
Med lagstiftningen som grund ska vi vara en kompetent myndighet som erbjuder professionell service, kvalitet, ett gott bemötande och rättssäker handläggning.	
Vi ska vara tydliga, effektiva och tillgängliga.	
Vi ska aktivt medverka i planprocessen för att bidra till ett gott företagsklimat i kommunen.	

Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
NKI (nöjd kund index) Insiktsmätning.		NKI Bygglov: 56 MoH: 81 Livs: 75	NKI Bygglov: 79 MoH: 73 Livs: 76	Finns inget resultat ännu
Antal besökta tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter enligt tillsynsplan.	Miljö 60 Hälso 90			Miljö 57 Hälso 51
Antal kontrollbesök inom livsmedelsföretag enligt kontrollplan.	262			273
Handläggning av anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (gäller från när en komplett anmälan inkommit).	Inom tre veckor (Andel i %)	100%	88%	100%
Handläggning av anmälan enligt miljöbalken (gäller från när en komplett anmälan inkommit).	Inom sex veckor (Andel i %)	100%	100%	100%
Registrering av livsmedelsföretag (gäller från när en komplett anmälan inkommit).	Inom tio arbetsdagar (Andel i %)	96%	97%	100%
Meddelande av beslut gällande ansökningar enligt PBL (gäller från det att fullständiga handlingar inkommit).	Inom tio veckor (Andel i %)		98%	100%
Meddelande av beslut gällande anmälningar enligt PBL (gäller från det att fullständiga handlingar inkommit).	Inom fyra veckor (Andel i %)		100 %	100%
Tid för begäran om komplettering vid inkomna ansökningar enligt PBL som inte är kompletta.	Inom tre veckor (Andel i %)		100 %	100%

■ Målet är uppfyllt
 ■ Målet är delvis uppfyllt
 ■ Målet är ej uppfyllt

INFRASTRUKTUR LOGISTIK OCH KOMMUNIKATION

Kristinehamns kommun verkar för goda kommunikationsmöjligheter och en god infrastruktur

Nämndmål	Måluppfyllelse			
Vi ska tillhandahålla mångsidig och lättbegriplig information för att göra det enkelt för medborgarna.				
Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Uppdateringstillfällen i databasen gällande fastighetsinformation från Lantmäteriet för att kunna tillhandahålla fastighetsinformation internt på kommunen.	Varje vecka	100%	100%	100%
Uppdateringstillfällen av databasen för fastighetskartan för att kunna tillhandahålla uppdaterad geografisk data internt och externt.	Varje vecka	100%	100%	100%
Antal digitala tjänster.				
Ny extern kartportal.				100%

EN VÄLSKÖTT KOMMUN EKONOMI, MEDARBETARE, TILLGÅNGAR

Kristinehamns kommun använder kommunens tillgångar på ett effektivt, långsiktigt och ändamålsenligt sätt

Nämndmål	Måluppfyllelse			
Nämnden har inga egna mål inom detta område.				
Nämndmål	Måluppfyllelse			
Vi ska erbjuda en arbetsplats med gott arbetsklimat och god gemenskap. Här blir varje medarbetare sedd och hörd, har möjlighet att påverka och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.				
Indikator	Målvärde	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
NMI (nöjdmedarbetarindex) Medarbetarenkät.			NMI; 4,3 (av 5)	

■ Målet är uppfyllt
 ■ Målet är delvis uppfyllt
 ■ Målet är ej uppfyllt

Årets ekonomiska resultat

(Tusentals kronor)	Utfall 2017	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Intäkter	7 808	7 325	7 702	-377
Kostnader	18 462	17 569	18 067	-497
varav personal	13 996	13 656	14 278	-622
varav kapitaltjänst	44	43	43	
varav RUR medel				
Nettokostnad	10 654	10 245	10 365	-120
Nettobudget	10 696	10 365	10 365	
Resultat för perioden	42	120	0	-120
Hänsyn tagen för RUR-projekt				
Resultat för perioden inkl. hänsyn tagen för RUR-projekt				
Nettokostnad per verksamhetsområde:				
Miljö- och byggnadsnämnden	1 040	984	1 025	41
Förvaltningsledning	1 735	1 515	1 446	-69
Kart- och mät	1 740	1 834	1 917	83
GIS	1 332	1 730	1 706	-24
Bygglov	1 411	1 161	1 052	-109
Miljö	3 396	3 021	3 219	198
TOTALT	10 654	10 245	10 365	120

Årets investeringar

(Tusentals kronor)	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Konvertering ärendehanteringssystem	0	450	450
Totalt	0	450	450

Framtiden

Förvaltningen kommer under 2019 att fortsätta arbetet med att förbättra vår service gentemot företag och medborgare i kommunen.

Vi kommer att fortsätta med vårt kvalitetsarbete och förbättra och utveckla våra rutiner. Vår förhoppning är att detta ytterligare ökar rättssäkerheten och även ger nöjdare kunder. På byggavdelningen kommer vi att prioritera att handlägga byggloven inom tioveckorsgarantin och anmälningsärenden inom fyra veckor. Från 1 januari 2019 införs sanktioner i form av sänkta bygglovsavgifter för bygglov som inte klaras inom tio veckor.

Vår satsning på att komma närmare medborgaren kommer vi att fortsätta med på bygglovssidan genom att vara ute på plats under några vårveckor i olika butiker. Detta blir tredje året för satsningen som har visat sig vara mycket uppskattad bland kommunmedborgare. Införandet av digitala tjänster kommer att prioriteras och är något som efterfrågas från våra medborgare och företagare i kommunen.

Naturvårdsverket konstaterar i en utvärdering av de nationella miljömålen att 14 av de 16 nationella miljökvalitetsmål inte kommer att nås till år 2020 med dagens förutsättningar. Det behövs en kraftsamling för att vi ska nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen.

Åtgärdsprogrammet för vattenförvaltning för perioden 2016-2021 ger kommunerna i uppgift att öka bland annat åtgärdstakten för enskilda avlopp och förbättra tillsynen inom lantbruksområdet. Inom tobaksområdet är ny lagstiftning på gång och denna kommer att innebära ökade krav på tillsyn i offentliga miljöer från nämndens sida.

En stor utmaning ur ett internt perspektiv är svårigheten att rekrytera handläggare. Utbildning finns inte på orten och det råder en stor konkurrens bland kommunerna om erfarna handläggare. Denna brist råder inte bara inom miljö- och byggnadsnämndens yrkesgrupper, utan även inom andra yrkesgrupper inom offentlig förvaltning. Miljö- och byggnadsnämnden anser därför att det är av stor vikt att Kristinehamns kommun gemensamt jobbar med att vara en attraktiv arbetsgivare.

En annan utmaning under 2019 kan bli att uppnå en budget i balans. Då vi har sett en tendens att ärendehan- gningen inom bygglov minskar innebär detta lägre intäkter, det signalerar även att vi är på väg mot sämre tider.

REVISIONEN

Revisionens ansvarsområde

Kommunrevisionen i Kristinehamn består av nio ledamöter varav fyra för majoriteten och fem från oppositionen.

Kommunallagen redogör för revisionens åligganden och uppgifter.

Kommunrevisionens uppgift är att granska den verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden och de kommunala bolagens verksamhet granskas också av våra lekmannarevisorer. Varje revisor fullgör sitt uppdrag självständigt.

Revisorerna biträds av sakkunnig revisionsbyrå, i vårt fall KPMG, och har möjlighet att anlita den i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen.

Årligen granskas verksamheterna enligt god revisionssed inom de olika nämnderna och bolagens verksamhetsområden. Vi prövar om verksamheterna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Finner vi att något inte stämmer rapporterar vi detta till den berörda nämnden, som måste åtgärda det felande, om inte det sker är vi skyldiga att rapportera vidare till kommunfullmäktige.

Nämnderna och de enskilda ledamöterna, inklusive ersättarna i dessa, samt de anställda är skyldiga att lämna revisionen de upplysningar som behövs för att genomföra revisionsarbetet. Revisorerna skall också ha möjlighet att när som helst inventera tillgångar och räkenskaper och andra handlingar som berör verksamheten.

Viktiga händelser under året

Kommunrevisionens granskningar under 2018 har gällt, utöver granskning av delårsrapporten och bokslut/årsredovisning, följande: Samtliga nämnder och styrelser har besökts i samband med den Grundläggande granskning som varje år skall genomföras. Denna granskning innefattar också de kommunala bolagen, vilka under en bolagsdag fått redogöra för sin verksamhet.

Upphandling och inköp genomförda i kommunen, kommunstyrelsens skogsförvaltning och försäljning av fastigheter och mark samt kommunstyrelsens ägarstyrning av bolagen är tre andra områden kommunrevisionen tittat på.

Den länsgemensamma granskningen har 2018 inriktats på ”Granskning av värkedjor och läkemedel för äldre” en granskning som tidigare gjorts 2013 och nu följs upp.

Nätverksträff/utbildning har genomförts av KPMG.

Årets ekonomiska resultat

(Tusentals kronor)	Utfall 2017	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Intäkter				
Kostnader	1 063	1 202	1 071	-131
varav personal	309	301	280	-21
varav kapitaltjänst				
varav RUR medel				
Nettokostnad	1 063	1 202	1 071	-131
Nettobudget	1 061	1 071		
Resultat för perioden	-2	-131	0	-120
Hänsyn tagen för RUR-projekt				
Resultat för perioden inkl. hänsyn tagen för RUR-projekt				
Nettokostnad per verksamhetsområde:				
Revisionen	1 063	1 202	1 071	-131
TOTALT	1 063	1 202	1 071	-131

Framtiden

Revisionens intresse är liksom tidigare att säkerställa att våra kommuninnevånare får en kommunal verksamhet där det råder en god ekonomisk hushållning samt att gällande lagar och förordningar efterlevs.

VALNÄMND

Valnämndens ansvarsområde

Valnämnden är en obligatorisk nämnd för kommunen och svarar för all organisation och genomförande på lokal nivå av val till riksdagen, landstingsfullmäktige, kommunfullmäktige samt EU-parlamentet. Valnämnden genomför även eventuella extraval och folkomröstningar.

Detta innebär att valnämnden bland annat ansvarar för att röstningslokaler finns, att utbilda röstmottagare och att informera om var röstning kan ske.

Valnämnden består av sju ledamöter och fem ersättare och har en tjänsteman som stöd för sitt arbete. Under röstningsperioden har valnämnden även möjlighet att anställa röstmottagare.

Viktiga händelser under året

Valnämnden har haft ett sammanträde där nämnden gått igenom erfarenheter från föregående val, nyheter i vallagen som kommer att påverka valets genomförande 2018 samt budgetförutsättningar för 2018. Valnämndens ordförande och kommunsekreteraren har deltagit vid två utbildningar, den ena anordnad av Länsstyrelsen i Värmland och den andra av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Årets ekonomiska resultat

(Tusentals kronor)	Utfall 2017	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Årets avvikelse
Intäkter				
Kostnader	17	492	0	492
varav personal	11	765	51	-714
varav kapitaltjänst		653	0	-653
varav RUR medel				
Nettokostnad	17	273	51	-222
Nettobudget	51	51	51	
Resultat för perioden	34	-222		
Hänsyn tagen för RUR-projekt				
Resultat för perioden inkl. hänsyn tagen för RUR-projekt				
Nettokostnad per verksamhetsområde:				
Valnämnd	17	273	51	-222
TOTALT	17	273	51	-222

Framtiden

Den 26 maj är det val till Europaparlamentet. Valnämnden ansvarar för att genomförandet av valet kan ske på ett korrekt och rättssäkert sätt och att det finns tillräckligt med röstmottagare samt röstnings- och vallokaler för att ta emot väljare.

Tack för
visat intresse!

Kristinehamn 2030 – den vänliga och nyskapande skärgårdskommunen

Kristinehamns kommun

Kungsgatan 30

681 84 Kristinehamn

Tel: 0550-880 00

E-post: kommunen@kristinehamn.se

www.kristinehamn.se